

3. monitorovací zpráva o plnění Klimatického plánu hl. m. Prahy do roku 2030

Pro objednatele: Magistrát hl. m. Prahy, odbor OCP
Zpracovatel: Operátor ICT, a.s.
Datum: 30. 11. 2025

Obsah

Seznam zkratk 4

Úvod: Praha plní Klimatický plán 6

- Snižování emisí CO₂ 6
- Plnění uhlíkového rozpočtu 9

Postup zpracování a použité zdroje 11

Manažerské shrnutí 12

Udržitelná energetika a budovy 17

1. Založení Pražského společenství obnovitelné energie (PSOE)* 17
2. Kontaktní místo pro občany 18
3. Instalace FVE na budovy či do jejich blízkosti 18
4. Nákup zelené elektřiny 19
5. Modernizace distribuční soustavy elektřiny, tepla a plynu 20
6. Energetický management na majetku Prahy* 22
7. Realizace komplexních energetických úspor na budovách veřejného sektoru a veřejné infrastruktury v majetku HMP* 23
8. Komplexní a jednotná příprava investičních projektů – zrušené opatření 23
9. Komplexní EPC projekty 24
10. Modernizace veřejného osvětlení a rozšíření o infrastrukturu pro dobíjení elektromobilů* 26
11. Nová výstavba s uhlíkově neutrální bilancí 27
12. Snížení uhlíkové stopy teplárenství 28
13. Využití nízkoteplotního odpadního tepla z ÚČOV Praha* 29
14. Modernizace předávacích stanic tepla a řízení otopné soustavy 30
15. Instalace systému vzdáleného řízení TRV ventilů na radiátorech 30
16. Instalace zdrojů tepla a zdrojů chladu na bázi tepelných čerpadel 31
17. Instalace kombinovaných zdrojů elektřiny a tepla – KGJ na zemní plyn 32
18. Instalace nuceného větrání – rekuperace 32
19. Výměna kotlů na uhlí za kotle na zemní plyn a tepelná čerpadla 33
20. Výměna zdrojů tepla na zemní plyn za účinnější – zrušené opatření 34
21. Obměna elektrospotřebičů (bílá technika, spotřební elektronika) 34
22. Využití tlakového spádu v plynárenské síti pro výrobu elektřiny 35
23. Energetické využívání čistírenských kalů z ÚČOV 35
24. Energetické využití odpadů v ZEVO Malešice 35
25. Stanovení a sledování uhlíkového rozpočtu města 36
26. Městský klimatický fond financovaný zejména z úspor energie 37
27. Rozšíření dotačního programu MHMP Čistá energie pro Prahu 37
28. Přenos moderních technologií a postupů v udržitelné energetice 38

Udržitelná mobilita 39

29. Zatraktivnění a zvýšení kapacity městské hromadné dopravy 39
30. Informační kampaň o přínosech udržitelné dopravy 40
31. Plná automatizace linky Metra C a navýšení kapacity* 41
32. Výstavba linky Metra D* 41
- 32.2. Využití geotermální energie při výstavbě metra D – nové opatření 42

33. Výstavba nových tramvajových tratí	43
34. Zvýšení kapacity a rozvoj příměstské i městské železnice	44
35. Obnova drážních vozidel v příměstské kolejové dopravě za větší	45
36. Nahrazení dieselových autobusů bezemisními elektrobusey nebo bateriovými trolejbusy*	45
37. Rozšíření páteřní sítě cyklostezek a chráněných cyklotras	46
38. Podpora pěší dopravy	48
39. Rozšíření zón placeného stání a zvyšování zpoplatnění parkování pro ne-rezidenty	49
40. Zpoplatnění tranzitu a vjezdu automobilové dopravy do centra města – mýtný systém	50
41. Nákup nízkoemisních a bezemisních nákladních vozidel Pražských služeb pro svoz odpadů a vyříděných druhotných surovin + plnicí a dobíjecí stanice*	50
42. Veřejně přístupné nabíjecí stanice a huby	51
43. Pilotní projekty výroby a užití vodíku (nejen) v dopravě	53
44. Částečná elektrifikace lodní dopravy na území Prahy	54
45. Podpora transformace letecké dopravy na udržitelnou	54
46. Výstavba P+R záchytných parkovišť	55
47. Rozvíjení carsharingu aj. bezemisních dopravních služeb	56

Cirkulární ekonomika 58

48. Výstavba bioplynové stanice	58
49. Výroba biometanu z čistírenských kalů	58
50. Výstavba moderní dotřídovací linky na plasty, kovy a nápojové kartony	59
51. Zavedení multikomoditního sběru plastů, kovů a nápojových kartonů	60
52. Přesun většiny třídících míst z ulic do domovních dvorů (door-to-door)	60
53. Podpora „druhého života“ nábytku a dalších výrobků	61
54. Přijetí strategie cirkulární ekonomiky Prahy a zajištění pravidelného implement. plánu	61
55. Tvorba personálních kapacit pro cirkulární ekonomiku ve strukturách MHMP	61
56. Založení platformy Cirkulární Praha	62
57. Zavádění cirkulárních principů ve stavebním a demoličním sektoru	62
58. Podpora udržitelné spotřeby a předcházení vzniku odpadů	64
59. Ekologické a cirkulární zadávání veřejných zakázek	64

Adaptační opatření 65

60. Výsadba, obnova a údržba stromů a stromořadí	67
61. Revitalizace parků, zelených ploch a výsadba zeleně	68
62. Revitalizace a obnova vodních toků a nádrží	68
63. Vytvoření Standardů hospodaření s dešťovou vodou	70
64. Podpora recyklace a využití odpadní vody pro splachování, čištění veřejných míst, závlahy	70
65. Vytvoření Standardů hospodaření s dešťovou vodou	71
66. Postupná přeměna zpevněných nepropustných ploch na plochy s propustným povrchem	71
67. Adaptační opatření na budovách	71
68. Vytváření vegetačních prvků ve veřejném prostoru	72
69. Podpora udržitelného ekologického zemědělství a zakládání komunitních zahrad	72

Závěr 76

Přílohy 76

Seznam zkratek

AC	Alternating current
BEI	Baseline Emission Inventory
BPS	Bioplynová stanice
CINEA	European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
DC	Direct current
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPP	Dopravní podnik hl. m. Prahy
DS	Distribuční soustava
EIA	Environmental Impact Assessment (posuzování vlivů na životní prostředí)
ELENA	European Local ENergy Assistance
ENAPO	Energetický nástroj Prahy a organizací
ENO	Evidence nemovitých objektů
EVP	Energeticky vztažná plocha
EVR	Electric vehicle ready
FVE	Fotovoltaická elektrárna
GOLEM	Generální Obnova Linek a Ekologizace Malešice
HORECA	Hotel, Restaurace, Café
HPC	High Power Charging
HPS	High Pressure Sodium
IDSK	Integrovaná doprava Středočeského kraje
IOVZ	Institut odpovědného veřejného zadávání
IPT	Intermodální plánovač trasy
IRC	Individual Room Control
JŘSU	Jednací řízení s uveřejněním
K. Ú.	Katastrální území
kWe, MWe	Kilowatt electrical, megawatt electrical
kWh, MWh, GWh	Kilowatthodina, megawatthodina, gigawatthodina
kWp, MWp	Kilowatt peak, megawatt peak (špičkový výkon)
LED	Light Emitting Diode
LTO	Landing and Take-off cycle
MHD	Městská hromadná doprava
ModFonf	Modernizační Fond
N/A	Not Applicable
OCP MHMP	Odbor ochrany prostředí Magistrátu hl. města Prahy
ODO	Odbor dopravy
OICT	Operátor ICT
OZE	Obnovitelné zdroje energie
PCOE	Pražský centrum obnovitelné energie
PDS	Pražská developerská společnost
PE	Polyethylen
PED	Pozitivně energetické čtvrti

PII	Pražský inovační institut
PII	Pražský inovační institut, z. ú.
PRE	Pražská energetika
PSAS	Pražské služby a.s.
PSOE	Pražské společenství obnovitelné energie
PVK	Pražské vodovody a kanalizace
PVS	Pražská vodohospodářská společnost
RHMP	Rada hlavního města Prahy
ROPID	Regionální organizátor Pražské integrované dopravy
Ř. km	Říční kilometr
SČK	Středočeský kraj
SECAP	Sustainable Energy and Climate Action Plan
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SKO	Směsný komunální odpad
SSZ	Světelně signalizační zařízení
TČ	Tepelné čerpadlo
THMP	Technologie hlavního města Prahy
TSK	Technická správa komunikací
TT	Tramvajová trať
UCEEB	Univerzitní centrum energeticky efektivních budov
ÚČOV	Ústřední čistírna odpadních vod
VEZ MHMP	Odbor veřejných zakázek Magistrátu hl. města Prahy
VHD	Veřejná hromadná doprava
VO	Veřejné osvětlení
ZEVO	Zařízení pro energetické využití odpadů
ZHMP	Zastupitelstvo hlavního města Prahy
ZPS	Zóny placeného stání

Úvod: Praha plní Klimatický plán

Snižování emisí CO₂

Hlavní město Praha přijalo v roce 2019 usnesení¹, kterým se město dobrovolně zavázalo začít aktivně sledovat a postupně snižovat své přímé i nepřímé emise oxidu uhličitého.

Městotím oficiálně vyhlásilo svůj klimatický závazek snížit emise CO₂ o 45 % do roku 2030 ve srovnání s rokem 2010 a současně konstatovalo, že odklon od fosilních paliv při výrobě energie, v dopravě a při dalších ekonomických aktivitách města nepovažuje za hrozbu, nýbrž za příležitost postupně transformovat město v ekologicky přátelskou metropoli, atraktivní pro život.²

V květnu 2021 schválilo Zastupitelstvo hl. m. Prahy **Klimatický plán hl. m. Prahy do roku 2030** s podtitulem „**Praha na cestě k uhlíkové neutralitě**“³, který obsahoval 69 konkrétních opatření k dosažení klimatického závazku, a uložilo Radě hl. m. Prahy předkládat Zastupitelstvu HMP monitorovací zprávu Klimatického plánu v intervalu jedenkrát za dva roky.

První z monitorovacích zpráv projednalo Zastupitelstvo HMP dne 16.6.2022⁴, druhou Monitorovací zprávu pak 14.9.2023.⁵

Základní otázky klimatického úsilí hlavního města Prahy jsou:

- Zda se hlavnímu městu Praze daří emise CO₂ snižovat?
- Zda je trajektorie snižování emisí CO₂ na území hl. m. Prahy v souladu s klimatickým plánem a je město na cestě ke snížení emisí o 45 % do 2030 oproti 2010 či nikoliv?
- A nakonec, jak si hl. m. Praha vede při plnění uhlíkového rozpočtu?

Na tuto sadu otázek odpovídá příloha 3. Monitorovací zprávy, kterou je Základní emisní bilance stacionárních a mobilních zdrojů, vypracovaná v rámci pravidelného reportingu Paktu starostů a primátorů v oblasti klimatu a energetiky, která byla zpracována k listopadu 2025.⁶

Z celkové emisní bilance vyplývá, že mezi lety 2010 a 2024 došlo k poklesu celkových emisí CO₂ z 8,85 na 6,22 mil. tun, tedy o 29,7 %.

A to navzdory tomu, že počet obyvatel ve shodném období vzrostl z 1,26 mil. na zhruba 1,40 mil. obyvatel.

1 Usnesení Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 8/42 ze dne 20. 6. 2019 k vyhlášení klimatického závazku hlavního města Prahy.

2 Citace z úvodu Klimatického plánu hlavního města Prahy do roku 2030, Na cestě k uhlíkové neutralitě, <https://klima.praha.eu/>

3 Usnesení Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 27/30 ze dne 27.5.2021 ke schválení Klimatického plánu hl. m. Prahy do roku 2030

4 Usnesení č. 34/47 ze dne 16.6.2022 ke Zprávě o prvním roce plnění Klimatického plánu hl. m. Prahy do roku 2030

5 Usnesení č. 6/31 ze dne 14.9.2023 ke Zprávě o druhém roce plnění Klimatického plánu hl. m. Prahy do roku 2030

6 Emisní a energetická bilance Prahy vychází z metodik připravených kanceláří Paktu starostů a primátorů, iniciativy Mayors Adapt a Společného výzkumného centra Evropské komise (JRC). Podle těchto metodických pokynů se do emisní bilance skleníkových plynů zahrnují pouze oblasti, které může město svými rozhodnutími či správou ovlivnit. Z tohoto důvodu se bilance zaměřuje na spotřebu paliv a energie v obecních budovách (tedy budovách ve vlastnictví města), v domácnostech, ve veřejném osvětlení, v sektoru služeb (terciární sféra), v městské hromadné dopravě, ve vozovém parku městských organizací a na silniční dopravu na komunikacích ve vlastnictví města (v případě hl. m. Prahy včetně krajských komunikací), zatímco nezahrnuje řadu významných zdrojů emisí, například emise spojené s výrobou stavebních materiálů nebo s pořízením energeticky náročných produktů.

V případě emisí, vyprodukovaných stacionárními zdroji, se do inventury zahrnují jak emise pocházející ze spalování paliv na území města, tak i emise vznikající mimo jeho území, avšak vyvolané spotřebou energie na území města (tedy emise spojené s výrobou elektřiny a tepla dovážených ze zdrojů ležících mimo Prahu). Takto zjištěná spotřeba paliv a energie dovážené do území města je následně přepočítána pomocí emisních faktorů vztahujících se k emisím CO₂.

Metodika Paktu starostů a primátorů SECAP započítává sektor dopravy do emisních bilancí jen částečně. Zahrnuje pouze automobilovou dopravu, která probíhá na komunikacích ve vlastnictví města a městskou kolejovou dopravu.

V oblasti emisí z mobilních zdrojů se však Hlavní město Praha rozhodlo kvantifikovat veškeré dopravní toky probíhající na území města, a zároveň i s nimi související energetické nároky a emise oxidu uhličitého, a to jak přímé, tak nepřímé (včetně emisí spojených s výrobou elektřiny využívané v dopravě).

Z toho vyplývá, že sektor dopravy vstupuje do emisní bilance uhlíkové stopy města v následujícím rozsahu: automobilová doprava (individuální, hromadná i nákladní), kolejová doprava (železniční, tramvajová a metro), letecká doprava, lodní doprava a další formy motorizované dopravy, jako jsou například lanovky.

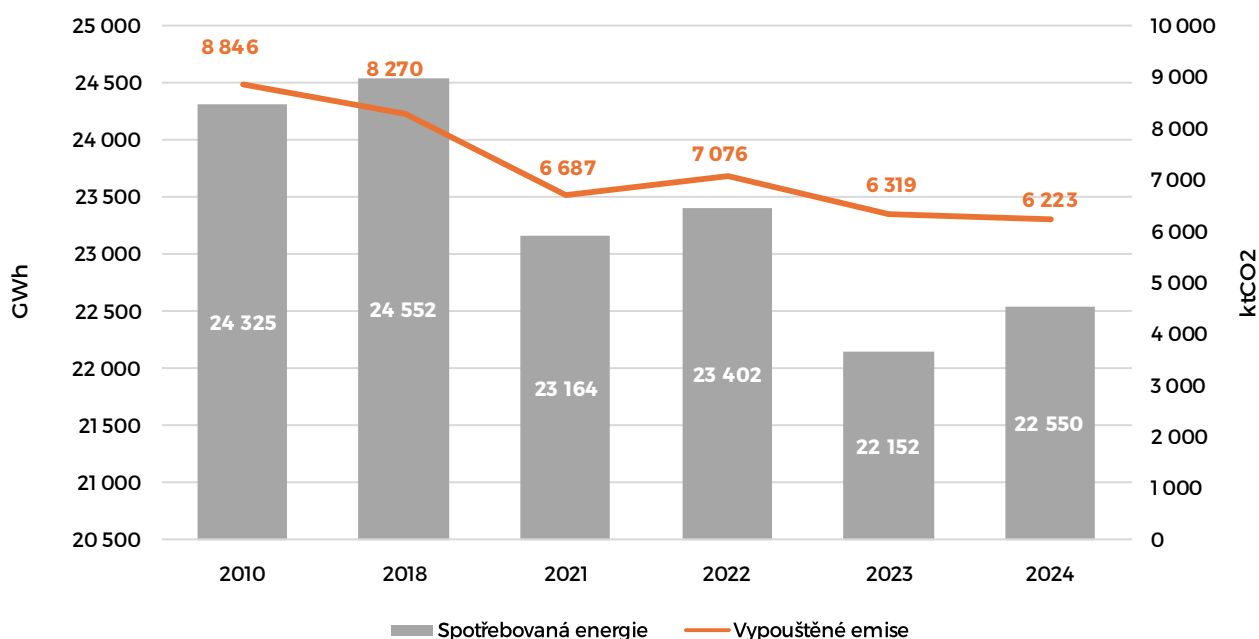
GRAF 1 ukazuje, že od roku 2018 dochází k dlouhodobému poklesu spotřeby energie i vypouštěných emisí, přičemž emise klesají rychleji než samotná spotřeba. To souvisí s obecně se zvyšující energetickou efektivitou a postupným přechodem k méně emisně náročným zdrojům energie. **Rok 2021** vykazuje výrazný pokles způsobený pokračujícími pandeickými omezeními covid-19, která snížila mobilitu i ekonomickou aktivitu.

V roce 2022 naopak dochází k dočasnému nárůstu spotřeby energie a emisí v důsledku ekonomického oživení po pandemii.

Roky 2023 a 2024 následně opět potvrzují návrat ke klesající trajektorii emisí.

Celkově data ukazují, že energetická náročnost města i jeho uhlíková stopa mají dlouhodobě sestupný charakter.

Graf 1: Vývoj energetické a emisní bilance v letech 2010, 2018 a 2021–2024

Zdroj: Výpočet vypouštěných emisí CO₂ v HMP dle SECAP

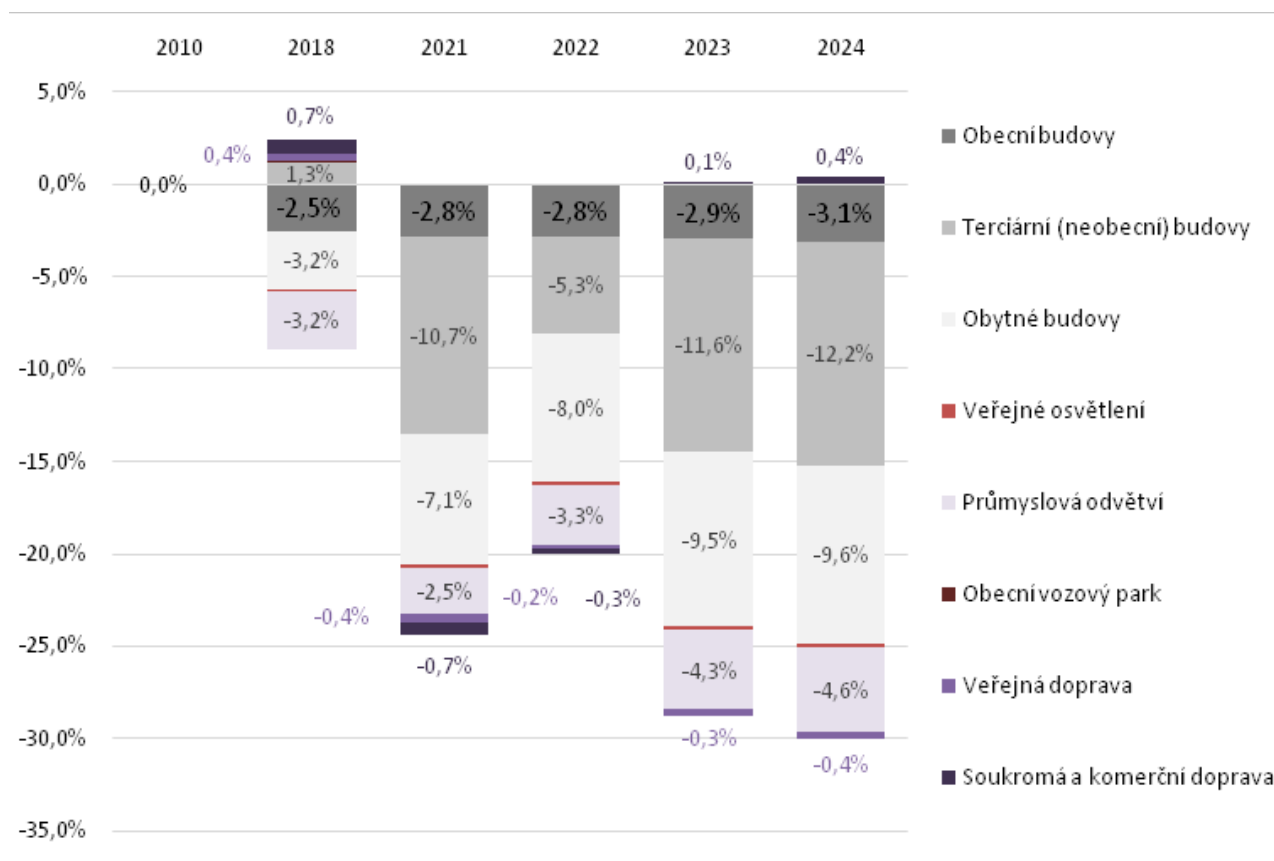
GRAF 2 znázorňuje pokles emisí CO₂ v letech 2018, 2021-2024 vůči referenčnímu roku 2010.

Většina sledovaných oblastí vykazuje mezi **lety 2018 a 2021-2024** výrazný pokles emisí CO₂ oproti roku 2010.

Tento trend se v posledních letech dále prohlubuje: zatímco v roce **2018 klesly emise o 6,5 %, v roce 2024 již dosahují téměř 30% snížení**. Naopak doprava je v tomto ohledu výjimkou, protože její emise klesají jen nepatrně a v posledních letech mírně rostou.

V roce 2024 činil nárůst emisí v soukromé dopravě 0,4 % ve srovnání s rokem 2010.

Graf 2: Pokles emisí v jednotlivých letech oproti BEI 2010

Zdroj: Výpočet vypouštěných emisí CO₂ v HMP dle SECAP

Zůstává otázkou, zda by se nepodařilo negativní trend zvýšení emisí CO₂ z dopravy zvrátit, kdyby se vedení města shodlo na realizaci všech opatření Klimatického plánu z oblasti dopravy, tzn. provedlo by reformu parkovacího systému, zavedlo jednu ze tří navrhovaných variant mýtného systému a dekarbonizovalo obnovu vozidel MHD doporučeným tempem. Každopádně snížení emisí z dopravy bude největší výzvou následujícího období do r. 2030.

Plnění uhlíkového rozpočtu

Klimatický závazek Prahy stanovuje, že město musí do roku 2030 snížit svou uhlíkovou stopu související s energetickými potřebami o nejméně 45 % oproti roku 2010 a do roku 2050 dosáhnout klimatické neutrality.

V emisní rovině to znamená snížit množství vypouštěného CO₂ na zhruba 4,8 milionu tun v roce 2030 a do roku 2050 se přiblížit téměř nulovým emisím.

Pro celé sledované období 2011–2050 může Praha vyprodukovat přibližně 180 milionů tun CO₂, což představuje tzv. uhlíkový rozpočet.

Čerpání uhlíkového rozpočtu probíhá následovně:

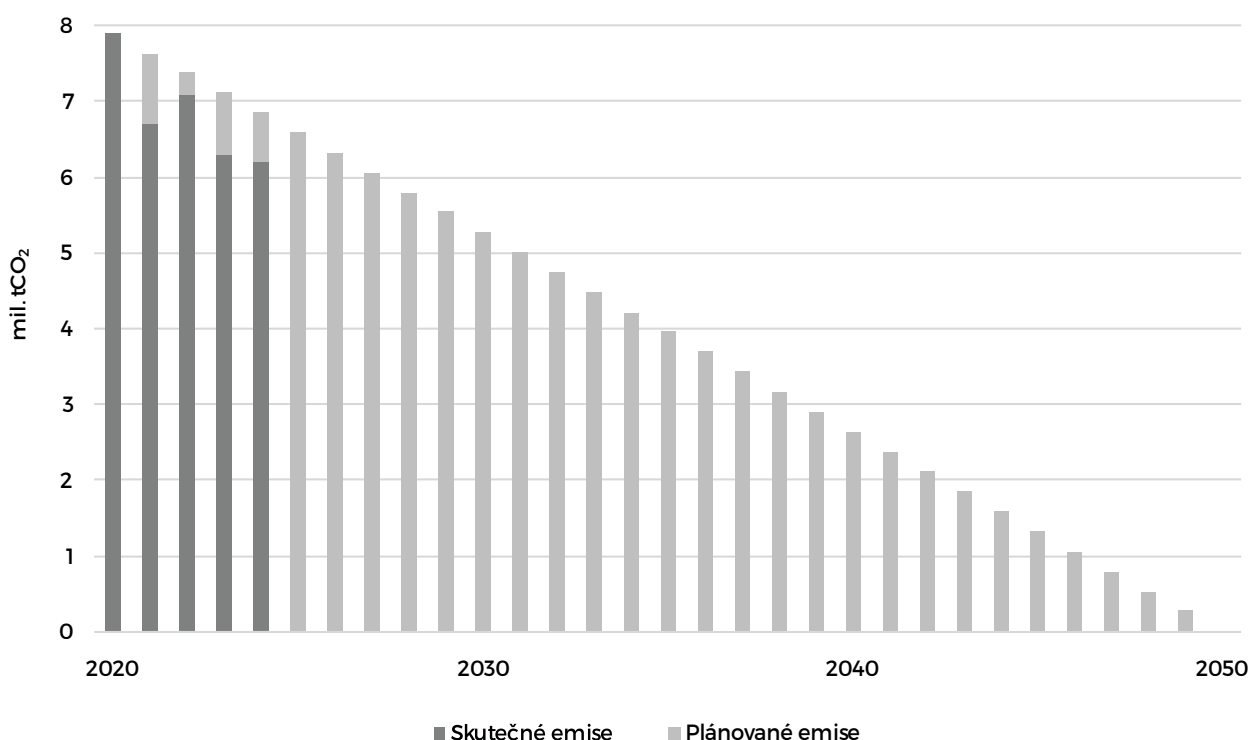
- 2011–2020: již bylo vyprodukováno přibližně 80–85 mil. tun CO₂,
- 2021–2030: souhrnné emise CO₂ by neměly překročit zhruba 57 mil. tun,
 - o 2021–2024: již bylo vypuštěno 26,3 mil. tun CO₂,
 - o 2025–2030: zbývajících rozpočet činí 30,7 mil. tun CO₂,
- 2031–2050: souhrnné emise CO₂ by neměly překročit 45 mil. tun CO₂.

GRAF 3 znázorňuje, jak hlavní město Praha vyčerpává svůj uhlíkový rozpočet v porovnání s plánovanou trajektorií.

Ve sledovaném období skutečně nedošlo k překročení přiděleného množství emisí pro jednotlivé roky, a to i přes krátkodobý nárůst emisí **v roce 2022**, který souvisel s oživením ekonomiky po pandemii covid-19.

Celkově však dosavadní vývoj ukazuje, že již zavedená opatření začínají mít pozitivní dopad na uhlíkovou stopu města.

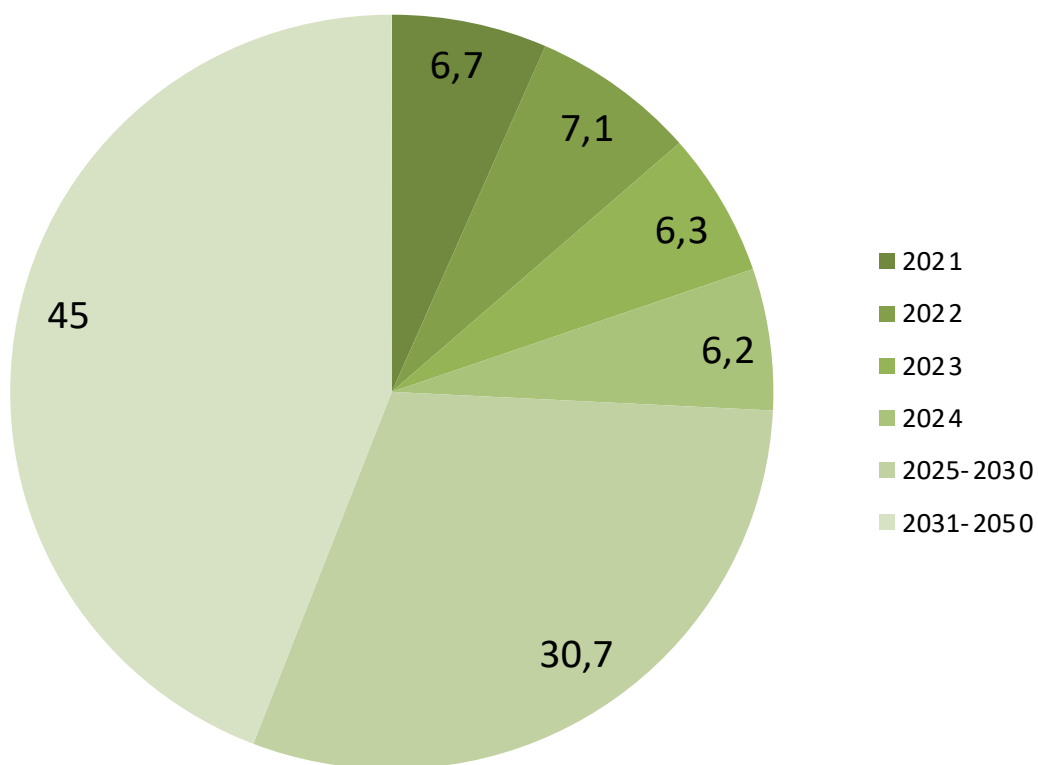
Graf 3: Porovnání reálného a plánovaného vývoje uhlíkové stopy HMP

Zdroj: Klimatický plán Prahy a výpočet skutečně vypouštěných emisí CO₂ v HMP dle SECAP

GRAF 4 ukazuje, kolik uhlíkového rozpočtu zbývá **pro období 2025-2030**.

Zbývajícím emisní rámec ve výši 30,7 milionu tun CO₂ pro následujících šest let je sice ambiciózní, ale postupný pokles emisí v předchozích dvou letech potvrzuje pozitivní trend. Řada klíčových opatření Klimatického plánu, zejména těch s největším emisním potenciálem, postupuje pomaleji, než se původně předpokládalo, a to z různých důvodů. Po jejich uvedení do provozu však lze očekávat výraznější pokles emisí. Typickými příklady jsou připravované projekty, jako je Energocentrum nebo metro D, které mohou významně ovlivnit energetickou a emisní bilanci města.

Graf 4: Plnění uhlíkového rozpočtu v období 2021-2024 v Mt CO₂

Postup zpracování a použité zdroje

Tato zpráva má za cíl provést monitoring plnění opatření stanovených v Klimatickém plánu hl. m. Prahy za roky 2023 a 2024. U projektů, kde je aktuální vývoj zásadní, jsou doplněny také informace za rok 2025.

Zpráva je rozdělena do čtyř částí podle jednotlivých oblastí klimatického plánu: Udržitelná energetika a budovy, Udržitelná mobilita, Cirkulární ekonomika a Adaptační opatření.

Každé opatření je popsáno jednotnou strukturou: cílový stav, monitorovací indikátory, plnění jednotlivých indikátorů a celkový vývoj opatření.

Cílový stav do roku 2030 a indikátory vycházejí z Klimatického plánu; některé indikátory byly v průběhu zpracování zprávy aktualizovány a tam, kde to bylo smysluplné, doplněny nové.

Sběr dat probíhal třemi způsoby.

Prvním byla **analýza veřejně dostupných zdrojů**, jako jsou výroční zprávy společností, registr smluv, archivy usnesení Rady hl. m. Prahy, Katalog indikátorů a metrik na Portálu ÚAP Českého statistického úřadu, Smart Prague Index a další.

Druhým způsobem byl **přímý sběr dat** od společností či osob zapojených do realizace jednotlivých opatření, případně od subjektů,

kteří tato data agregují (např. data o realizaci energetických opatření ve školách byla sbírána prostřednictvím odboru školství, nikoli od jednotlivých škol na území hl. m. Prahy). Tento přístup je z časového hlediska efektivní, nicméně vykazuje určité limity, zejména v oblasti dostupnosti a míry detailu dat. Kontaktní osoby pro poskytování dat byly dohledány buď na základě předchozí zkušenosti zpracovatelů monitorovací zprávy, vyhledány online, nebo doporučeny garanty jednotlivých oblastí Klimatického plánu.

Třetím způsobem bylo **podání žádostí o data** u Státního fondu životního prostředí a České inspekce životního prostředí.

Data pro oblast cirkulární ekonomiky byla převzata z monitorovacích zpráv Akčního plánu pro cirkulární ekonomiku. První zpráva pokrývala období do října 2024, druhá do září 2025, a proto jsou stav a vývoj opatření v této oblasti hodnoceny k těmto datům. Plnění adaptačních opatření bylo zpracováno OCP MHMP.

Data shromážděná pro přípravu této zprávy, včetně zdrojů informací, kontaktů na relevantní osoby a podkladů pro výpočet ušetřených emisí u vybraných opatření, jsou evidována v excelových souborech, které byly po dokončení této zprávy předány odpovědným osobám na Odboru ochrany prostředí MHMP.

Manažerské shrnutí

V monitorovacím období 2023–2024 pokračovaly práce na projektech Klimatického plánu, u nichž byl zaznamenán pokrok jak v přípravné, tak i v realizační fázi, zejména u následujících opatření.

Původní **Pražské společenství obnovitelné energie (PSOE)** bylo přejmenováno na **Pražské centrum obnovitelné energie (PCOE)** v souvislosti s novelou energetického zákona Lex OZE II. Nové označení lépe odpovídá roli organizace, jejíž činnost se nyní soustředí především na výstavbu fotovoltaických elektráren a sdílení elektřiny mezi městskými organizacemi. Současně jeho stávající právní forma příspěvková organizace nemůže být podle energetického zákona, který byl přijat až s odstupem po založení PSOE, registrována jako energetické společenství. V monitorovacím období PCOE zprovoznilo FVE na 40 objektech s celkovým instalovaným výkonem 985 kWp; do roku 2024 byla vyrobená elektřina dodávána do distribuční sítě, od roku 2025 bude sdílena v rámci městských příspěvkových organizací.

Hlavní město Praha rozvíjí jednotný **systém energetického managementu prostřednictvím projektu ENAPO**, který zajistí centralizovanou evidenci a analýzu energetických dat z městských budov. Pro jeho realizaci byla uzavřena rámcová smlouva mezi hl. m. Prahou a společností Operátor ICT na poskytování služeb energetického managementu a zajištění jednotného energetického nástroje. V rámci projektu byly získány souhlasy příspěvkových organizací s poskytováním energetických dat oddělení energetického manažera, což umožní jejich integraci do systému ENAPO.

Probíhá aktivní **modernizace veřejného osvětlení na LED svítidla**. Ke konci roku 2024 byla dokončena obnova 15,9 % soustavy veřejného osvětlení, což znamená, že cíl obnovy 30 % všech světelných bodů je zhruba z poloviny naplněn. Také se zrychluje tempo realizace – počet vyměněných LED svítidel vzrostl mezi roky 2023 a 2024 o 71 %.

ZEVO Malešice po modernizaci projektu GO-LEM úspěšně naplňuje cíle zpracování 350–400 tisíc tun odpadu ročně. V roce 2023 zařízení energeticky využilo 354 tis. tun odpadu a vyrobilo 2,66 mil. GJ tepla a 102,5 tis. MWh elektřiny. V roce 2024 objem zpracovaného odpadu vzrostl na 371 tis. tun, výroba tepla dosáhla 2,82 mil. GJ a elektřiny 105 tis. MWh. V polovině roku 2024 získalo ZEVO nové stanovisko EIA a integrované povolení, které umožňuje zpracovat až 480 tis. tun odpadu ročně.

Oblast energetických opatření v uplynulém období prošla transformací v reakci na energetickou krizi a válečný konflikt na Ukrajině. Některá původně plánovaná opatření, která počítala s využíváním zemního plynu jako přechodného paliva, byla přepracována či zrušena v souladu s cílem města urychlit odklon od fosilních zdrojů energie. Opatření jako Komplexní a jednotná příprava investičních projektů (č. 8), Využití tlakového spádu v plynárenské síti pro výrobu elektřiny (č. 22) či Městský klimatický fond (č. 26) byla ukončena poté, co se během přípravy ukázalo, že jsou v pražských podmínkách organizačně nebo ekonomicky neproveditelná.

Výzvu představují také projekty se zpožděním, mezi nimiž je nejvýznamnější **výstavba městského Energocentra**. Její realizace byla zpomalena z důvodu přípravy Strategie teplárenství hl. m. Prahy, jejíž dokončení se předpokládá v roce 2026. V rámci přípravy strategie však byla zpracovatelem Strategie Univerzitním centrem energeticky efektivních budov ČVUT v Praze (UCEEB) doporučena realizace Energocentra v maximální možné variantě s instalovaným výkonem 180 MW. Toto řešení následně podpořil i výbor pro energetiku ZHMP. Paralelně probíhá práce na budoucím organizačním uspořádání projektu – zvažuje se vznik nové entity, do níž by mohly vstoupit společnosti Energotrans, Veolia, Pražská teplárenská a Pražská plynárenská, která by zároveň zastupovala zájmy města.

Mezi další priority Klimatického plánu patří **dopravní téma**. Praha pokračuje v projektech rozšiřování a modernizace metra. V roce 2024 Rada hl. m. Prahy schválila **automatizaci linky C** a Dopravní podnik následně vypsala veřejnou zakázku na dodavatele automatických vlaků a dopravního systému pro linky C a D. Pro zajištění maximální transparentnosti bylo výběrové řízení předem posouzeno organizací Transparency International. Automatizace linky C zvýší přepravní kapacitu o přibližně 20 % zkrácením intervalu mezi vlaky na 90 sekund; linka bude vybavena celkem 53 plně automatizovanými soupravami.

Pokračuje výstavba metra D. Na úseku I.D1 a Pankrác – Olbrachtova probíhají stavební práce, přičemž koncem roku 2023 bylo dokončeno prořezání celé trasy a v roce 2024 propojení linek D a C. Aktuálně pokračují ražby stanic Pankrác D a Olbrachtova. U navazujícího úseku I.D1b Olbrachtova – Nové Dvory je projekt zpožděn v důsledku rozhodnutí ÚOHS, který v roce 2025 zrušil původní výběr dodavatele. Dopravní podnik nyní vybírá nového zhotovitele, takže práce mohou začít nejdříve na začátku roku 2026. Mezitím byly dokončeny přípravné práce a probíhá archeologický výzkum. V úseku I.D2 Nové Dvory – Depo Písnice pokračují výkupy pozemků a majetková příprava. Ačkoli výstavba postupuje, řada klíčových částí projektu se potýká s výraznými zpožděními oproti původnímu harmonogramu, což posouvá celkový časový rámec realizace.

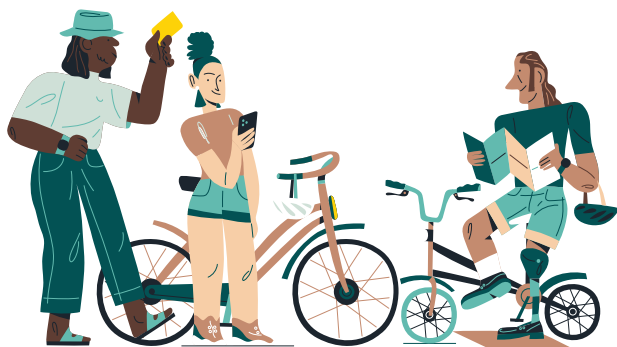
V rámci výstavby metra D byl identifikován potenciál **využití geotermální energie**. Studie proveditelnosti odhaduje výkon tepelných čerpadel na 5,6–8,3 MW, který by mohl sloužit k vytápění a chlazení nových objektů v okolí stanic, zejména v lokalitách Nové Dvory a Písnice. Rada hl. m. Prahy v říjnu 2024 schválila záměr spolupráce s PDS na využití tohoto zdroje a Dopravní podnik byl pověřen úpravou projektové dokumentace tak, aby umožnila technické napojení systému a začlenění řešení využití geotermální energie.

Pokračoval také rozvoj nadzemní kolejové dopravy. V roce 2023 byl zahájen provoz na **nových tramvajových úsecích** Modřany – Libuš, Holyně – Slivenec a Divoká Šárka – Dědina. V roce 2024 bylo významným milníkem zahájení výstavby tramvajové tratě na Václavském náměstí. Momentálně je v přípravě dalších dvanáct tramvajových tratí, z nichž pro tři – TT Počernická, TT Malovanka – Strahov a TT Olšanská – Habrová – byla v roce 2024 vydána pravomocná stavební povolení. V oblasti rozvoje městské a příměstské železnice pokračovala modernizace klíčových tratí. Byla dokončena modernizace úseků Praha-Bubny – Výstaviště a Branický most – Krč – Spořilov, kde vznikly nové dvoukolejné elektrifikované tratě. Probíhá optimalizace úseku Mstětice – Praha-Vysočany a příprava modernizace trati Praha-Ruzyně – Kladno, jejíž zahájení je plánováno na rok 2025. Významným projektem je také novostavba trati Praha-Smíchov – Beroun s 25km dlouhým Berounským tunelem, která získala kladné stanovisko EIA.

Další klíčovou oblastí je postupná **náhrada dieselového vozového parku veřejné hromadné dopravy**. Vozový park DPP tvoří celkem 1 213 autobusů. Dekarbonizace probíhá náhradou dieselových vozidel za elektrobusy, hybridní autobusy a bateriové trolejbusy. K 31. 12. 2024 DPP provozoval 14 elektrobusů a v operativním leasingu měl také jeden autobus s vodíkovým pohonem nasazený na lince 170. V roce 2024 bylo pro další modernizaci objednáno 18 elektrobusů a zahájeny dodávky 21 hybridních autobusů Iveco Urbanway. Dokončena byla elektrifikace linky 119 a spuštěn provoz trolejbusové linky 59 na Letiště Václava Havla s 20 tříčlánkovými bateriovými trolejbusy Škoda-Solaris.

Současně probíhá příprava elektrifikace dalších pěti linek, přičemž na lince 137 již byly zahájeny stavební práce. Náhrada dieselového vozového parku vozidly na alternativní pohon probíhá pomalejším tempem, než bylo předpokládáno v Klimatickém plánu, a to z důvodu nedostatku personálních kapacit projektantů a také infrastrukturních omezení.

Další klíčovou oblastí rozvoje dopravy je aktivní mobilita, tedy **pěší a cyklistická doprava**. V roce 2023 bylo v Praze vybudováno 26,6 km nových chráněných stezek a cyklistických pruhů, v roce 2024 pak dalších 14,6 km. Zájem o cyklodopravu stálé roste – počet cyklistů na sledovaných úsecích se meziročně zvýšil o 14 %. Významnými projekty v této oblasti byly otevření 300 metrů dlouhé lávky z Holešovic do Karlína a vybudování podchodu pro pěší pod ulicí Strakonická, který nahradil nebezpečný přechod přes pět jízdních pruhů v úseku napojení na dálnici D4. Pokračuje také výstavba Dvoreckého mostu, určeného pro MHD, pěší i cyklisty, jejíž dokončení je plánováno na rok 2026. Z hlediska zvyšování bezpečnosti chodců a cyklistů Praha rozšiřuje zóny 30 v rezidenčních oblastech a zavádí tzv. školní ulice, které omezují automobilový provoz v době příchodu dětí do škol a školek.

Stále problematickou oblastí zůstává individuální automobilová doprava, jejíž výkony nadále rostou – v roce 2023 meziročně o 1,7 % a v roce 2024 o 0,6 %. V letech 2023 a 2024 připadal v Praze jeden registrovaný osobní automobil na 1,3 obyvatele. Během průměrného pracovního dne ujela motorová vozidla na území města 23,3 milionu vozokilometrů, z toho osobní automobily tvořily 91 %. Na tzv. centrálním kordonu bylo v roce 2024 zaznamenáno 250 000 vozidel denně, z toho 238 000 osobních automobilů. Navzdory rostoucímu zatížení dopravy nedošlo ke shodě na zavedení regulačních opatření, zejména **mýtného systému**, který by mohl přispět ke snížení individuální dopravy v centru.

S tématem individuální dopravy souvisí také rozvoj **nabíjecích stanic pro elektromobily**. Ke konci roku 2024 bylo v Praze k dispozici více než 700 veřejných dobíjecích stanic s celkem 1 590 dobí-

jecími body. Mezi lety 2022 a 2023 vzrostl jejich počet o 49 % a v roce 2024 o dalších 21 %. Za městské dobíjecí stanice lze považovat ty, které provozují THMP a PRE – počet nabíjecích bodů THMP vzrostl z 25 v roce 2023 na 125 v roce 2024, u PRE ze 1 060 na 1 208. THMP modernizuje stožáry veřejného osvětlení na tzv. EV-ready lampy – v roce 2023 jich bylo dokončeno 176 a v roce 2024 dalších 182. ODO zároveň připravuje projekt výstavby 1 500 nových nabíjecích stanic do roku 2027, z nichž 600 bude na stožárech (THMP) a 900 samostatně stojících (TSK).

Z hlediska projektů zaměřených na **cirkulární ekonomiku** patří mezi nejvýznamnější výstavba bioplynové stanice a výroba biometanu z čistírenských kalů.

Pokračují práce na přestavbě zemědělské **bioplynové stanice v Chrástech** na komunální zařízení, které bude zpracovávat bioodpad z domácností a gastroodpad z HORECA sektoru. V současnosti probíhá výběr projektanta v rámci veřejné zakázky. Projektová příprava včetně EIA je plánována do 3. čtvrtletí 2026, dokončení a spuštění provozu do konce roku 2027. Stanice s roční kapacitou 21 tisíc tun bude vyrábět přes 2 mil. m³ biometanu, který má být využíván buď jako palivo pro svozová vozidla PSAS, městskou hromadnou dopravu nebo dodáván do plynárenské sítě. Rozhodnutí bude záviset na rychlosti rozvoje bateriových svozových vozů a kamionů a na srovnání ekonomiky jejich nabíjení elektrinou vyrobenou z kogenerační jednotky v ZEVO Malešice (úspora nákladů na distribuci s ekonomikou provozu na bioCNG).

Na **Ústřední čistírně odpadních vod** úspěšně funguje jednotka na výrobu biometanu z čistírenských kalů, která byla zkolaudována v červnu 2023. Pilotní zařízení s kapacitou 2 mil. Nm³ bioplynu ročně umožňuje produkci zhruba 1,2 mil. Nm³ biometanu, jehož dodávky do plynárenské sítě byly zahájeny v září 2023. Do konce roku 2023 bylo do sítě dodáno 60 tis. Nm³ biometanu a v roce 2024 již přes 1 mil. Nm³. Technologie je plně automatizovaná, modulární a certifikovaná podle standardu ISCC pro udržitelné palivo.

V oblasti odpadového hospodářství Praha v posledních letech posouvá systém nakládání s odpady směrem k vyšší efektivitě a recyklaci. Klíčovým krokem bylo zavedení **multikomunitního sběru** v roce 2023. Domovní systém umožňuje společný sběr plastů, kovů a nápojových kartonů, zatímco venkovní systém zahrnuje plasty a kartony. Současně pokračuje přesun třídících míst z ulic do domovních dvorů (door-to-door), což zvyšuje komfort obyvatel i efektivitu třídění a svozu. U nových bytových domů se daří prosazovat umísťování odpadových místností blízko komunikací.

V uplynulém období byl realizován pilotní projekt zaměřený na využití **RFID čipů umístěných na nádobách na tříděný odpad s horním výsypem**. Technologie umožňuje automaticky zaznamenat každý výsyp nádoby a má za cíl přispět k optimalizaci odpadového hospodářství, zlepšení kvality svozu, zpřesnění evidence i zjednodušení fakturace díky aktuálním datům získávaným v reálném čase. Současně probíhá navazující pilotní projekt zaměřený na umístění RFID čipů do městských košů na komunální odpad.

Projekt **výstavby moderní dotřídňovací linky** se zpozdil kvůli selhání původního dodavatele, jehož technologie nesplnila požadovanou kvalitu třídění. PSAS proto v 1Q 2025 vyhlásili novou zakázku, přičemž dokončení linky je plánováno na 4Q 2026 a spuštění provozu na 1Q 2027. Linka s kapacitou 5 t/h umožní roční zpracování až 18 200 tun odpadu a zvýší podíl materiálů určených k recyklaci.

Poslední oblastí jsou **adaptační opatření**, realizovaná jak prostřednictvím vlastních investičních projektů Odboru ochrany prostředí MHMP, tak prostřednictvím Implementačních plánů ke Strategii adaptace hl. m. Prahy na změnu klimatu, které jsou schvalovány na pětiletá období.

Základem jejich praktické realizace je zásobník projektů, do něhož přispívají městské části i příspěvkové organizace.

Na konci roku 2024 zásobník zahrnoval přibližně 300 projektů, z nichž 172 bylo v aktivní fázi s celkovým objemem investic přibližně 2 200 mil. Kč.

Jedním z klíčových opatření je Akční plán výsadby jednoho milionu stromů do roku 2026. V období 2019–2024 (do 31. 5. 2025) bylo vysazeno 653 317 stromů, z toho 623 826 pod vedením OCP MHP.

Součástí těchto aktivit je také projekt „Výběr, pěstování a výsadby klimaticky odolných druhů stromů pro ulice hl. m. Prahy“ (zkráceně „Klimastromy“), který testuje 30 nových druhů stromů odolných vůči suchu a extrémním teplotám.

V rámci projektu má být v pražských ulicích vysazeno celkem 900 stromů. Dosud byly realizovány výsadby například na Strossmayerově náměstí (17 kusů) na Ovocném trhu, na Ortenově náměstí, v ulici Dukelských hrdinů, a další.

Praha postupně zavádí **standards hospodaření se srážkovými vodami** pro objekty, plochy a prvky v soukromém i veřejném vlastnictví, které jsou přebírány do správy hlavního města. V oblasti hospodaření se srážkovou vodou Praha vedle metodických opatření realizuje i konkrétní projekty, například retenční nádrže pro zachytávání vody z kolektorů na Uhelném trhu a podzemní jímku na pražském Výstavišti. Další nádrž na dešťovou vodu se připravuje v rámci přestavby Václavského náměstí. Revitalizace náměstí Jiřího z Poděbrad (2024–2026) zahrnuje systém hospodaření s dešťovou vodou a další adaptační opatření ke zlepšení mikroklimatu.

V současnosti město realizuje také další adaptační projekty, které původně nebyly součástí Klimatického plánu. Patří mezi ně například **mapa oáz chladu**, jež vyznačí místa vhodná k ochlazení obyvatel Prahy během letních vln veder.

Dále ve spolupráci s IPR Praha vzniká rovněž multidisciplinární **aplikace systému zelené infrastruktury**, jejímž cílem je zmapovat současnou síť zeleně, vyhodnotit její funkce a navrhnout lokality vhodné pro její rozšíření.

Od roku 2018 dochází v Praze k dlouhodobému poklesu spotřeby energie i vypouštěných emisí, přičemž emise klesají rychleji díky vyšší energetické efektivitě a přechodu k méně emisně náročným zdrojům.

Rok 2021 přinesl výrazný pokles způsobený covidovými omezeními, zatímco v roce 2022 emise dočasně vzrostly v důsledku ekonomického oživení. V letech 2023 a 2024 se však město opět vrátilo k sestupné trajektorii a dosáhlo téměř 30% snížení emisí oproti roku 2010. Výjimkou je doprava, kde emise klesají jen minimálně a v roce 2024 mírně vzrostly o 0,4 % oproti roku 2010. Praha zároveň sleduje čerpání svého uhlíkového rozpočtu ve výši 180 milionů tun CO₂ pro období 2011–2050.

Do roku 2020 bylo vyčerpáno 80–85 milionů tun CO₂, v letech 2021–2024 dalších 26,3 milionu tun, pro období 2025–2030 zbývá 30,7 milionu tun a pro období 2031–2050 zbývá přibližně 45 milionů tun CO₂.

Město zatím žádný roční limit nepřekročilo a plní plánovanou trajektorii. Přestože některá klíčová opatření postupují pomaleji, dosavadní vývoj potvrzuje pozitivní trend a jejich uvedení do provozu přinese další výrazné snížení emisí.

Vizualizace revitalizace náměstí Jiřího z Poděbrad (2024–2026)

Zdroj: Archiv MHMP

Udržitelná energetika a budovy

1. Založení Pražského společenství obnovitelné energie (PSOE)*

Cílový stav: založení společenství, které bude produkovat a dodávat elektřinu z obnovitelných zdrojů (instalace na městských budovách a zařízeních, poté na objektech městských částí, městských organizací, institucí a postupně i budov občanů) a přebytky nevyužité elektřiny v místě výroby sdílet s dalšími jeho členy.

Monitorovací indikátory: N/A

PSOE bylo založeno již v roce 2021, v rámci tohoto opatření se systematicky monitoruje činnost této příspěvkové organizace.

Hlavní činnosti v roce 2023 zahrnovaly:

- Získání licence na výrobu elektrické energie.
- Zprovoznění 14 fotovoltaických elektráren s celkovým instalovaným výkonem 255 kWp.
- Pokračování realizace projektů z 2. výzvy Modernizačního fondu zahrnující 21 budov ve správě odborů MHMP. Součástí je i FVE pro Pražské služby, a.s. s plánovaným výkonem 1 MW a příprava FVE na pěti bytových domech.
- PSOE připravilo pro PVS, a.s. žádost o podporu z Modernizačního fondu (výzva „Nové obnovitelné zdroje v energetice (RES+)“ č. 4/2022) pro devět pilotních vodohospodářských objektů (čerpací stanice, vodojemy, ČOV). Pro tyto projekty byla schválena dotace umožňující instalaci FVE o celkovém výkonu 1,5 MWp.
- V září 2023 pak PSOE podalo další žádost do 4. výzvy Modernizačního fondu RES+ na 64 objektů, rozdělených do tří balíků. Realizace těchto projektů probíhala v následujících letech postupně podle schváleného harmonogramu.

Hlavní činnosti v roce 2024 zahrnovaly:

- Zprovoznění 26 fotovoltaických elektráren s celkovým instalovaným výkonem 833 kWp.
- Pokračování v realizaci 81 FVE projektů podpořených z různých dotačních žádostí.¹
- Byly odstraněny technické a procesní nedostatky, které dosud bránily zahájení sdílení elektřiny mezi organizacemi HMPu již realizovaných FVE. Zavedení institutu Aktivního zákazníka přináší hlavnímu městu potenciál pro rozvoj komunitní energetiky a podporuje efektivní hospodaření městských organizací s energií. Sdílení elektřiny začalo v první polovině roku 2025.

V roce 2025 bylo Pražské společenství obnovitelné energie (PSOE) přejmenováno na Pražské centrum obnovitelné energie (PCOE). Novela energetického zákona Lex OZE II umožňuje zkladatelům výběr mezi spolkem, družstvem anebo společnostmi s ručením omezeným. Současně entita, která nenaplňuje jednu z uvedených právních forem nesmí mít v názvu pojem "energetické společenství". Z tohoto důvodu bylo "společenství" změněno na „centrum“, což i lépe odpovídá nové upravené náplni PCOE a zúžení kompetencí tak, že se nyní soustředí především na klíčové aktivity – výstavbu fotovoltaických elektráren a sdílení elektřiny napříč městem.

¹ Žádost 7211100090: 7 projektů, žádost 7211100091: 5 projektů, žádost 7211100092: 5 projektů, 7221400060: 28 objektů, 72221400064: 20 objektů, 7221400077: 15 objektů, 7211100135: 1 projekt pro PSAS (PSOE provede začátkem roku 2025 změnové řízení z důvodu nepřipravenosti střechy v areálu Chrášta na straně Pražských služeb, a.s. U tohoto projektu se stále vypořádává neplnění technické připravenosti na straně Pražských služeb, a.s., které komplikuje ukončení projektu.

PSOE (PCOE) se aktivně věnuje také osvětové činnosti a zapojuje se do řady odborných debat, seminářů a vzdělávacích aktivit podporujících rozvoj obnovitelných zdrojů energie, a to v roli řečníků a expertů.

Mezi významné akce patřily například konference Fotovoltaika v praxi, přednášková a diskusní série Chytré město, panelové diskuse k cílům pro OZE v rámci Vnitrostátního plánu v oblasti energetiky a klimatu (NKEP), akce Solární ener-

gie a akumulace v ČR, Fórum evropských energetických společenství a další.

V letech 2023 a 2024 bylo PSOE příjemcem finanční podpory od Evropské investiční banky pro projekt ELENA a také příjemcem podpory z programu LIFE Evropské komise pro projekt ECOEMPOWER. Podrobnější informace k činnosti PSOE v těchto jsou uvedeny v kapitole č. 28. Přenos moderních technologií a postupů v udržitelné energetice.

2. Kontaktní místo pro občany

Opatření je uzavřeno (dále není třeba sledovat).

Cílový stav: poskytnuti komplexních konzultačních služeb občanům o vhodných renovacích rodinných a bytových domů (tzv. One Stop Shop), včetně finanční podpory pro získání národních dotačních titulů.

Monitorovací indikátory: N/A

Původně byla realizace tohoto opatření zajišťována prostřednictvím zapojení do projektu ECOEMPOWER, od něhož však bylo v roce 2024 rozhodnuto odstoupit (**pro více informací viz kapitola 28**).

Přenos moderních technologií a postupů v udržitelné energetice). Následně byla realizace opatření přehodnocena a ukázalo se, že jejím nositelem nemusí být přímo hlavní město (MHMP). Plnění opatření proto zajišťují kontaktní místa městských společností, která poskytují občanům konzultace k městským službám.

3. Instalace FVE na budovy či do jejich blízkosti

Cílový stav: instalace FVE na celkem 800 objektech o průměrném instalovaném výkonu 100 kWp, průměrná roční výroba 900 kWh/kWp v bezprostřední blízkosti či v areálu budov v majetku HMP.

Monitorovací indikátory:

1. Počet objektů s instalovanou FVE a celkový instalovaný výkon v kW.
2. Roční výroba elektřiny a způsob jejího užití.
3. Vynaložené investiční náklady.

Projekty PCOE (PSOE)

Příprava a realizace městských projektů FVE je svěřena příspěvkové organizaci PCOE (dříve PSOE).

V roce 2023 PSOE zprovoznilo FVE na 14 objektech s celkovou instalovanou kapacitou 255,08 kWp. Z toho byly FVE na 2 objektech Pražských

služeb s instalovaným výkonem 152,24 kWp, které PSOE následně neprovozovalo. Roční výroba elektřiny v roce 2023 nebyla evidována. Investice do FVE na budovách v majetku HMP dosáhly v roce 2023 částky 8,7 mil. Kč.

V roce 2024 bylo zprovozněno dalších 26 FVE na objektech s celkovým instalovaným výkonem 832,68 kWp. Z toho byly FVE na 4 objektech Pražských služeb s instalovaným výkonem 540,34 kWp, které PSOE následně neprovozovalo. Roční výroba elektřiny z FVE provozovaných společností PSOE v roce 2024 činila 325,6 MWh. Investice do FVE na budovách v majetku HMP v tomto roce dosáhly částky

23,7 mil. Kč. K říjnu 2025 PCOE zprovoznilo FVE na 13 objektech s celkovou instalovanou kapacitou 366,86 kWp. Celková výroba FVE provozovaných PCOE k tomuto datu činila 436,06 MWh. Veškerá vyrobená elektřina byla v letech 2023 a 2024 dodávána do distribuční sítě.

Od roku 2025 bude elektřina z těchto FVE sdílena napříč příspěvkovými organizacemi města, pro více informací viz kapitola **1. Založení Pražského společenství obnovitelné energie (PSOE)***. Realizace opatření ušetřila zhruba 99,7 t CO₂ v roce 2023 a 359,4 t CO₂ v roce 2024.¹

Modernizační fond²

V letech 2023 a 2024³ Modernizační fond podpořil dalších pět projektů na výstavbu FVE na majetku městských částí, HMP nebo jeho akciových společností.

¹ Detaily výpočtu, použité předpoklady a emisní faktory jsou uvedeny v podkladovém excelovém souboru, který tvoří přílohu tohoto dokumentu.

² PCOE na realizaci projektů FVE čerpá dotace z Modernizačního fondu. Tyto projekty však byly z této podkapitoly vyloučeny, protože již byly zahrnuty v podkapitole projektů realizovaných PCOE.

³ Podle datumu podpisu smlouvy.

Celkový instalovaný výkon těchto projektů činí 3 199 kWp, odhadovaná budoucí výroba elektřiny 3 032 MWh a snížení emisí CO₂ ve výši 2 738 t CO₂ ročně.

Celkové způsobilé náklady těchto projektů činí 108 028 505 Kč, z čehož bude z dotace pokryto 38 729 260 Kč. Projekty jsou momentálně v realizaci.

V roce 2025 (k říjnu) Modernizační fond podpořil celkem pět projektů s instalovaným výkonem 1 045 kWp, odhadovanou budoucí výrobou elektřiny 1 030 MWh a očekávaným snížením emisí o 886 t CO₂ ročně. Projekty jsou momentálně v realizaci.

4. Nákup zelené elektřiny

Cílový stav: jako doplněk k vlastní výrobě zelené energie bude nakupována také elektřina z OZE.

Monitorovací indikátory:

1. Absolutní množství nakoupené zelené elektřiny v MWh (nový indikátor).
2. Relativní podíl zelené elektřiny na celkovém energetickém mixu v % (nový indikátor).
3. Specifikace druhu zelené elektřiny a způsob jejího doložení (nový indikátor).
4. Dodatečné náklady spojené s nákupem zelené elektřiny (nový indikátor).

Od 1. července 2023 zajišťuje dodávky elektřiny pro hlavní město Prahu městská společnost Technologie hlavního města Prahy.

Ve druhé polovině roku 2023 činil celkový nákup elektřiny 59,2 GWh, a to ve formě standardního energetického mixu. V roce 2024 pak bylo nakoupeno 124,1 GWh elektřiny, opět v rámci standardního mixu.

V roce 2025 uzavřela THMP smlouvu s Pražskými službami na výkup elektřiny ze zařízení na energetické využívání odpadu.

Od roku 2026 tak bude přibližně polovina celkového objemu elektřiny nakupované pro HMP pocházet právě z tohoto zdroje.

5. Modernizace distribuční soustavy elektřiny, tepla a plynu

MODERNIZACE DISTRIBUČNÍ SOUSTAVY ELEKTŘINY

Cílový stav: obnova a náhrada stávajících transformátorů, obměna VVN rozvoden a transformoven, náhrada izolačního plynu SF₆ jinými alternativami s nižším potenciálem globálního oteplování, krytí distribučních ztrát z nových OZE, a to v míře odpovídající minimálně 50 % výše distribučních ztrát do roku 2030 (cca 150-200 GWh/rok).

Monitorovací indikátory:

1. Absolutní výše distribučních ztrát elektřiny na území Prahy.
2. Výše úniků izolačního plynu SF₆ v transformovných (výpočtem či měřením).
3. Roční množství elektřiny opatřené z bezemisních zdrojů pro krytí distribučních ztrát.

Následující tabulka poskytuje přehled o plnění stanovených indikátorů Klimatického plánu.

Tabulka 1: Plnění monitorovacích indikátorů pro DS elektřiny (2023-2024)

Ztráty v distribuční soustavě	
2023	105 GWh (1,8 %)
2024	107 GWh (1,8 %)
Množství elektřiny z bezemisních zdrojů využité k pokrytí distribučních ztrát	
2023	5,2 GWh (4,95 %)
2024	15,7 GWh (14,67 %)
Unik SF ₆	
2023	56,35 kg
2024	30,63 kg

V roce 2024 zůstala úroveň ztrát v distribuční soustavě na srovnatelné úrovni s předchozím rokem (1,8 %), přičemž došlo k mírnému nárůstu absolutní hodnoty ztrát ze 105 GWh na 107 GWh, což odpovídá celkovému růstu distribuovaného množství elektřiny. Pozitivním trendem je zvýšení podílu bezemisních zdrojů využitých ke krytí distribučních ztrát – z 5,2 GWh (úspora přibližně 1 924 t CO₂) v roce 2023 na 15,7 GWh (úspora přibližně 5 338 t CO₂) v roce 2024.

Společnost PREdistribuce realizuje postupnou výměnu plynu SF₆ za alternativní média. V roce 2024 byly pilotně instalovány kompaktní rozvadě-

če bez SF₆ s plynem o potenciálu globálního oteplování GWP = 0. V roce 2023 bylo v transformačních stanicích provedeno 83 doplňování a doplněno 55,05 kg SF₆; v rozpínacích stanicích bylo provedeno 10 doplňování a doplněno 1,3 kg. V roce 2024 bylo doplněno v transformačních stanicích 30,28 kg a v rozpínacích stanicích 0,35 kg SF₆. Celkově tak v roce 2024 došlo k výraznému poklesu množství doplněného plynu SF₆ o 45 % oproti roku 2023. Zavedení opatření na snížení využití plynu SF₆ ušetřilo přibližně 604,4 t CO₂ v roce 2024.

Obnova a rozvoj distribuční sítě elektřiny

V roce 2023 investovala společnost PRE distribuce do obnovy a rozvoje distribuční sítě, včetně optických, řídicích a měřicích systémů, celkem 2 150 mil. Kč. Nejvýznamnějším projektem roku bylo zprovoznění nové transformovny 110/22 kV Slivenec, která zajistila dostatečný příkon pro dynamicky se rozvíjející západní část Prahy.

V roce 2024 dosáhly investice do obnovy a rozvoje distribuční sítě výše 2 405 mil. Kč, což představuje meziroční nárůst o 255 mil. Kč a potvrzuje dlouhodobě rostoucí investiční trend. Mezi nejdůležitější dokončené projekty patří výstavba kabelového tunelu mezi TR Karlín a Hlávkovým mostem, rekonstrukce rozvodny 110 kV a řídicího systému na TR Jih a obnova kabelu 110 kV (K 110) mezi TR Sever a TR Holešice.

V letech 2023 a 2024 zároveň pokračovaly práce na budování kabelového tunelu Invalidovna I. Součástí investičních aktivit byla i modernizace distribuční infrastruktury nižších napěťových hladin – rekonstrukce rozpínacích stanic 22 kV, distribučních transformačních stanic 22/0,4 kV a obnova kabelové sítě VN a NN.

Významně se rozšířily také projekty smartifikace sítí VN a NN a související telekomunikační infrastruktura, jejíž délka na konci roku 2024 překročila 1 000 km.

Za uplynulé dva roky bylo zprovozněno více než 200 nových chytrých distribučních transformačních stanic 22/0,4 kV, čímž jejich celkový počet vzrostl na téměř 600.

MODERNIZACE DISTRIBUČNÍ SOUSTAVY TEPLA

Cílový stav: obnova 10 % celkové sítě rozvodů tepla na území Prahy za nové, s menšími ztrátami tepla (cca 70 km tras).

Monitorovací indikátory:

1. Celková délka renovovaných sítí rozvodů tepla.
2. Celkové investiční náklady.
3. Roční úspora tepelné energie při výrobě a distribuci tepla.

V roce 2023 investovaly společnosti Pražská teplárenská a Veolia Energie do modernizace distribuční soustavy tepla celkem 210 mil. Kč.

Celková délka renovovaných rozvodů tepla činila 3 292 m a roční úspora energie dosáhla 5 081 GJ (úspora přibližně 546,2 t CO₂).¹ Mezi nejvýznamnější akce patřily: Obnova PáTN DN500 Libušská, Obnova TN DN600 Střelnická – VI. etapa, Obnova TN DN800 Střed TMA a Obnova PTV Radiová.

V roce 2024 bylo investováno do modernizace distribuční soustavy tepla celkem 295,2 mil. Kč.

Celková délka renovovaných rozvodů tepla činila 3 829 m a roční úspora energie dosáhla 6 099 GJ (úspora přibližně 604,4 t CO₂).¹

K nejvýznamnějším akcím patřily: Obnova TN DN700 TMA Západ – Teplárenská, Výměna části PTV Podvinný mlýn – Italské sídliště, Obnova části potrubí Polygrafická – I. etapa a Obnova PáTN500 Pod Chodovem – I. etapa.

¹ Detaily výpočtu, použité předpoklady a emisní faktory jsou uvedeny v podkladovém excelovém souboru, který tvoří přílohu tohoto dokumentu.

MODERNIZACE DISTRIBUČNÍ SOUSTAVY PLYNU

Cílový stav: výměna cca 1 000 km ocelových potrubí za PE, což by mělo snížit úniky metanu o cca 2,5-3,5 mil. m³/rok.

Celková délka ocelových potrubí, která byla vyměněna za plastová v letech 2023 a 2024, a podíl obnovených potrubí na celkové délce sítě v letech 2023 a 2024.

Monitorovací indikátory:

1. Délka ocelových potrubí vyměněných za PE v km (nový indikátor).
2. Podíl obnovených potrubí na celkové délce sítě (nový indikátor).
3. Celkové investiční náklady
4. Absolutní výše ztrát zemního plynu v distribuci a v konečném užití
5. podíl ztrát zemního plynu na celkovém množství distribuovaného plynu (nový indikátor)

Za rok 2023 bylo obnoveno 31,1 km místních sítí (nizkotlakové a středotlakové plynovody) a 1 km páteřních vysokotlakových plynovodů, což představuje 0,7 % z celkové délky plynovodů, která činila 4 462 km. Podíl nových bezpečných polyetylenových potrubí na celkové délce místních sítí vzrostl ke konci roku na 70,5 %. Investice do stavebních úprav plynárenských zařízení dosáhly 437,8 mil. Kč. Ztráty zemního plynu v distribuční soustavě v roce 2023 činily 2 %, což odpovídá 13,7 mil. m³.¹

¹ Celkové množství distribuovaného plynu v roce 2023 činilo 686 mil. m³.

Za rok 2024 bylo obnoveno 39,9 km místních sítí (nizkotlakové a středotlakové plynovody) a 527 m páteřních vysokotlakých plynovodů, což představuje 0,9 % z celkové délky plynovodů, která činila 4 457 km. Podíl nových bezpečných polyetylenových potrubí na celkové délce místních sítí vzrostl ke konci roku na 71,7 %. Investice do stavebních úprav plynárenských zařízení dosáhly 696,5 mil. Kč. Ztráty zemního plynu v distribuční soustavě v roce 2024 činily 2 %, což odpovídá 13,9 mil. m³.²

² Celkové množství distribuovaného plynu v roce 2024 činilo 697 mil. m³.

Kromě údržby a obnovy sítí pokračovaly v letech 2023 a 2024 pokračovaly aktivity zaměřené na připravenost plynárenské soustavy pro distribuci nízkoemisních a bezemisních plynů.

V návaznosti na nařízení EU o snižování emisí metanu v roce 2024 společnost nastavovala programy pro evidenci, monitoring a reporting úniků. Během roku byly průběžně testovány nové technologie, například detekční vozidla pro pokročilý průzkum úniků.

6. Energetický management na majetku Prahy*

Cílový stav: zavedení energetického managementu u 2 500 budov.

Monitorovací indikátory: stanovené indikátory zatím nemohou být vyhodnoceny, protože předpokládají plné fungování nástroje ENAPO, který je v současnosti ve fázi realizace.

1. Počet zapojených objektů, jejich podlahové plochy v m² a počty dálkově odečítaných měřidel.
2. Vynaložené investiční náklady.
3. Dosahované roční úspory energie (indikátor vyžaduje úpravu – úspory energie v absolutních hodnotách je obtížné přesně vyčíslit, protože množství spotřebované energie se mění nejen v důsledku realizovaných energetických opatření, ale také v závislosti na přibývání či ubývání objektů v majetku HMP; navrhuje proto upravit indikátor na relativní vyjádření, například úspora energie v % oproti výchozí spotřebě objektu nebo spotřeba energie na jednotku plochy (kWh/m²)).

Energetická data o nemovitém majetku HMP jsou shromažďována, avšak nejsou systematicky analyzována. Sběr dat o nemovitém majetku zajišťuje Odbor evidence majetku prostřednictvím systému ENO, zatímco sběr energetických dat z objektů ve správě HMP (s výjimkou majetku městských částí) probíhá prostřednictvím nástroje Energy Broker. Nástroje ENO a Energy Broker nejsou propojeny.

V roce 2024 se ukázala potřeba větší koordinace a centralizace v oblasti energetických dat. Na tuto potřebu reaguje projekt ENAPO (Energetický nástroj Prahy a organizací) – jednotný nástroj HMP pro evidenci a správu energetických dat. Cílem je zvýšit míru přehledu o energetických datech majetku hl. m. Prahy z aktuálních cca 60 % na 70-80 % do roku 2030, zavést centrální evidenci, zajistit centrální koordinaci a nastavit systematický energetický management těchto objektů.

Pro realizaci tohoto projektu byla v témže roce uzavřena rámcová smlouva mezi hl. m. Prahou a společností Operátor ICT na poskytování služeb energetického managementu a zajištění jednotného energetického nástroje pro HMP. V rámci projektu byly získány souhlasy příspěvkových organizací s poskytováním energetických dat (fakturačních údajů a dat z měření) oddělení energetického manažera.

V roce 2025 byl zahájen proces integrace dat dodavatelů a distributorů do ENAPO – k 20. 11. 2025 byly úspěšně integrovány 2 datové sady (na dálkové odečty plynu a elektřiny) z plánovaných 14 datových sad. Další datová sada od distributora plynu je plně připravena a technická integrace proběhne během několika týdnů. Současně probíhá také integrace dat ze systému ENO.

7. Realizace komplexních energetických úspor na budovách veřejného sektoru a veřejné infrastruktury v majetku HMP*

Cílový stav: zlepšení tepelně-izolačních vlastností obvodových konstrukcí staveb u celkem 750 budov využívajících pro krytí tepelných potřeb zdroj na zemní plyn a 750 budov využívajících teplo ze soustavy zásobování teplem.

Monitorovací indikátory: stanovené indikátory zatím nemohou být vyhodnoceny, protože předpokládají plné fungování nástroje ENAPO, který je v současnosti ve fázi realizace.

1. Počet objektů, na kterých byla realizována opatření ke zlepšení energetické účinnosti, jejich podlahové plochy v m² a plochy modernizovaných konstrukcí v m².
2. Popis realizovaných opatření.
3. Vynaložené investiční náklady.
4. Dosahované roční úspory energie pro jednotlivé formy energie.

Obnova budov spravovaných odborem školství

V roce 2023 byly realizovány dva projekty na rekonstrukci fasády s celkovou investicí 39 mil. Kč, jeden projekt na rekonstrukci oken s investicí 13 mil. Kč a jeden projekt na zateplení s celkovou investicí 228 mil. Kč.

V roce 2024 byly realizovány dva projekty na rekonstrukci fasády s celkovou investicí 29 mil. Kč.

Obnova budov v majetku MČ přes Modernizační fond

V roce 2023 nebyl evidován žádný projekt na obnovu staveb ve vlastnictví města a městských částí.¹

V roce 2024 byly podpořeny dva projekty zaměřené na energetickou obnovu budov, přičemž jeden z nich byl již dokončen. Celkové způsobilé náklady těchto projektů činily 20,7 mil. Kč, přičemž dotace pokryla 13 mil. Kč. Odhadované snížení konečné spotřeby energie u těchto projektů dohromady je 440 GJ ročně (úspora je přibližně 46,9 t CO₂/ročně).²

1 Podle datu podpisu smlouvy.

2 Výpočet byl proveden Modernizačním fondem.

8. Komplexní a jednotná příprava investičních projektů – zrušené opatření

Cílový stav: energetický manažer HMP zastává koordinační roli při realizaci investičních projektů zaměřených na renovace budov ve vlastnictví města; zavedení přísnějších interních standardů na ekonomicky výhodné renovace budov v majetku města.

Pro naplnění tohoto opatření získával energetický manažer projektové záměry investičních akcí, u nichž bylo vyžadováno jeho vyjádření k souhlasu či nesouhlasu s realizací. Limitem tohoto nastavení však bylo, že do procesu byl zapojen až v pokročilé fázi přípravy, kdy již byla dokončena projektová dokumentace a v některých případech vydána i stanoviska stavebního úřadu. V této etapě by případné připomínky znamenaly nutnost zásadního přepracování projektů.

Zapojení energetického manažera již v rané fázi, ideálně při vzniku investičního záměru, nebylo v praxi možné z důvodu časových a kapacitních omezení. S ohledem na tato zjištění bylo rozhodnuto o zrušení tohoto opatření. Druhá část tohoto opatření – zavedení přísnějších interních standardů pro ekonomicky výhodné renovace budov v majetku města, souvisí s opatřením č. 6, pro více informací viz kapitola **6. Energetický management na majetku Prahy***.

9. Komplexní EPC projekty

Cílový stav: předjímano nasazení EPC metody pro renovaci celkem 200 objektů v majetku HMP a MČ oprůměrné podlahové ploše 1 000 m².

Monitorovací indikátory:

1. Počet zapojených objektů, jejich podlahové plochy v m² a soupis realizovaných opatření.
2. Vynaložené investiční náklady.
3. Dosahované roční úspory energie.

V roce 2023 bylo v Praze dokončeno několik významných EPC rekonstrukcí, a to na budovách Krajského úřadu Středočeského kraje, Psychiatrické nemocnice Bohnice, ústřední budovy Českého statistického úřadu, Vazební věznice Pankrác a Fakultní Thomayerovy nemocnice.

V majetku HMP či městských částí byly v tomto roce dokončeny rekonstrukce na objektech MČ Praha 7.

EPC na objektech Prahy 7

Na Praze 7 bylo modernizováno energetické hospodářství 11 objektů – osmi základních škol a tří domů s pečovatelskou službou.

Úspory přináší rekonstrukce tří plynových kotlen, instalace LED osvětlení, modernizace systémů měření a regulace a také snížení spotřeby vody díky WC stopům a perlátorům.

Největší efekt má zavedení systému IRC (Individual Room Control) v šesti školách, který automaticky reguluje teplotu v místnostech podle jejich využití.

Součástí projektu je rovněž energetický management, jenž průběžně vyhodnocuje spotřebu energií a umožňuje navrhovat další technologická i organizační opatření ke zvýšení úspor.

Celková smluvně garantovaná úspora činí 28 mil. Kč (v cenách roku 2019), přičemž roční garantovaná úspora přesahuje 2 mil. Kč v referenčních cenách.

Tabulka 2: Přehled úspor ve skutečných cenách,

primární energie a úspora CO₂ (2023-2024)

Celková energeticky vztažná plocha (m ²)	
2023, 2024	59 205 m ²
Úspora ve skutečných cenách (Kč s DPH)	
2023	3 803 443 Kč
2024	4 072 537 Kč
Úspora primární energie (MWh)	
2023	1 116 MWh
2024	888 MWh
Úspora CO ₂ (t eCO ₂)	
2023	309 t eCO ₂
2024	314 t eCO ₂

Zdroj: Zpráva o vyhodnocení úspor na projektu budov Prahy 7 za roky 2023 a 2024 (ENESA)

EPC na objektech DPP

V roce 2024 byl dokončen EPC projekt na administrativní budově v depu DPP Zličín. Realizovaná opatření zahrnovala výstavbu nové kotelny, instalaci vzduchotechniky a systému regulace vytápění, zateplení střechy a obvodového pláště, výměnu oken, stínící techniky a interiérového osvětlení, výstavbu FVE a instalaci měřicí a regulační techniky. Projekt přináší úsporu elektrické energie 43,2 %, což odpovídá roční finanční úspoře 2,43 mil. Kč. Předpokládaná návratnost investice je 10 let a roční snížení emisí dosahuje přibližně 276 tun CO₂. Na tento EPC projekt DPP získal dotaci EU ze Státního fondu životního prostředí v rámci programu Národní plán obnovy ve výši 26,6 mil. Kč pokrývající 55 % způsobilých výdajů. Celkové náklady na EPC projekt činily 47 mil. Kč.

Na konci října 2025 je plánováno dokončení EPC projektů ve čtyřech dalších objektech Do-pravního podniku hl. m. Prahy – Centrálním dis-pečinku, Depu Kačerov, Vozovně Pankrác a Vozovně Střešovice.

Projekt zahrnuje výměnu 4 kotlů, 3 chladicích strojů a instalaci 14 nových vzduchotechnických jednotek. Počítá se rovněž s využitím odpadního tepla z chlazení pro vytápění a přehřev teplé vody. Součástí projektu je výměna 6 500 svítidel a zavedení systému, který bude počítačově řídit a automaticky regulovat teplotu v místnostech.

Ze stavebních opatření proběhne rekonstrukce a zateplení plochých střech, zateplení plášťů budov, výměna oken a dveří, repase a zateplení vrat včetně instalace vratových clon. Významným prvkem je také instalace fotovoltaických elektrárn: Depo Kačerov (11 FVE, celkový výkon 1 MW), Vozovna Pankrác (1 FVE) a Vozovna Střešovice (1 FVE).

Projekt má smluvně garantovanou roční úsporu nákladů na energie ve výši 15,23 mil. Kč bez DPH (v cenách referenčního roku). Délka garance úspor je stanovena na 10 let.

Roční garantovaná úspora v technických jednotkách: zemní plyn: 2 550 MWh; teplo: 2 822 GJ; elektrická energie: 1 511 MWh; voda: 7 661 m³; celková úspora energie: 17 441 GJ/rok (cca 30%); snížení emisí CO₂: 2 316 tun/rok (cca 28 %).

Na projekt získal DPP dotaci EU ze Státního fondu životního prostředí v rámci programu Národní plán obnovy ve výši 396,7 mil. Kč, což představuje 60 % způsobilých výdajů. Celkové náklady na EPC projekt činily 661 mil. Kč.

EPC projekty realizované v předchozích letech

Další významné projekty realizované v předchozích letech (před rokem 2023) na majetku HMP nebo městských částí patří například EPC rekonstrukce administrativní budovy v ulici Řásnovka 770/8 (energeticky vztažná plocha 6 106 m²), Obecního domu (EVP 23 115 m²) a Aquacentra Šutka (EVP 10 077 m²).

Tabulka 3: Roční úspory energií a emisí¹ ve vybraných městských budovách (2023-2024)

		Admin budova Řásnovka 770/8	Obecní dům	Aquacentrum Šutka
2023	Úspora elektřiny	98 084 KWh (36,3 t CO ₂) 355 458 Kč	62 808 KWh (23,2 t CO ₂) 140 690 Kč	234 160 KWh (86,6 t CO ₂) 419 615 Kč
	Úspora tepla	N/A	N/A	9 931 GJ (1 067,6 t CO ₂) 3 657 700 Kč
	Úspora plynu	39 100 KWh (7,9 t CO ₂) 45 277 Kč	620 658 KWh (125,4 t CO ₂) 503 974 Kč	N/A
	Úspora vody	478 m ³ 32 687 Kč	1 703 m ³ 123 981 Kč	64 557 m ³ 4 711 991 Kč
		Admin budova Řásnovka 770/8	Obecní dům	Aquacentrum Šutka
2024	Úspora elektřiny	98 084 KWh (33,3 t CO ₂) 355 458 Kč	62 808 KWh (21,4 t CO ₂) 140 690 Kč	220 218 KWh (74,9 t CO ₂) 394 631 Kč
	Úspora tepla	N/A	N/A	9 848 GJ (1 034 t CO ₂) 3 627 120 Kč
	Úspora plynu	12 486 KWh (2,5 t CO ₂) 14 458 Kč	254 129 KWh (51,3 t CO ₂) 206 353 Kč	N/A
	Úspora vody	478 m ³ 32 687 Kč	1 703 m ³ 123 981 Kč	65 080 m ³ 4 750 171 Kč

Zdroj: Interní analýza OICT

¹ Detaily výpočtu, použité předpoklady a emisní faktory jsou uvedeny v podkladovém excelovém souboru, který tvoří přílohu tohoto dokumentu.

10. Modernizace veřejného osvětlení a jeho rozšíření o veřejnou infrastrukturu pro dobíjení elektromobilů*

Cílový stav: postupná výměna celých svítidel u cca 30 % všech světelných bodů v Praze, nové zdroje typu LED s cca 60 % elektrickým příkonem.

Monitorovací indikátory:

1. Počet modernizovaných světelných zdrojů a elektrický příkon modernizovaných světelných zdrojů.
2. Roční spotřeba elektřiny u modernizovaných svítidel po realizaci.
3. Roční úspora elektřiny u modernizovaných svítidel po realizaci (indikátor lze společně sledovat pouze tehdy, pokud bude od THMP k dispozici údaj, s jakým příkonem jsou původní lampy nahrazovány a jaký příkon mají nové).
4. Vynaložené investiční náklady (nový indikátor)

V roce 2023 realizovala společnost THMP výměnu 3 801 (přibližný celkový příkon činí 152 040 W) původních svítidel za úsporná LED svítidla. K 31. 12. 2023 činil celkový počet světelných míst osazených LED svítidly 17 371, což odpovídá 11,6 % soustavy veřejného osvětlení. Celkové náklady na výměnu dosáhly 20 mil. Kč. V rámci modernizace veřejného osvětlení bylo rovněž instalováno 3 671 komunikačních jednotek na LED svítidla s celkovými náklady ve výši 11,7 mil. Kč. V roce 2024 byla realizována výměna 6 513 (přibližný celkový příkon činí 260 520 W) původních svítidel za LED.

K 31. 12. 2024 celkový počet světelných míst osazených LED technologií dosáhl 23 884, což představuje přibližně 15,9 % soustavy veřejného osvětlení. Celkové náklady na tuto výměnu činily 67,4 mil. Kč. Současně bylo instalováno 3 302 komunikačních jednotek na LED svítidla s náklady ve výši 10,7 mil. Kč.

THMP v současnosti nesbírá data o skutečné roční úspoře elektřiny u modernizovaných svítidel po jejich instalaci, a proto byl pro stanovení této hodnoty proveden orientační výpočet. Ten vychází z předpokladu, že nové LED svítidlo má příkon

40 W, zatímco původní sodíková lampa (HPS) měla příkon 100 W, a roční doba svícení činí 4 100 hodin. Na základě těchto předpokladů vychází, že v roce 2023 výměnou HPS za LED svítidla došlo k úspoře přibližně 935 MWh, zatímco v roce 2024 tato hodnota dosáhla již 1 602 MWh. Celkově všechny vyměněné sodíkové lampy za LED přinesly v roce 2023 úsporu 1 619,6 t CO₂ a v roce 2024 úsporu 2 426,6 t CO₂.¹

Rozšíření infrastruktury VO pro dobíjení elektromobilů

THMP modernizuje stožáry veřejného osvětlení na tzv. EV-ready lampy, které jsou již konstrukčně připraveny pro budoucí instalaci nabíjecích stanic pro elektromobily. V roce 2023 bylo dokončeno 176 EVR stožárů v hodnotě 140 082 645 Kč, v roce 2024 pak 182 kusů za 172 809 917 Kč. Pro další informace o využití veřejného osvětlení pro rozšíření infrastruktury pro dobíjení elektromobilů viz kapitola č. 42.

Původně se počítalo s využíváním BioCNG ÚČOV, v současnosti je však toto palivo vtlačováno do distribuční soustavy a není přímo využíváno svozovými vozidly. Současně mají Pražské služby 142 vozidel na CNG, 1 vozidlo na LPG a 8 vozidel na elektrický pohon. Celková spotřeba CNG činila 432 000 kg v roce 2023 a 429 000 kg v roce 2024. Informace o spotřebě jiných alternativních pohonných hmot nebyly dostupné. V letech 2023–2024 Pražské služby testovaly elektrický samosběrný vůz značky RAVO 5 eSeries a vůz Mercedes-Benz eActros 300 s nástavbou Geesink pro svoz odpadu. Přechod na bateriový pohon u menší techniky již probíhá, elektrifikace velkých svozových vozů však představuje výraznější výzvu, zejména kvůli vyšší pořizovací ceně, delší době dobíjení a omezené infrastruktuře.

¹ Detaily výpočtu, použité předpoklady a emisní faktory jsou uvedeny v podkladovém excelovém souboru, který tvoří přílohu tohoto dokumentu.

11. Nová výstavba s uhlíkově neutrální bilancí a realizovaná dle motto „město krátkých vzdáleností“

Monitorovací indikátory:

1. Počet nových BJ na území, jejich vytápění podlahová plocha a měrná energetická náročnost v kilowatt hodinách vztažená na m^2 a rok ($\text{kWh}/\text{m}^2 \cdot \text{rok}$).
2. Dosahované roční úspory energie.
3. Vynaložené investiční náklady.

Novela vyhlášky č. 264/2020 Sb., účinná od roku 2022, určuje technické standardy pro nové budovy tak, aby odpovídaly kategorii s téměř nulovou spotřebou energie (NZEB). Tato legislativní úprava zpřísnila podmínky pro všechny nově stavěné budovy, a to zejména z hlediska kvality obálky, využívání účinných technologií pro vytápění, chlazení, větrání a osvětlení a širšího zapojení obnovitelných zdrojů energie. Jejím cílem je snížit energetickou spotřebu, zvýšit komfort uživatelů a zároveň omezit negativní dopady výstavby na životní prostředí. Výstavbu na území HMP realizují především soukromí developéři, jejichž činnost město téměř nemůže ovlivnit. Zmapování všech nových staveb a získání údajů o plnění stanovených monitorovacích indikátorů by si proto vyžádalo rozsáhlejší analýzu. HMP nicméně připravovalo dva projekty zaměřené na klimaticky neutrální čtvrti. Prvním z nich je projekt v městské čtvrti Bubny-Zátory. Byla zpracována technická studie, která počítá mimo jiné s využíváním tepla a chladu z plánovaného Energocentra u Ústřední čistírny odpadních vod v Bubenči. Toto energocentrum má vyrábět teplo z odpadních vod prostřednictvím vysokokapacitních tepelných čerpadel.

Druhým projektem je přeměna čtvrti Nákladového nádraží Žižkov s cílem dosáhnout klimatické neutrality díky využití nízkopotenciálního tepla ze ZEVO Malešice. V roce 2023 byla zpracována Studie alternativního řešení krytí energetických potřeb, která posoudila scénáře vytápění a chlazení nové čtvrti, včetně využití odpadního tepla z datacentra Státní pokladny. Elektřinu pro provoz by mohly zajistit fotovoltaické panely na střeších budov. Realizace těchto opatření u obou projektů je v současné době pozastavena.

Projekty Pražské developerské společnosti

Město však může ovlivnit projekty realizované prostřednictvím své příspěvkové organizace PDS. Ta aktuálně připravuje několik projektů udržitelných čtvrtí, například v Dolních Počernicích (projekty 1 a 2), Berance, na Palmovce, Černém Mostě, Na Hutích či v Nových Dvorech. Tyto záměry se nacházejí v počátečních fázích přípravy, proto zatím nejsou přesně stanoveny jejich energetické parametry ani potenciální úspory.

Projekt v Dolních Počernicích je rozdělen na dvě části: projekt 1 a projekt 2.

Dolní Počernice projekt 1 se v současnosti nachází v územním řízení. Následující informace odpovídají míře podrobnosti vyžadované v územním řízení a mohou být v navazujících fázích projektu zpřesňovány či doplňovány.

- Hrubá podlažní plocha činí $28\,535\text{ m}^2$ ¹, projekt zahrnuje 39 základních stavebních objektů s celkem 269 byty.
- Parametry obálky budovy – součinitel prostupu tepla (U). Uvedené hodnoty představují minimální požadované parametry; v průběhu realizace projektu však může být dosaženo i lepších výsledků.
 - Fasáda $0,25\text{ W}/\text{m}^2\text{K}$
 - Střeška $0,16\text{ W}/\text{m}^2\text{K}$
 - Podlaha $0,30\text{ W}/\text{m}^2$
 - Okna $1,20\text{ W}/\text{m}^2\text{K}$
- Projekt počítá s instalací 54 FV panelů, s celkovým instalovaným výkonem 32 kWp.
- Celková tepelná ztráta objektů činí 816 kW, roční potřeba tepla na vytápění objektů je odhadována na $1\,885\text{ MWh}$ ($6\,786\text{ GJ}$).²

1 Hrubou podlažní plochou se rozumí součet ploch vymezených vnějším obrysem konstrukcí jednotlivých podlaží budovy kromě otevřených a částečně otevřených částí (balkony, lodžie, průchody, střešní terasy apod.).

2 Výpočet tepelných ztrát byl proveden obálkovou metodou podle ČSN EN 12831.

Dolní Počernice projekt 2 představuje unikátní záměr na území hlavního města Prahy, jehož cílem je vytvořit energeticky pozitivní čtvrť. Projekt je součástí mezinárodního projektu ASCEND, který byl zahájen v lednu 2023 a potrvá pět let. Hlavní pilotní realizace probíhají v Lyonu a Mnichově, přičemž Praha vystupuje v roli „replikačního“ města. Cílem je vytvořit metodiku pro realizaci chytřích pozitivně energetických čtvrtí (PED) v Praze a připravit její konkrétní aplikaci v projektu Dolních Počernic.

V rámci projektu zpracoval UCEEB v roce 2023 energetický Master plán, který představil čtyři varianty „pozitivnosti“ čtvrti a analyzoval možnosti využití různých technologií (FVE, TČ, apod.). Na jeho základě PDS redefinovala cíle projektu a připravila zadání investora.

V roce 2025 byli ve výběrovém řízení vybráni projektový architekt a projektový manažer. Aktuálně probíhá příprava architektonické studie, jejíž dokončení je plánováno na jaro 2026.

Progres aktivit na dalších projektech PDS v monitorovaném období:

- Beranka. Rada hl. m. Prahy schválila investiční přípravu projektu Beranka v Horních Počernicích,

který má zahrnovat přibližně 300 městských nájemních bytů a základní školu pro cca 540 dětí. Pro území o rozloze 63 000 m² byl připraven masterplan, jenž bude sloužit jako podklad pro architektonické soutěže a výběrová řízení na jednotlivé části projektu.

- Na Hutích – severovýchodní centrum. V roce 2023 schválil Investiční expertní výbor základní parametry projektu Na Hutích projekt 3 – SV centrum. Další postup je podmíněn rozhodnutím RHMP o zahájení projektu.

- Černý Most. V roce 2023 zpracovala PDS ve spolupráci s architektonickým studiem City Work studii urbanistického a architektonického řešení celé lokality. V roce 2024 byl vybrán dodavatel projektových prací pro přípravu první etapy, která je v souladu se současným územním plánem a počítá s výstavbou cca 220–240 bytů.

- Palmovka. V roce 2024 schválilo Zastupitelstvo hl. m. Prahy změnu územního plánu, čímž se otevřela možnost přípravy komplexního městského developmentu.

- Nové Dvory. Schválená změna územního plánu v roce 2024 umožňuje výrazné navýšení stavebních kapacit městských pozemků v okolí budoucí stanice metra D Nové Dvory.

12. Snížení uhlíkové stopy teplárenství

Cílový stav: úplná náhrada výroby tepla ze spalování uhlí energií z obnovitelných a druhotných zdrojů a z kombinované výroby elektřiny a tepla na zemní plyn do roku 2030.

Monitorovací indikátory:

1. Celkový instalovaný tepelný výkon nízkouhlíkového zdroje elektřiny a tepla.
2. Celkové investiční náklady záměru.
3. Roční výroba elektrické energie a tepla.

Realizace tohoto opatření bude probíhat prostřednictvím výstavby nového nízkouhlíkového zdroje elektřiny a tepla – paroplynové teplárny, která nahradí stávající uhelný zdroj EMĚ I.

Přípravné práce již byly zahájeny demolicí vybraných objektů a přípravou staveniště. Uvedení zařízení do provozu je plánováno na rok 2029.

Nový zdroj s elektrickým výkonem 266 MWe a tepelným výkonem 183 MWt by měl každoročně vyrobit téměř 730 GWh elektřiny a dodat až 2 PJ tepla. Projekt je částečně financován prostřednictvím Modernizačního fondu. Společnost Energo-trans na jeho realizaci získala investiční podporu ve výši 7 260 mil. Kč, přičemž celkové investiční náklady dosahují přibližně 15 000 mil. Kč. **Pro další relevantní informace viz opatření č.17.**

Instalace kombinovaných zdrojů elektřiny a tepla – KGJ na zemní plyn a opatření č. 23 Výstavba 5. linky v ZEVO Malešice není v současnosti zahrnuta do střednědobého plánu (2–5 let) Pražských služeb.

13. Využití nízko-teplotního odpadního tepla z ÚČOV Praha*

Cílový stav: výstavba Energocentra na či v blízkosti Císařského ostrova na využití nízkopotenciálního tepla odpadních vod. Tepelný zdroj by byl tvořen skupinou tepelných čerpadel voda-voda o předběžném tepelném výkonu 100-150 MW, výstavba napojovacích tepelných sítí, vyvedení nízkopotenciálního tepla do rozvojového území Bubny-Zátory pro možné vytápění i chlazení.

Monitorovací indikátory: plnění stanovených indikátorů zatím není možné vyhodnotit, protože vyžadují buď zprovoznění energocentra, nebo přesně zpracovanou technickou dokumentaci záměru, která určí jeho konkrétní parametry.

1. Celkový instalovaný tepelný výkon energocentra.
2. Celkové investiční náklady záměru.
3. Roční množství vyrobeného tepla, roční množství vyrobeného chladu k dalšímu užití, množství spotřebované vstupní energie.

V roce 2024 Rada HMP schválila zahájení přípravy investiční akce "Energocentrum - Využití nízkopotenciálního tepla odpadních vod z ÚČOV Praha" v rozsahu zajištění dokumentace pro územní rozhodnutí (DUR), posouzení vlivu na životní prostředí (EIA), včetně související inženýrské činnosti a přípravu návrhu žádosti o dotační podporu.

Pro Energocentrum dosud nejsou k dispozici kvalifikované podklady o budoucím využití tepelné energie, nezbytné pro etapizaci výstavby; z tohoto důvodu zatím nelze připravit investiční záměr. Potřebné podklady se očekávají po dokončení Strategie teplárenství hl. m. Prahy (předpoklad 2026), která nastaví dlouhodobý rámec, bude závazná pro všechny účastníky trhu a pokryje celé území města. Teprve poté bude možné v projektu pokračovat.

V rámci přípravy Strategie teplárenství hl. m. Prahy byla doporučena výstavba energocentra v maximální možné variantě s instalovaným výkonem 180 MW, odhadovaná dodávka tepla činí přibližně 3-4 mil. GJ ročně. Rozsah projektu však dosud není definitivně potvrzen.

Jako hlavní investor vystupuje PVS, jelikož projekt představuje zásah do její infrastruktury. Zároveň se zvažuje založení nové entity, do níž by mohly vstoupit společnosti Energotrans, Veolia, Pražská teplárenská a Pražská plynárenská; posledně jmenovaná by přitom zastupovala zájmy města. Tato entita by následně mohla projekt financovat nebo úvěrovat.

Byl zpracován analytický dokument, který bude sloužit jako podklad pro novou strategii teplárenství. Dokument vychází z legislativního rámce a z klíčových projektů, jako je modernizace lokality Mělník a plánovaná realizace projektu Energocentrum (zajišťující potřebný podíl OZE).

K 17. 11. 2025 existují pro návrhovou část strategie dvě výchozí varianty:

Varianta 1: základní řešení - integrace Energocentra na levém břehu. Propojení lokalit a sítí: Veleslavín, Juliska, Holešovice, Bubny/Zátory, vnitřní část P1/P2.

Varianta 2: komplexní řešení teplárenství v celé lokalitě. Propojení lokalit a sítí: stávající síť PT (pravý břeh), Veleslavín, Juliska, Bubny/Zátory, vnitřní část P1/P2.

Výběr finální varianty bude značně ovlivněn posouzením praktických možností propojení sítí (Holešovice, Juliska, Veleslavín, napáječ Třebořadice-Holešovice) a rozšíření sítí SCZT do strategických rozvojových lokalit (Bubny/Zátory, P1 a P2).

14. Modernizace předávacích stanic tepla a řízení otopné soustavy

Cílový stav: modernizace 1 000 předávacích stanic tepla v majetku HMP, 5 000 stanic v bytovém a domovním fondu a 2 000 stanic v terciárním sektoru; snížení spotřeby tepla ve výši 10 % roční spotřeby tepla.

Monitorovací indikátory:

1. Počet modernizovaných předávacích stanic a celkový modernizovaný tepelný výkon stanic v kW.
2. Vynaložené investiční náklady.
3. Dosahované roční úspory energie.

Společnosti Teplo pro Prahu a Teplo pro Kbely v roce 2023 zrekonstruovaly 18 předávacích stanic tepla s celkovým instalovaným výkonem 5 620 kW. Investiční náklady dosáhly 62,8 mil. Kč. Modernizace přinesla úsporu energie ve výši 299 MWh ročně, což představuje finanční úsporu 0,47 mil. Kč bez DPH a emisní úsporu 60,4 t CO₂.

Společnosti Teplo pro Prahu a Teplo pro Kbely v roce 2024 zrekonstruovaly 10 předávacích stanic tepla s celkovým instalovaným výkonem 3 797 kW. Investiční náklady dosáhly 48,1 mil. Kč.

Modernizace přinesla úsporu energie ve výši 254 MWh ročně, což představuje finanční úsporu 0,4 mil. Kč bez DPH a emisní úsporu 51,3 t CO₂.

Pražská teplárenská investovala v roce 2023 do obnovy předávacích a řídicích stanic 16,5 mil. Kč.

Podrobnější informace, stejně jako údaje za rok 2024, nebyly k dispozici.

15. Instalace systému vzdáleného řízení TRV ventilů na radiátorech

Cílový stav: instalace systému vzdáleného řízení termostatických hlav (IRC systém) v objektech v majetku HMP a v terciárním sektoru.

Monitorovací indikátory:

1. Počet objektů, v kterých bude provedena instalace systému IRC.
2. Vynaložené investiční náklady.
3. Dosahované roční úspory energie.

V roce 2024 Rada hl. m. Prahy schválila vypsání veřejné zakázky na pilotní instalaci systému měření a regulace topného systému a spotřeby energií v městské multifunkční budově v Blanické ulici na Vinohradech. Hodnota zakázky je téměř 4,5 mil. Kč včetně DPH a zahrnuje také provoz a správu systému po dobu jednoho roku. Budova Blanická s průměrnou roční spotřebou zemního plynu cca 370 MWh poslouží jako testovací objekt, očekávaná úspora energie je 10 %.

Pokud se očekávané přínosy potvrdí, pilotní projekt otevře cestu k širšímu nasazení systému IRC i v dalších městských budovách.

Další IRC instalace

V roce 2024 společnost Teplo pro Prahu instalovala IRC systém na Střední odborné škole civilního letectví v Ruzyni. Celková investice dosáhla 1 795 500 Kč, roční úspora zemního plynu činí 9 000 kWh a finanční úspora odpovídá částce 14 400 Kč bez DPH.

Další IRC systémy byly instalovány v rámci realizace EPC projektů, například na objektech Prahy 7.

Tabulka 4: Přehled IRC systémů instalovaných na objektech Prahy 7

	Počet IRC hlavic	Investice (bez DPH)	Roční úspora nákladů (bez DPH)	Roční úspora tepla
ZŠ Umělecká	165	1 069 250 Kč	116 522 Kč	319 GJ
ZŠ a MŠ Tusarova	141	925 850 Kč	102 609 Kč	215 GJ
ZŠ Fr. Plamínkové	122	759 700 Kč	59 130 Kč	184 GJ
ZŠ Strossmayerovo náměstí (pracoviště Letohradská)	143	889 050 Kč	56 522 Kč	176 GJ
ZŠ Strossmayerovo nám.	180	1 102 000 Kč	113 043 Kč	243 GJ
ZŠ T.G.M.	180	1 768 000 Kč	156 522 Kč	352 GJ
Celkem	931	6 513 850 Kč	604 348 Kč	81 489 GJ

Zdroj: Interní podklad o poskytování EPC služeb ve vybraných budovách MČ Praha 7 (ENESA)

16. Instalace zdrojů tepla a zdrojů chladu na bázi tepelných čerpadel

Cílový stav: zdroje budou schopny zpětně využívat odpadní teplo k ohřevu vody a tím snižovat spotřebu tepla či plynu; v topné sezóně budou provozovány jako tepelná čerpadla.

Monitorovací indikátory:

1. Počet objektů osazených tepelným čerpadlem.
2. Vynaložené investiční náklady.
3. Dodatečné energetické nároky a přínosy za rok.

V rámci tohoto opatření nejsou v současné době k dispozici souhrnná data, která by umožnila naplnit indikátory č. 2 a č. 3.

Společnost PREdistribuce poskytla přibližné údaje o počtu nově instalovaných tepelných čerpadel. Odhad vychází ze změny (přírůstku) počtu odběrných míst s tarify D56d, D57d (resp. C55d a C56), které jsou určeny pro provoz tepelných čerpadel. V roce 2023 přibýlo celkem 2 737 odběrných míst v uvedených sazbách, zatímco v roce 2024 činil přírůstek 2 067 odběrných míst. Další informace lze zjistit z dotačních programů, Čistá energie pro Prahu a Nová zelená úsporám.

Jelikož program ČEP funguje ve dvouletém cyklu, lze podpořené žádosti sledovat pouze za dvouletá období (2022–2023 a 2024–2025).

V období 2022–2023 byl schválen dotační příspěvek na instalaci 467 tepelných čerpadel pro 601 bytových jednotek, přičemž celkový objem dotace činil 47,1 mil. Kč.

V období 2024–2025 (k 13. 8. 2025) byl schválen dotační příspěvek na instalaci 40¹ tepelných čerpadel pro 48 bytových jednotek, s celkovým objemem dotace 3,9 mil. Kč.

V rámci programu Nová zelená úsporám bylo v roce 2023 vyplaceno 65,9 mil. Kč na 472 žádostí o instalaci různých typů tepelných čerpadel. Očekávaná celková úspora energie spojená s touto aktivitou činí 56,2 TJ ročně, což odpovídá snížení emisí o 5 039 t CO₂ za rok. V roce 2024 bylo vyplaceno 94,6 mil. Kč na 463 žádostí. Očekávaná celková úspora energie činí 42,6 TJ ročně, což odpovídá snížení emisí o 3 531 t CO₂ za rok.

¹ Zahrnuje jak výměnu původních zdrojů, tak i nové instalace v novostavbách.

17. Instalace kombinovaných zdrojů elektřiny a tepla – KGJ na zemní plyn

Cílový stav: instalace kogeneračních jednotek do objektů, které dosud využívají kotle na zemní plyn.

Monitorovací indikátory:

1. Počet nově instalovaných kogeneračních jednotek nahrazujících kotle na zemní plyn.
2. Celkový instalovaný elektrický a tepelný výkon (v kW) těchto jednotek.
3. Dosahovaná roční výroba elektrické a tepelné energie (na základě dostupných dat nelze indikátor přesně dopočítat).

SZ dat dostupných na oddělení ochrany ovzduší (OCP) nelze jednoznačně určit, které nové kogenerační jednotky nahradily kotle na zemní plyn. Z ohlášení podávaných tomuto oddělení (pro jednotky nad 300 kW) však vyplývá, že v roce 2023 bylo schváleno 5 kogeneračních jednotek s celkovým elektrickým výkonem 4,2 MWe a tepelným výkonem 4,6 MWt. V roce 2024 byly schváleny 3 kogenerační jednotky s celkovým elektrickým výkonem 2,9 MWe a tepelným výkonem 3,1 MWt.

Z těchto ohlášení nelze přesně určit vyrobené množství energie; lze jej pouze orientačně odhadnout na základě instalovaného výkonu, maximálního počtu provozních hodin a účinnosti zařízení. Takový výpočet by však byl značně nepřesný, protože kogenerační jednotky pravděpodobně nejsou provozovány po celý maximální počet hodin uváděný provozovateli.

Na základě porovnání dat z oddělení ochrany ovzduší s údaji Českého hydrometeorologického ústavu o výrobních zařízeních v letech 2022, 2023 a 2024 lze usoudit, že z osmi schválených kogeneračních jednotek tři, uvedené v roce 2023, skutečně nahradily původní zdroj, neboť se na stejné adrese v předchozím roce nacházel plynový kotel.

Tyto tři kogenerační jednotky mají celkový elektrický výkon 3,0 MWe a tepelný výkon 3,2 MWt.

18. Instalace nuceného větrání – rekuperace

Cílový stav: instalaci systémů řízeného větrání s rekuperací (ŘV) v celkem v 5 tis. třídách, ať už formou centrálního případně decentrálního charakteru.

Monitorovací indikátory:

1. Počet tříd, které budou vybaveny systémem ŘV.
2. Vynaložené investiční náklady.
3. Dosahované roční úspory energie.

Podle dat z Odboru školství, mládeže a sportu MHMP byl v průběhu monitorovacího období realizován jeden projekt zaměřený na rekuperaci ve školních třídách. Celková investice tohoto projektu je známa pouze společně s instalací FVE a činila 60 mil. Kč.

19. Výměna kotlů na uhlí za kotle na zemní plyn a tepelná čerpadla

Cílový stav (vyžaduje aktualizaci): původní cílový stav se zaměřoval na modernizaci přibližně 5 tisíc kotlů na pevná paliva v rodinných domech prostřednictvím jejich výměny za kotle na zemní plyn nebo za tepelná čerpadla v rámci programu Čistá energie pro Prahu (ČEP). Vzhledem k odklonu od podpory zdrojů na zemní plyn se opatření nyní soustředí především na podporu instalace tepelných čerpadel a zahrnuje výměnu nejen kotlů na uhlí, ale také kotlů na jiná pevná paliva, zemní plyn, elektřinu či naftu. Zatímco původní cílový stav uvažoval výhradně rodinné domy, program ČEP podporuje rovněž modernizaci kotlů v bytových domech, což je vhodné do tohoto opatření zahrnout. Tyto změny ovlivní celkový počet kotlů, které mohou být v rámci programu modernizovány, a proto cílový stav tohoto opatření vyžaduje aktualizaci.

Monitorovací indikátory:

1. Počet modernizovaných zdrojů tepla.
2. Celkový modernizovaný tepelný výkon v kW (indikátor lze spolehlivě sledovat pouze tehdy, pokud program ČEP bude evidovat tento parametr při schvalování žádostí).
3. Vynaložené investiční náklady – celkem a jednotkové a v přepočtu na 1 kW modernizovaného tepelného výkonu (jednotkové náklady na kW lze spolehlivě sledovat pouze tehdy, pokud ČEP bude evidovat výkon nově instalovaných tepelných čerpadel).
4. Dosahované roční úspory energie – celkem a podle jednotlivých forem energie (indikátor lze vypočítat pouze tehdy, pokud program ČEP bude evidovat výchozí energetickou spotřebu objektů, očekávanou úsporu a sezónní topný faktor (SCOP) instalovaného TČ).

Jelikož program ČEP funguje ve dvouletém cyklu, lze podpořené žádosti sledovat pouze po dvouletých obdobích (2022–2023 a 2024–2025), nikoli za jednotlivé roky 2023 a 2024. V období 2022–2023 bylo instalováno 457 tepelných čerpadel jako náhrada za různé druhy kotlů (na pevná paliva, elektřinu, zemní plyn). Celkový instalovaný výkon převyšuje 4 447 kW; reálná hodnota je však vyšší, protože v rámci ČEP se instalovaný výkon povinně nesleduje. Údaj o instalovaném výkonu chybí u 122 z 457 žádostí; tam, kde je uveden, nejde o ověřená data.¹

¹ Za předpokladu, že 122 tepelných čerpadel bez uvedeného instalovaného výkonu má 10 kW (medián instalovaného výkonu u 335 tepelných čerpadel), by celkový instalovaný výkon mohl dosáhnout 5 667 kW.

Celková výše podpory na výměnu kotlů za tepelná čerpadla dosáhla 46 143 400 Kč. Jednotkové náklady v přepočtu na 1 kW modernizovaného tepelného výkonu činily přibližně 7 529 Kč (z výpočtu byla vyloučena tepelná čerpadla bez uvedeného instalovaného výkonu i odpovídající náklady na jejich podporu).²

V období 2024–2025 (k 13. 8. 2025) bylo instalováno 34 tepelných čerpadel jako náhrada za různé druhy kotlů. Celkový instalovaný výkon převyšuje 401,8 kW; reálná hodnota je však vyšší, protože v rámci ČEP se instalovaný výkon povinně nesleduje. Celková výše podpory na výměnu kotlů za tepelná čerpadla dosáhla 3 248 200 Kč. Jednotkové náklady v přepočtu na 1 kW modernizovaného tepelného výkonu činily přibližně 8 722 Kč.

Dle hrubého výpočtu přinesly žádosti podané v období 2022–2023 na výměnu kotlů na různé druhy paliv za tepelná čerpadla úsporu přibližně 1 587,7 t CO₂. Žadostí podaných v letech 2024–2025 bylo výrazně méně, a proto úspora těchto opatření činila pouze 118,3 t CO₂.³

² Za předpokladu, že 122 tepelných čerpadel bez uvedeného instalovaného výkonu má 10 kW (medián instalovaného výkonu u 335 tepelných čerpadel), pak jednotkové náklady v přepočtu na 1 kW modernizovaného tepelného výkonu činí 8 201 Kč.

³ Detaily výpočtu, použité předpoklady a emisní faktory jsou uvedeny v podkladovém excelovém souboru, který tvoří přílohu tohoto dokumentu.

20. Výměna zdrojů tepla na zemní plyn za účinnější – zrušené opatření

Cílový stav: výměna zdrojů tepla standardního (atmosférického) typu na zemní plyn za nové (kondenzační) – přibližně 1,5 tisíce jednotek v budovách ve vlastnictví HMP a 50 tisíc jednotek v bytovém a domovním fondu.

Vzhledem k celkovému odklonu od využívání zemního plynu již toto opatření není zařazeno mezi priority Klimatického plánu hl. m. Prahy. Město se naopak soustředí na rozvoj nízkoemisních

a bezemisních zdrojů energie (obnovitelných zdrojů, odpadního tepla, tepelných čerpadel apod.) které lépe naplňují dlouhodobé klimatické cíle i požadavky na energetickou bezpečnost.

21. Obměna elektrospotřebičů (bílá technika, spotřební elektronika)

Cílový stav: postupná výměna spotřebičů v 80 % domácností, úspora 2,5 kWh/m² za rok.

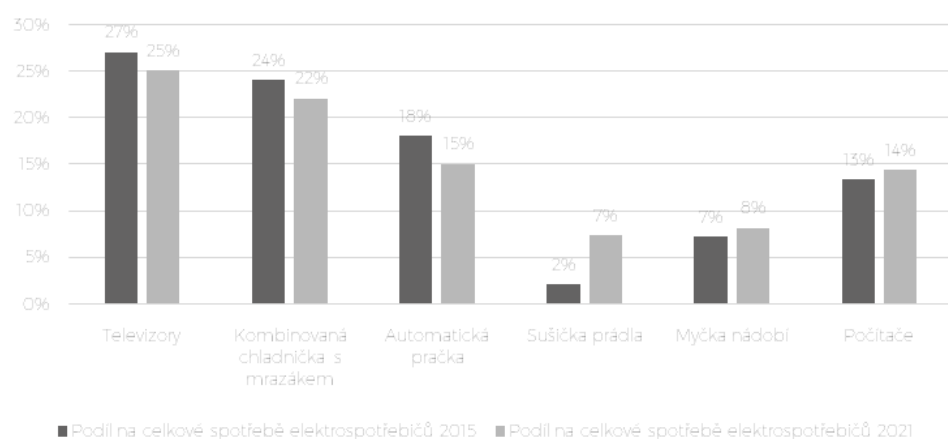
Nejspolehlivější údaje o vybavenosti domácností elektrospotřebiči, jejich spotřebě energie, technických charakteristikách, stáří a energetické účinnosti poskytuje šetření Energo realizované Českým statistickým úřadem. Toto šetření se neprovádí každoročně, ale jednou za několik let podle potřeby, dosud bylo realizováno v letech 2004, 2015 a 2021, a proto lze stav tohoto opatření sledovat pouze k poslednímu roku, pro který jsou dostupné statistiky.

Podle posledních dat tohoto šetření se podíl spotřeby velkých spotřebičů na celkové spotřebě elektřiny v domácnostech mezi lety 2015 a 2021 snížil z 30 % na 28 %.

V absolutních číslech však tyto spotřebiče v roce 2021 spotřebovaly o 490 GWh více než v roce 2015.

Vybavenost domácností spotřebiči roste a zároveň se zvyšuje podíl energeticky úspornějších zařízení. Na grafu níže je znázorněn vývoj podílu spotřeby energie u nejvíce energeticky náročných spotřebičů v českých domácnostech. U spotřebičů, u nichž mezi roky 2015 a 2021 vzrostl podíl na celkové spotřebě elektřiny spotřebičů, byl tento růst způsoben výrazným nárůstem jejich počtu v domácnostech (sušička prádla +20 %, myčka nádobí +9,9 %, počítače +38 %).

GRAF 5: Podíl vybraných spotřebičů na celkové spotřebě elektřiny spotřebiči v domácnostech

Zdroj: Český statistický úřad, Energo šetření

22. Využití tlakového spádu v plynárenské síti pro výrobu elektřiny – zrušené opatření

Cílový stav: instalace expanzní turbíny na VVTL regulační stanici Třeboradice.

V roce 2020 společnost Pražská plynárenská Distribuce provedla technicko-ekonomickou studii instalace expanzní turbíny na VVTL regulační stanici Třeboradice.

Studie ukázala, že tento postup provázají výrazné technické komplikace, není finančně návratný, a proto byl projekt ukončen již v rané fázi realizace.

23. Energetické využívání čistírenských kalů z ÚČOV – realizace opatření dosud nebyla zahájena

Cílový stav: výstavba 5. linky v ZEVO Malešice na energetické využívání čistírenských kalů, roční zpracovatelská kapacita vyhníých odvodněných kalů ve výši 80 tis. tun/rok.

Výstavba 5. linky v ZEVO Malešice není v současnosti zahrnuta do střednědobého plánu (2–5 let) Pražských služeb.

24. Energetické využití odpadů v ZEVO Malešice

Cílový stav: po realizaci projektu GOLEM v ZEVO Malešice bude ročně zpracováno 350–400 tisíc tun odpadu.

Monitorovací indikátory:

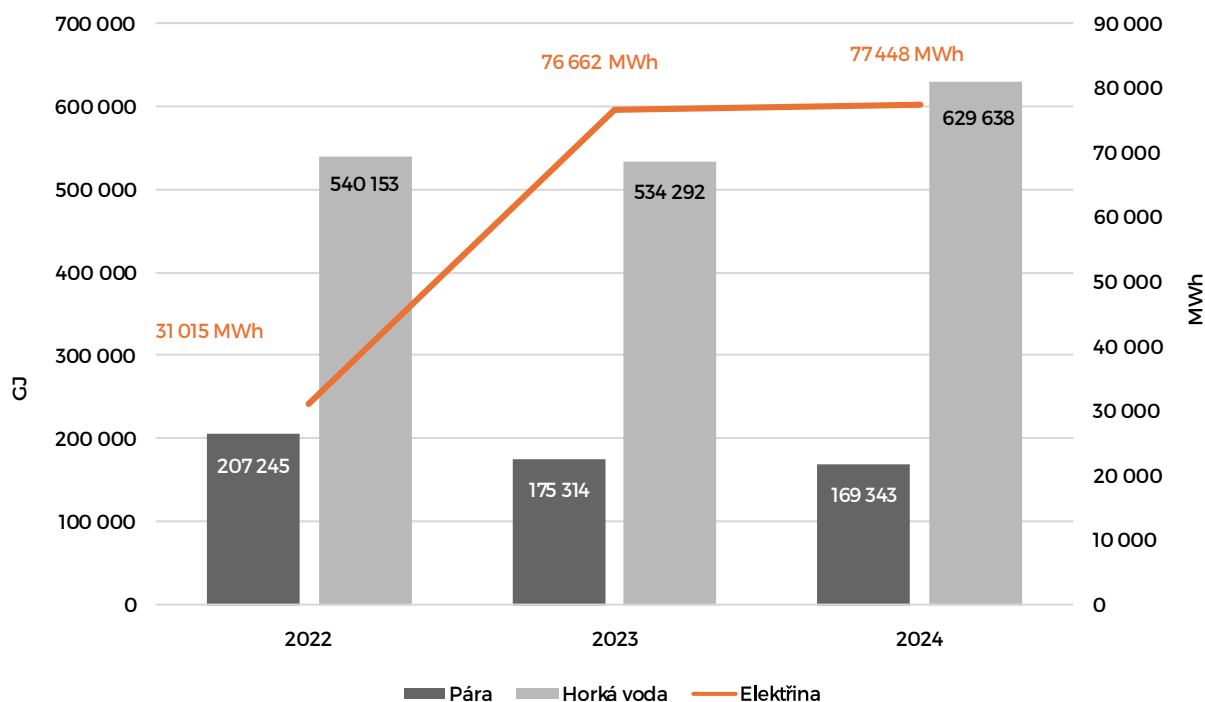
1. Celkový modernizovaný tepelný výkon (splněný indikátor, není třeba dále sledovat).
2. Celkové skutečně vynaložené investiční náklady (splněný indikátor, není třeba dále sledovat).
3. Roční množství zpracovaného komunálního odpadu.
4. Množství dodané energie v páře, horké vodě a elektřině (nový indikátor).

V roce 2023 bylo po rozsáhlé modernizaci projektu GOLEM uvedeno do provozu 100 % kapacity ZEVO Malešice, tedy všechny čtyři spalovací linky. Tepelný výkon zařízení činí 34 MWt, po projektu GOLEM se však zvýšila disponibilita kotlů, která v roce 2023 dosáhla 354 851 hodin oproti 270 835 hodinám v roce 2022. Celkové skutečně vynaložené investiční náklady na GOLEM (bez obnovy po požáru) dosáhly 2 778 685 427 Kč, přičemž investiční limit činil 2 824 000 000 Kč.

V roce 2023 bylo k energetickému využití přijato 354 851 tun odpadu. ZEVO vyrobilo celkem 2 662 246 GJ tepla, z toho 1 952 640 GJ bylo využito na vlastní spotřebu (včetně spotřeby na výrobu elektřiny), 175 314 GJ bylo dodáno v páře a 534 292 GJ v horké vodě. Současně ZEVO vyrobilo 102 509 MWh elektřiny, z čehož bylo 76 662 MWh prodáno. Ze škváry bylo dále vyseparováno 6 569 tun železného šrotu.

V roce 2024 bylo k energetickému využití přijato 371 326 tun odpadu. ZEVO vyrobilo celkem 2 821 844 GJ tepla, z toho 2 022 863 GJ bylo využito na vlastní spotřebu (včetně spotřeby na výrobu elektřiny), 169 343 GJ bylo dodáno v páře a 629 638 GJ v horké vodě. Současně ZEVO vyrobilo 104 953 MWh elektřiny, z čehož bylo 77 448 MWh prodáno. Ze škváry bylo dále vyseparováno 6 747 tun železného šrotu.

GRAF 6 znázorňuje množství prodané energie ze ZEVO Malešice (2022-2024)

Zdroj: Výroční zprávy Pražských služeb 2022-2024

Díky modernizaci zařízení GOLEM a navýšení kapacity množství zpracovaného odpadu v ZEVO Malešice bylo v roce 2023 ušetřeno přibližně 42 924 t CO₂ a v roce 2024 přibližně 50 314 t CO₂.¹

¹ Detaily výpočtu, použité předpoklady a emisní faktory jsou uvedeny v podkladovém excelovém souboru, který tvoří přílohu tohoto dokumentu.

V polovině roku 2024 získaly Pražské služby závazné stanovisko EIA, nové integrované povolení a schválení nového provozního řádu, které umožňuje energetické využití až 480 000 tun odpadu ročně a zavedení nového systému hospodaření se škvárou.

25. Stanovení a sledování uhlíkového rozpočtu města

Cílový stav: stanovení uhlíkového rozpočtu města na základě množství nakupované a spotřebované energie; přijetí pravidel pro investiční výstavbu i pořízení energeticky náročných výrobků a služeb.

Monitorovací indikátory: N/A

Uhlíkový rozpočet

Uhlíkový rozpočet města zatím není sledován na roční bázi, ale ve dvouletých intervalech v rámci závazku SECAP, který definuje způsob vykazování a monitoringu emisí CO₂.

Zásady zeleného nakupování

V roce 2023 byl připraven tisk R-45700 ke schválení „Studie environmentálních kritérií vy-

braných produktů a služeb“, zohledňující kritéria energetické náročnosti či uhlíkové stopy, který byl již připraven k projednání na 14. 2. 2023, ale na poslední chvíli byl stažen.

Posléze byl připraven tisk - informace R-48290 k zpracování Metodiky veřejných zakázek pro zelené nakupování, který je v době zpracování této zprávy v připomínkovém řízení pro předložení na jednání Rady HMP. Jako vstupní podklad pro metodiku byly zpracovány „Zásady pro zadavatele veřejných zakázek pro zelené nakupování“.

Tyto zásady mají sloužit jako metodický rámec pro uplatňování principů udržitelnosti při veřejných nákupech.

Nabízejí přehled ekonomických a ekologických důvodů zeleného nakupování a návrh kritérií pro zadávání zakázek v různých kategoriích pro-

duktů, jako jsou kuchyňské spotřebiče, světelné zdroje, zdroje tepla a chladu, pračky, vodovodní baterie či vozidla. Kritéria vycházejí z evropské legislativy, jsou ověřitelná prostřednictvím databáze EPREL a zohledňují energetickou účinnost, celkové náklady vlastnictví i využívání šetrnějších technologií.

26. Městský klimatický fond financovaný zejména z úspor energie – zrušené opatření

Cílový stav: vytvoření fondu, který bude shromažďovat prostředky na opatření Klimatického plánu, přičemž hlavním příjmem budou úspory z realizace vybraných opatření.

Opatření bylo zrušeno, protože se jej nepodařilo projednat a získat potřebné schválení v rámci odboru rozpočtu MHMP.

Monitorovací indikátory: N/A

27. Rozšíření dotačního programu MHMP Čistá energie pro Prahu

Cílový stav: rozšíření programu o podporu adaptačních opatření, vyššího využití OZE, progresivnější renovace v nízkoenergetickém či pasivním standardu.

Monitorovací indikátory: N/A

Čistá energie pro Prahu je vyhlášována ve dvouletých intervalech s alokovanými prostředky ve výši 50 mil. Kč.

V období 2022–2023 bylo schváleno celkem 498 žádostí v hodnotě 50 126 000 Kč.

V aktuálně stále probíhícím programu 2024–2025 bylo k 13. 8. 2025 schváleno 56 žádostí v celkové výši 5 438 000 Kč.

Pokles zájmu o program Čistá energie pro Prahu v období 2024–2025 oproti letům 2022–2023 může souviset zejména se stabilizací cen zemního plynu a elektřiny, které v době energetické krize mohly domácnosti motivovat k rychlejší investicím do tepelných čerpadel a dalších obnovitelných zdrojů.

V letech 2022–2023 a 2024–2025 program podporoval následující opatření:

Opatření I. (pro bytové jednotky, rodinné domy, stavby pro rodinnou rekreaci a novostavby):

1. Instalace tepelného čerpadla (instalace tepelného čerpadla v novostavbě, náhrada původního zdroje tepla, tj. plynové kotle, elektrokotle, Waw, aj., tepelným čerpadlem)
 - a. Tepelné čerpadlo pro teplovodní systém vytápění
 - b. Tepelné čerpadlo vzduch-vzduch;
2. Instalace solárního termického systému;
3. Instalace akumulční nádrže k systému vytápění kotlem na pevná paliva 3. a vyšší emisní třídy.

Opatření II. (pro bytové domy):

1. Instalace tepelného čerpadla (náhrada původního zdroje tepla);
2. Regulace parametrů otopné vody z dálkového vytápění v předávacím místě bytových domů.

28. Přenos moderních technologií a postupů v udržitelné energetice

Cílový stav: využívání partnerství v mezinárodních projektech k zavádění moderních technologií a postupů v oblasti udržitelné energetiky.

Monitorovací indikátory: N/A

V předešlých dvou letech bylo HMP zapojeno do několika mezinárodních projektů v oblasti energetiky:

Projekt ASCEND Energeticky soběstačná čtvrť Dolní Počernice

Probíhající projekt, financování: Horizon Europe.

Podrobné informace k projektu jsou uvedeny v kapitole č. **11. Nová výstavba s uhlíkově neutrální bilancí a realizovaná dle motto „město krátkých vzdáleností“**.

Projekt ECOEMPOWER

Ukončený projekt, financování: program LIFE, CINEA.

Hlavní myšlenkou projektu ECOEMPOWER bylo vytvoření jednotného kontaktního místa (One Stop Shop – OSS), které by občanům a dalším aktérům poskytovalo podporu při zakládání energetických komunit.

Partneři projektu tak pomáhají občanům a zúčastněným stranám zapojeným do energetických komunit při zjišťování proveditelnosti a životaschopnosti projektu a při poskytování informací o možnostech financování.

Ve fázích realizace poskytuje partner pomoc při zavádění podrobného obchodního modelu, podporuje budování kapacit apod.

PCOE se zapojila do mezinárodního týmu vyvíjejícího OSS, komunikovala s pražskými městskými částmi a do dubna 2024 uzavřela dohody s Prahou 9, 10 a 11. Současně se PCOE podílela na tvorbě obecných i technických.

Po změně vedení a auditu činností však bylo v červnu 2024 rozhodnuto od projektu odstoupit. Následně probíhala příprava technických a finančních podkladů pro Evropskou komisi s cílem formálně vypořádat závazky a do první poloviny roku 2025 projekt definitivně uzavřít.

Projekt ELENA Prague Energy

Ukončený projekt, financování: Evropská investiční banka.

Projekt byl zaměřen na podporu přípravy projektů v oblasti energetických úspor a obnovitelných zdrojů energie na území hlavního města Prahy. Na začátku roku 2024 odstoupil ředitel PSOE a lídr projektu ELENA. MHMP současně spustil interní analýzu zaměřenou na tempo realizace, čerpání prostředků a rizika nesplnění závazků vůči EIB.

Analýza potvrdila závažné problémy, zejména nepřipravenost investičních akcí, chybějící projektovou dokumentaci a slabou koordinaci mezi PSOE a EIB. Proto byl ustanoven krizový tým s cílem projekt stabilizovat. Kvůli zásadním nedostatkům však nebylo možné sjednat dodatek ke smlouvě o prodloužení projektu.

Udržitelná mobilita

29. Zatraktivnění a zvýšení kapacity městské hromadné dopravy

Cílový stav: zavádění preferenčních opatření veřejné hromadné dopravy pro spolehlivost, cestovní rychlost, atraktivitu a energetickou efektivitu. Obnova a rozšiřování infrastruktury MHD.

Monitorovací indikátory:

- Počet SSZ s preferencí tramvají, rozdělený na zařízení s podmíněnou preferencí, absolutní preferencí a bez preference (nový indikátor).
- Počet SSZ s preferencí autobusů, rozdělený na zařízení s pasivní a aktivní detekcí (nový indikátor).

Preference tramvají a autobusů na SSZ

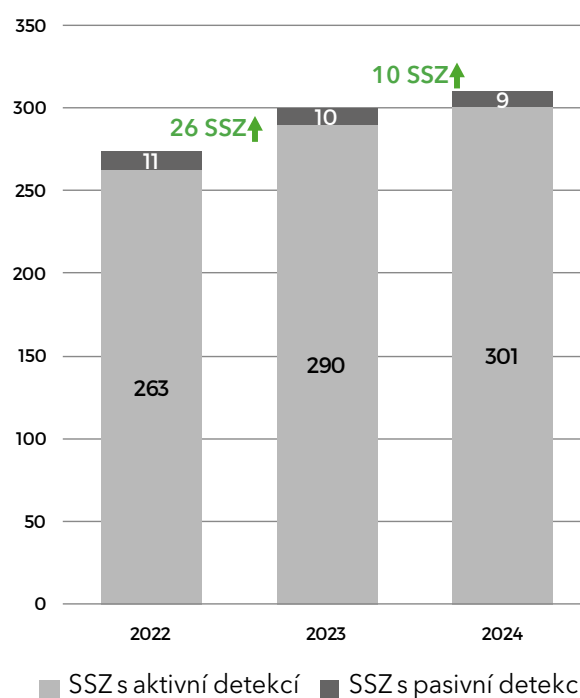
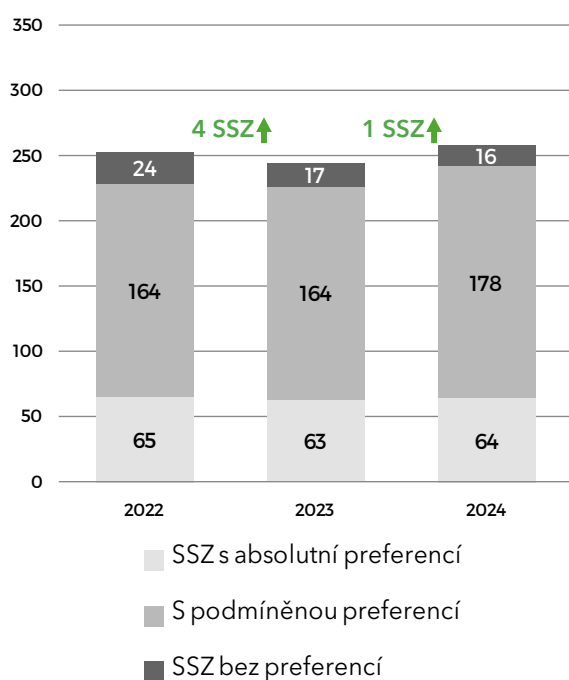
U tramvají se využívá několik úrovní preference na SSZ – absolutní preference znamená, že tramvaj projede křižovatkou vždy bez zastavení, zatímco podmíněná preference zajišťuje přednost, ale jen pokud to dovolují ostatní dopravní podmínky. V roce 2023 přibylo celkem 13 SSZ s absolutní preferencí tramvají, ale 9 jich ubylo; v roce 2024 přibyly 2 a 1 ubylo.

Úbytky SSZ jsou většinou spojeny s dočasným zrušením kvůli rekonstrukcím na tramvajových tratích či ulicích.

SSZ s preferencí autobusů využívají buď pasivní detekci (zaznamenání vozidla pomocí indukční smyčky nebo videosmyčky), nebo aktivní detekci (přihlašování a odhlašování vozidel radiosignály vysílanými v zadaných bodech z vozidel do SSZ). V roce 2023 přibylo celkem 27 SSZ s preferencí autobusů, přičemž 1 ubylo; v roce 2024 přibylo 11 SSZ a rovněž 1 ubylo.

Úbytky jsou většinou spojeny s dočasným zrušením kvůli rekonstrukcím ulic nebo s nahrazením pasivních detektorů aktivními.

GRAF 7 Počet SSZ s preferencí tramvají (vlevo) a autobusů (vpravo)

Zdroj: Ročenka dopravy 2022-2024

Bezbariérový přístup

V roce 2023 bylo v pražském metru 46 bezbariérových stanic, což představovalo 75 % z celkového počtu. V roce 2024 přibyla další – stanice Jiřího z Poděbrad, která byla po rekonstrukci vybavena dvojicí výtahů; náklady činily přibližně 500 mil. Kč.

V roce 2023 se bezbariérovým přístupem nově vybavily tramvajové zastávky Čechův most, Krejčířek, Ostrčilovo náměstí a Chotkovy sady a rovněž železniční stanice Radotín a Velká Chuchle (po přesunu blíže k centru).

V roce 2024 byl zajištěn bezbariérový přístup na tramvajových zastávkách Veletržní palác a Strossmayerovo náměstí. V přípravě jsou projekty na zajištění bezbariérového přístupu do stanic metra Flora, Strašnická a Kačerov.

Výdaje na jejich přípravu v roce 2023 činily 13,6 mil. Kč, v roce 2024 činily 0,25 mil. Kč z rozpočtu HMP. Další projekty ve fázi přípravy se týkají stanic metra Rajska zahrada, Pražského povstání a Vyšehrad.

30. Informační kampaň o přínosech udržitelné dopravy

Cílový stav: realizace dlouhodobé informační kampaně o přínosech veřejné dopravy a představení dalších aktivit a oblastí Klimatického plánu v prostředcích MHD.

Monitorovací indikátory: N/A - aktivity v dané oblasti jsou obtížně měřitelné a zároveň postrádají ucelenou koordinaci, což komplikuje možnost jejich systematického vyhodnocování.

Hlavní město Praha se každoročně zapojuje do iniciativ Evropský týden mobility a Mezinárodní den bez aut. HMP ve spolupráci s partnery připravuje program akcí, jejichž cílem je ukázat vliv dopravy na kvalitu života a motivovat obyvatele k využívání udržitelných způsobů dopravy. Záměrem je ukázat, že pohyb po městě může být efektivní, pohodlný a zároveň ohleduplný k životnímu prostředí i okolí. V roce 2023 realizoval ROPID kampaň „Můj čas“. Jejím cílem bylo prostřednictvím příběhů pěti cestujících prezentovat výhody veřejné dopravy ve srovnání s individuální dopravou. Kampaň zdůraznila kvalitu pražského MHD a ukázala, jak mohou cestující využít svůj čas v MHD smysluplně a efektivně. Grafika kampaně byla od října 2023 do října 2024 umístěna ve více než 400 tramvajích. Celkové náklady na kampaň činily přibližně 0,45 mil. Kč. Pro zvýšení povědomí a atraktivity veřejné dopravy ROPID průběžně realizuje komunikační aktivity, a to zejména prostřednictvím sociálních sítí, kde prezentuje aktuální informace a pozitivní aspekty cestování MHD, ale také v rámci různých akcí pro veřejnost.

Propagaci udržitelné mobility realizuje také městská společnost Operátor ICT, která spravuje mobilní aplikaci Lítačka. V roce 2025 byla spuštěna vizuální kampaň složená ze čtyř krátkých videospotů a doprovodných vizuálů, které ukazují, že cestování MHD je snadné, pohodlné a dostupné pro všechny. Kampaň byla zobrazována prostřednictvím digitálních CLV ploch v Praze i ve Středočeském kraji (celkem až 100 ploch), samolepek v soupravách metra a tramvají, plakátů v dopravních prostředcích PID (více než 15 900 ploch mimo metro) a navazující komunikace na sociálních sítích PID Lítačky, OICT, ROPID a IDSK.

V prostředcích MHD se často objevují kampaně zaměřené na klima a životní prostředí, například na podporu pořízení biopopelnic, správného třídění odpadu či ochrany opylovacího hmyzu a další. Další perspektivní, avšak dosud nedostatečně využitou oblastí v komunikaci je systematické informování o dopravních omezeních a uzavírkách. Tyto informace mohou být zároveň využity k propagaci alternativních způsobů dopravy, jako je MHD, cyklistika či pěší doprava. Propojení těchto sdělení by mohlo podpořit vyšší využívání udržitelných forem dopravy a zároveň zmírnit dopady na celkovou dopravní situaci ve městě.

31. Plná automatizace linky Metra C a navýšení kapacity*

Cílový stav: zavedení plně automatického provozu bez strojvedoucích na lince C pražského metra.¹

Monitorovací indikátory:

1. Podíl automatizované trasy linky C na celkové délce úseků metra.
2. Počet souprav provozovaných na automatizované lince C (nový indikátor).
3. Celkové investiční náklady.

V roce 2023 probíhala příprava zadávací dokumentace a dalších nezbytných podkladů k vypsání veřejné zakázky.

V roce 2024 Rada HMP schválila automatizaci linky C a ta byla zahrnuta do Akčního plánu P+na roky 2024-2026 (viz web [Polad' Prahu](#)) a v dubnu téhož roku DPP vypsál veřejnou zakázku na výrobce automatických vlaků a dopravního systému pro linky C a D. **Více informací viz kapitulu č. 32. Výstavba linky Metra D*.**

Aby se předešlo jakýmkoliv pochybnostem o transparentnosti výběrového řízení, bylo toto řízení předem posouzeno nezávislou nevládní protikorupční organizací Transparency International. Výsledky výběrového řízení mají být zveřejněny v říjnu 2025.

Automatizace linky C zvýší její přepravní kapacitu o 20 % zkrácením intervalu mezi vlaky na 90 sekund. Linka C bude vybavena celkem 53 plně automatizovanými soupravami. Po realizaci opatření bude podíl automatizovaných úseků linky C na celkové délce pražského metra činit 34,4 %. ² Celkové náklady na pořízení dopravního systému a technologické úpravy trasy C činí 8600 mil. Kč. Na nákup nových plně automatických vlaků je vyčleněno 17 400 mil. Kč. V roce 2023 bylo na automatizaci linky C z rozpočtu HMP čerpáno 19 mil. Kč ve formě účelové dotace, v roce 2024 pak 19,2 mil. Kč.

1 Dle cílů DPP je spuštění automatické linky metra C plánováno na rok 2032.

2 Před dostavbou linky D.

32. Výstavba linky Metra D*

Cílový stav: výstavba 10 stanic linky metra D; spolu s automatizací linky C a dalšími investicemi dojde k navýšení počtu přepravených cestujících o 20-25 %, tedy přibližně o 100 milionů osob ročně.

Monitorovací indikátory:

1. Podíl automatizované trasy linky D na celkové délce úseků metra.
2. Celkové investiční náklady.
3. Podíl vyčerpaných prostředků z celkových plánovaných nákladů (nový indikátor).
4. Celkový počet cestujících přepravených metrem.

Stavební práce na lince D začaly v roce 2022. Momentálně probíhají stavební práce na úseku I.D1a Pankrác – Olbrachtova. Na konci roku 2023

bylo dokončeno proražení celé stavební délky od budoucí stanice Olbrachtova až po tunel pro obrátové koleje za budoucí stanicí Pankrác D. V roce 2024 byly na dvou místech propojeny linky D a C; veškeré ražby v mezistaničním úseku byly dokončeny. V současnosti pokračují ražby stanic Pankrác D a Olbrachtova.

Pro druhou část prvního úseku I.D1b Olbrachtova – Nové Dvory byl v roce 2023 vybrán dodavatel a zahájení výstavby bylo plánováno na říjen 2023.

Na začátku roku 2025 však Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) zrušil výběr dodavatele, a Dopravní podnik tak musí znovu posoudit nabídky a vybrat nového zhotovitele. Podle aktuálního harmonogramu mohou práce na tomto úseku začít nejdříve na začátku roku 2026.

V roce 2024 byly na úseku I.D1b Olbrachtova – Nové Dvory dokončeny přípravné práce, které zahrnovaly kácení dřevin, archeologický průzkum a majetkovou přípravu.

V druhém úseku I.D2 Nové Dvory – Depo Písnice probíhají výkupy pozemků v rozsahu cca 18 tis. m² a připravují se vyvlastňovací řízení. Na severní části trasy, v oblasti Náměstí Bratří Synků, byla zahájena jednání s vlastníky.

Celkové investiční náklady projektu jsou odhadovány na 104900 mil. Kč. V roce 2023 činily výdaje z rozpočtu HMP na tento projekt 2 957 mil. Kč (2,8% z celkových plánovaných nákladů) a v roce 2024 pak 3 723 mil. Kč (3,5 % z celkových plánovaných nákladů).

Po realizaci projektu linka D bude vybavena celkem 16 plně automatizovanými soupravami. Po realizaci opatření bude podíl automatizovaných úseků linky D na celkové délce pražského metra činit 13,9 %.

Počet přepravených osob v metru dosáhl v roce 2023 hodnoty 361 milionů, zatímco v roce 2024 vzrostl na 379 milionů, což představuje meziroční nárůst o 4,9 %.

32.2. Využití geotermální energie při výstavbě metra D – nové opatření

Cílový stav: instalace průmyslových tepelných čerpadel pro vytápění i chlazení budov v oblasti Nových Dvorů s využitím geotermální energie z tunelů metra D.

Monitorovací indikátory: stanovené indikátory zatím nelze vyhodnotit, protože jejich naplnění je podmíněno dokončením instalace tepelných čerpadel nebo alespoň vypracováním finální technické dokumentace projektu.

1. Celkový tepelný a chladicí výkon v MW (nový indikátor).
2. Celková vyrobená energie v MWh (nový indikátor).
3. Celkové investiční náklady (nový indikátor).

V srpnu 2023 byla vypracována studie proveditelnosti využití geotermální energie Metra I.D, která popisovala a vyhodnocovala technické a ekonomické aspekty realizace projektu.

Na základě analýzy byl odhadnut potenciální výkon tepelných čerpadel od cca 5,6 MW (při konzervativních úvahách) do 8,3 MW (maximální varianta).

Předpokládaná ekonomika projektu:

- investiční náročnost: 50–100 tis. Kč/kWt (dle velikosti a typu provedení kolektoru);
- topný faktor: 3–5 (v závislosti na výstupní teplotě topné vody);
- průměrné náklady na výrobu tepla: obdobné jako u konvenčních zdrojů, avšak s výrazně nižšími emisemi CO₂ (pod 100 kg/MWh vyrobeného tepla).

Geotermální energii z tunelů metra lze využít především pro vytápění a chlazení nově plánovaných objektů v bezprostřední blízkosti stanic.

Největší potenciál se nabízí zejména u těchto lokalit:

- Nové Dvory: PDS plánuje výstavbu 17 bloků budov (200 tis. m²) s odhadovanou potřebou tepla a chladu 10–15 tis. MWh/rok; administrativní budova (8 tis. m²) umístěná přímo nad větrací šachtou má potřebu cca 300–500 MWh/rok.
- Písnice: plánovaná výstavba nového náměstí a několika bloků budov (200 tis. m²), s odhadovanou potřebou tepla a chladu 10–15 tis. MWh/rok.

Rada hlavního města Prahy dne 21. 10. 2024 usnesením č. 2225 schválila záměr spolupráce s PDS na využití geotermální energie získané z metra I.D pro zásobování teplem a chladem připravované výstavby v této lokalitě. Zároveň byl Dopravní podnik hl. m. Prahy požádán o úpravu projektové dokumentace pro společnost

Teplo pro Prahu, včetně realizace podzemní části související s metrem I. D. Upravená projektová dokumentace pro stavební povolení, která bude obsahovat jak zpracování požadavků PDS, tak řešení využití geotermální energie, má být předložena koncem roku 2025.

33. Výstavba nových tramvajových tratí

Cílový stav: rozvoj tramvajových tratí dle schválené Strategie rozvoje tramvajových tratí v Praze.

Monitorovací indikátory:

1. Délka nově postavených tratí v metrech.
2. Celkový počet cestujících přepravených tramvajovou dopravou.

V roce 2023 byl zahájen provoz na třech nových tramvajových tratích:

- Sídliště Modřany – Libuš: délka 1 750 m, cena stavby 304,2 mil. Kč bez DPH;
- Holyně – Slivenec: délka 415 m + smyčka (délka vnější koleje 607,5 m), 233,1 mil. Kč bez DPH;
- Divoká Šárka – Dědina: 2 059 metrů + smyčka (délka vnější koleje 171 m), cena stavby 839,5 mil. Kč bez DPH.

V roce 2024 byly významnými událostmi v rozvoji tramvajových tratí:

- prodloužení o 260 m a uvedení do provozu tramvajové tratě na Pankráci;
- zahájení stavby tramvajové tratě na Václavském náměstí (budoucí délka 750 m, celková předpokládaná investiční hodnota stavby 1 320 mil. Kč).

Celková délka provozní tramvajové sítě činila 148,5 km v roce 2023 a 148,8 km v roce 2024.

Počet přepravených osob tramvajovou dopravou dosáhl v roce 2023 hodnoty 347,1 milionu, zatímco v roce 2024 činil 344,9 milionu. Pokles počtu přepravovaných osob tramvajovou dopravou v roce 2024 oproti roku 2023 byl způsoben přerušением provozu na jedné z nejvytíženějších tratí v Jindřišské a Vodičkově ulici, které trvalo od 29. června do konce září 2024.

V tomto období probíhala rekonstrukce trati ve Vodičkově ulici v úseku od ulice Palackého po Václavské náměstí, výstavba nové křižovatky s odbočeními směrem na budoucí trať na Václavské náměstí a také rekonstrukce části tramvajové trati v Jindřišské ulici.

V roce 2025 byla zahájena výstavba nových tramvajových tratí:

- Počernická (délka 2 400 m, celková předpokládaná investiční hodnota 1 802 mil. Kč);
- Muzeum (délka 400 m, celková předpokládaná investiční hodnota 289 mil. Kč).

K dalším připravovaným záměrům patří tramvajová trať Kobylisy – Zdiby, TT Libuš – Nové Dvory, TT Kobylisy – Bohnice, TT Nádraží Podbaba – Suchbát, TT Motol – Vypich, TT Sídliště Ďáblice – Nádraží Čakovice, TT Nádraží Modřany – Komorňany, TT Podbaba – Troja – Bohnice a TT Dědina – Dlouhá Míle, TT Počernická, TT Malovanka – Strahov, TT Olšanská – Habrová (pro poslední tři TT byla v roce 2024 zajištěna pravomocná stavební povolení).

Výdaje z rozpočtu HMP na výstavbu tramvajových tratí činily v roce 2023 celkem 33,4 mil. Kč a v roce 2024 celkem 491,8 mil. Kč.

34. Zvýšení kapacity a rozvoj příměstské i městské železnice

Cílový stav: rozšiřování a elektrifikaci trati na území Prahy v souladu se Strategií rozvoje pražské metropolitní železnice. Hlavní prioritou je modernizace železniční trati do Kladna.

Monitorovací indikátor:

1. Počet přepravených cestujících v příměstské železniční přepravě.

Počet přepravených osob vlaky PID na území Prahy činil v roce 2023 celkem 53,6 mil. a v roce 2024 dosáhl 55,9 mil.

Nejvýznamnější projekty v oblasti rozvoje příměstské a městské železnice v uplynulých dvou letech zahrnují:

- Modernizace trati Praha-Bubny - Praha-Výstaviště (2023-2024):
 - zahájení provozu je plánováno na rok 2025,
 - byla vybudována dvoukolejná elektrifikovaná trať, která nahradila dosavadní jednokolejný a neelektrifikovaný úsek.
- Modernizace trati v úseku Branický most - Praha-Krč - Spořilov (2023-2024):
 - byla vybudována dvoukolejná trať, která nahradila původní jednokolejný úsek,
 - délka stavby dosáhla 8,5 km, zrekonstruovány byly 4 mosty a vybudováno 1 nové nástupiště,
 - náklady stavby činily 2 640 mil. Kč bez DPH.
- Optimalizace traťového úseku Mstětice - Praha-Vysočany (2020-2024):
 - proběhla rekonstrukce stávající tratě v úseku Praha-Vysočany - Mstětice. Mezi odbočkou Skály a vysočanským nádražím byla vybudována nová tříkolejná elektrifikovaná železnice v délce 38,6 km.
- Příprava modernizace trati Praha-Ruzyně - Kladno:
 - stavba má pravomocné územní rozhodnutí, její zahájení je plánováno na rok 2025 a dokončení na rok 2028,
 - bude vybudována dvoukolejná elektrifikovaná trať, která nahradí dosavadní jednokolejný a neelektrifikovaný úsek mezi západním okrajem Prahy a Kladnem,
 - rychlost vlaků bude dosahovat až 145 km/h.
- Příprava novostavby trati Praha-Smíchov - Beroun:
 - plánována je výstavba nové dvoukolejné trati v délce 70,9 km, která propojí stanice Praha-Smíchov a Beroun. Součástí projektu je výstavba čtyř nových tunelů, z nichž nejvýznamnější je Berounský tunel o délce přibližně 24,8 km,
 - v roce 2024 stavba získala kladné stanovisko EIA. V letech 2025-2027 bude zpracována dokumentace pro stavební povolení a realizaci stavby a zároveň budou zahájeny výkupy pozemků a majetkoprávní vypořádání. Samotná stavba by měla být zahájena přípravnými pracemi v roce 2028.
- Spuštění nové vlakové linky S61 v trase Praha-Vršovice - Praha hl. n. - Praha-Libeň - Praha-Běchovice - Úvaly (2025).
- Na základě studie proveditelnosti byla vybrána varianta nového železničního uzlu Praha, který je předpokladem navýšení kapacity a jakéhokoliv většího rozvoje železniční dopravy v pražské metropolitní oblasti.

35. Obnova drážních vozidel v příměstské kolejové dopravě za větší

Cílový stav: obnova vozového parku nasazovaného poskytovateli dopravních služeb v příměstské železniční dopravě pořízením souprav s kapacitou 400 míst k sezení (v jedné soupravě), popř. dalších vozidel elektrické trakce pro méně vytížené tratě.

Monitorovací indikátor:

1. Počet pořízených nových železničních souprav s kapacitou 400 míst k sezení (nový indikátor).

V Praze a ve Středočeském kraji nebyly v letech 2023 a 2024 nasazeny žádné nové soupravy s kapacitou 400 míst k sezení.

V roce 2023 byl vozový park Pražské integrované dopravy rozšířen o deset bezbariérových motorových jednotek RegioFox, z nichž každá nabízí 115 míst k sezení. Tyto jednotky byly nasazeny na linku Beroun – Nučice – Praha-Smíchov a na tratě Rakovník – Beroun a Beroun – Rudná u Prahy – Praha.

V roce 2024 přibylo 22 třívozových elektrických jednotek RegioPanter s kapacitou 241 míst k sezení. Tyto vlaky byly nasazeny na linku S4/U4 (Praha – Kralupy nad Vltavou – Ústí nad Labem), kde na úseku Praha – Kralupy umožnily navýšení kapacity spojů ve špičce téměř o 50 %.

V rámci modernizace a rozšíření železniční dopravy byla uzavřena smlouva na dodávku 60 velkokapacitních elektrických jednotek, z nichž každá nabídne minimálně 380 míst k sezení. Součástí kontraktu je také opce na nákup dalších 60 jednotek, což umožní flexibilně reagovat na budoucí poptávku a potřeby dopravního systému. Současně byla uzavřena rámcová smlouva na provoz nových vlaků ve Středočeském kraji s platností na 30 let, a to od roku 2029.

36. Nahrazení dieselových autobusů bezemisními elektrobusey nebo bateriovými trolejbusy*

Cílový stav: Alespoň 75 % vozového parku autobusů veřejné dopravy provozovaného Dopravním podnikem nahradí do roku 2030 čista vozidla (cca 900 vozidel), z toho přednostně budou pořizované do minimální kvóty 50 % vozy s nulovými emisemi (cca 600 vozidel) a zbývajících 25 % pak může v případě stanovených podmínek být doplněno tzv. nízkoemisními autobusy využívajícími obnovitelné palivo vyrobené Prahou.

Monitorovací indikátory:

1. Počet vozidel s bezemisním pohonem.
2. Celkové a měrné náklady na pořízení vozidel a dobíjecí infrastruktury.
3. Celková roční spotřeba elektřiny v autobusové hromadné dopravě.

V roce 2023 nebyly pořízeny žádné nové elektrobusey (14 elektrobusey bylo pořízeno již v roce 2022).

Do operativního leasingu byl pořízen vodíkový autobus s ročním nájemem ve výši 0,2 mil. Kč od společnosti ŠKODA ELECTRIC a.s., který byl nasazen na linku 170.

Pro elektrifikaci linky 140 bylo dále pořízeno 15 bateriových kloubových trolejbusů SOR TNS 18 v celkové hodnotě 218,8 mil. Kč.

V roce 2024 bylo pořízeno 18 elektrobusů, které byly dodány v roce 2025. Celkové náklady na jejich pořízení dosáhly 256,8 mil. Kč bez DPH a skládaly se z následujících položek:

- 18 elektrobusů v celkové hodnotě 253,8 mil. Kč bez DPH,
- 7 sad hardwaru a softwaru pro diagnostiku závad elektrobusů v celkové hodnotě 2,9 mil. Kč bez DPH,
- 2 přenosné nabíječky v celkové hodnotě 0,07 mil. Kč bez DPH.

Od druhého pololetí roku 2024 byly zahájeny dodávky hybridních kloubových autobusů Iveco Urbanway 18 Hybrid.

Do konce roku bylo převzato celkem 21 těchto vozidel a investiční náklady na jejich pořízení dosáhly 221 mil. Kč.

V roce 2024 došlo k dokončení elektrifikace autobusové linky 119 a zahájení provozu na nové trolejbusové lince 59 (Nádraží Veleslavín – Letiště). V rámci tohoto projektu bylo pořízeno 20 velkokapacitních tříčlánkových bateriových trolejbusů ŠKODA-SOLARIS 24M.

Celkové investiční náklady činily na jejich pořízení 621 mil. Kč.¹

V roce 2024 probíhala příprava elektrifikace autobusových linek 131 (51), 137 (52), 176 (53) a 191 (56), které obsluhují převážně levobřežní část města, a dále linky 201, zajišťující tangenciální spojení v severovýchodní části Prahy. V srpnu 2024 byly zahájeny stavební práce na elektrifikaci linky 137, jejichž součástí je také rozšíření nabíjecích kapacit v garážích Řepy.

Na provoz elektrobusu v roce 2023 bylo spotřebováno 756,9 MWh elektřiny. V roce 2024 bylo na provoz elektrobusu celkem spotřebováno 563,4 MWh a na provoz trolejbusů bylo spotřebováno 3 836,7 MWh elektřiny.

Nahrazení diesellových autobusů nízkoemisními formami dopravy přineslo v roce 2023 úsporu přibližně 286,2 t CO₂ a v roce 2024 úsporu 728,2 t CO₂.²

1 V roce 2022 bylo investováno 310,1 mil. Kč a v roce 2024 pak 310,9 mil. Kč.

2 Detaily výpočtu, použité předpoklady a emisní faktory jsou uvedeny v podkladovém excelovém souboru, který tvoří přílohu tohoto dokumentu.

Tabulka 5: Přehled jednotkových cen různých druhů vozidel VHD

Druh vozidla	Jednotková cena (bez DPH)
Bateriový kloubový trolejbus SOR TNS 18	14,6 mil. Kč
Elektrobus	14,1 mil. Kč
Hybridní kloubový autobus Iveco Urbanway 18 Hybrid	10,5 mil. Kč
Velkokapacitní tříčlánkový bateriový trolejbus ŠKODA-SOLARIS 24M	31 mil. Kč

Zdroj: Výroční zprávy DPP 2023-2024

37. Rozšíření páteřní sítě cyklostezek a chráněných cyklotras

Cílový stav: budování nových a rozšiřování stávajících cyklostezek s cílem navýšit cyklodopravu z 1 % na 7 % v létě a na 4 až 5 % v ostatních částech roku.

Monitorovací indikátory:

1. Délka nově vybudovaných nebo rekonstruovaných cyklostezek ve standardu chráněného provedení, tedy stavebně oddělených, v km (indikátor byl aktualizován; původně zahrnoval také počet nových cyklostezek. Sledování

počtu je však nadbytečné a může být zavádějící, protože nové úseky se často otevírají postupně po částech nebo vznikají úpravami stávajících komunikací, například cyklolegalizací chodníků. Pro objektivní vyhodnocení rozvoje infrastruktury proto postačuje sledo-

vat pouze délku nově vybudovaných či rekonstruovaných úseků).

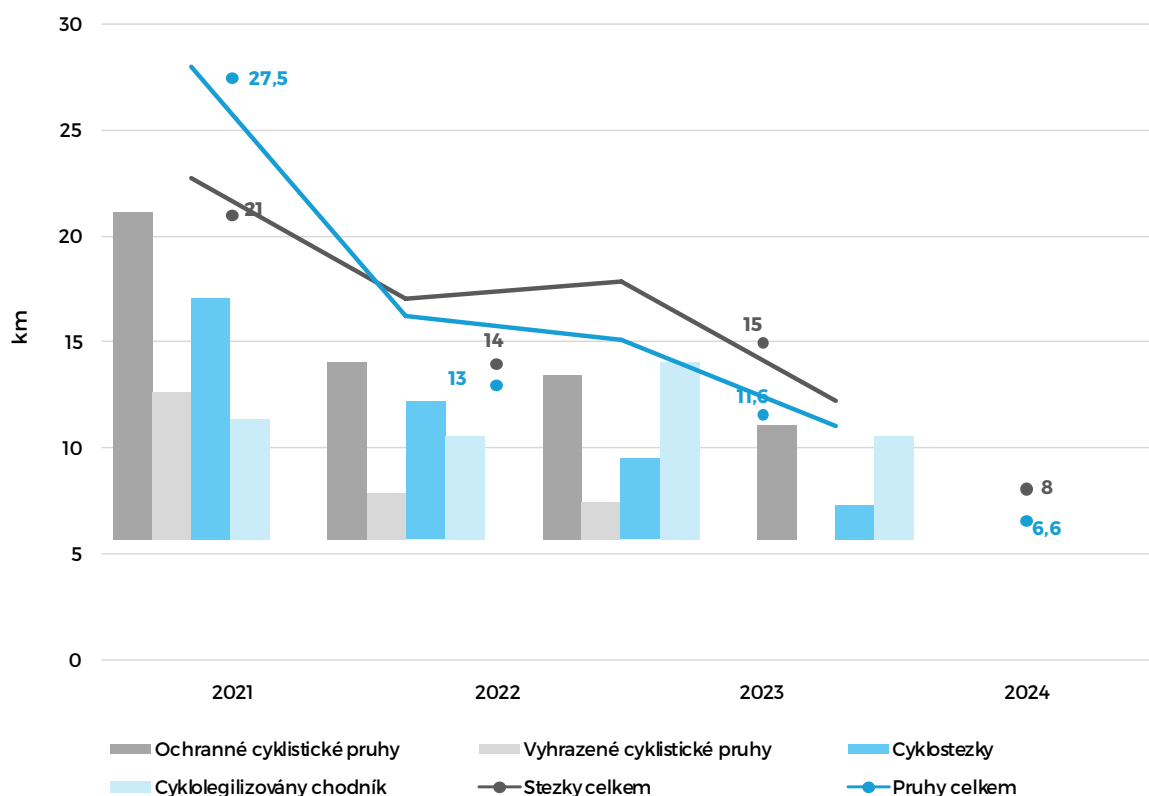
2. Délka nových vyhrazených a ochranných cyklopruhů v km (nový indikátor).
3. Celkové investiční náklady.
4. Dopravní výkony cyklodopravy na území Prahy.

V roce 2023 dosahovala celková délka chráněných značených cyklostezek 248 km, v roce 2024 pak 256 km. Chráněné cyklostezky se skládají ze dvou typů: nově vybudovaných cyklo-

stezek a tzv. cyklolegalizovaných chodníků, tedy chodníků, na kterých je umožněn legální pohyb cyklistů a jsou tak označeny jako společná komunikace pro chodce a cyklisty.

V roce 2023 činila délka vyhrazených cyklopruhů 74,2 km a ochranných 73,5 km, (celkem 147,7 km). V roce 2024 nepřibyl žádný nový vyhrazený cyklopruh, délka ochranných však vzrostla na 80,1 km (celkem 154,3 km). Následující grafu-
vádí podrobnější přehled o délce nově vybudovaných či rekonstruovaných cyklostezek a pruhů.

GRAF 8: Přírůstek délky cyklistických stezek^{1 2} a pruhů (2021-2024)

Zdroj: Ročenka dopravy 2021-2024, web Městem na kole

1 Část těchto stezek je společná pro chodce a cyklisty.

2 Cyklistické stezky zahrnují jak samostatné cyklostezky, tak i cyklolegalizované chodníky.

Celkem bylo do cyklistické infrastruktury investováno z rozpočtu HMP 127 mil. Kč v roce 2023 a 137 mil. Kč v roce 2024.

Dopravní výkony cyklodopravy

Sledování intenzity provozu cyklistů je zajišťováno pomocí cyklosčítačů umístěných na veřejných komunikacích. V letech 2023 a 2024 byla na síti komunikací osazených sčítači či v jejich bezprostředním okolí provedena řada významných

oprav a uzavírek, které ovlivnily data na mnoha lokalitách. V roce 2024 tak došlo buď k poklesu oproti předchozím rokům z důvodu uzavírky, nebo naopak k výraznému nárůstu.

Celoroční intenzity cyklistů zjišťované automatickými sčítači ukazují, že v roce 2023 činil počet cyklistů na měřených 30 úsecích 4,7 milionu. V roce 2024 to bylo 5,4 milionu, což představuje meziroční nárůst o 14 %.

38. Podpora pěší dopravy

Cílový stav: rozvoj města bude plánován a realizován v souladu s principem města krátkých vzdáleností. Město bude postupně zajišťovat zklidňování dopravy, rozvoj veřejných prostranství a odstraňování bariér bránících rozvoji pěší dopravy na svém území.

Monitorovací indikátor:

1. Hustota pěší sítě v km/km² (nový indikátor).

Hustota pěší sítě vyjadřuje míru prostupnosti území pro pěší. Vypočítává se jako délka pěší sítě vztahovaná k ploše území. Hustota pěší sítě v Praze v roce 2023 dosáhla 12,56 km/km², což představuje meziroční nárůst o 7 % oproti roku 2022. Hodnota pro rok 2024 zatím není k dispozici.

Stezky a podchody

V roce 2023 bylo postaveno 4,3 kilometrů nových stezek pro pěší a cyklisty.

Významným projektem pěší infrastruktury v roce 2023 bylo dokončení a otevření 300 metrů dlouhé lávky z Holešovic do Karlína pro chodce a cyklisty. Náklady na její výstavbu dosáhly 352 mil. Kč.

V roce 2023 byly vybudovány také nové podchody. Například ve stanici Praha-Radotín vznikla dvojice podchodů, přičemž jižní z nich nahradil původní železniční přejezd. Ve směru na Beroun byl zrušen železniční přejezd v ulici Na Betonce, který nahradil rozšířený podjezd a nový bezbariérový podchod pro pěší. Nový podchod byl vybudován také u železniční zastávky Praha-Velká Chuchle.

V roce 2024 bylo v Praze vybudováno 2,6 kilometrů stezek pro pěší a cyklisty. Nejdelší novou stezkou byla polní propojka mezi Uhříněvsi a Dolními Měcholupy o délce 1300 metrů.

Hlavním přínosem v oblasti zlepšení bezpečnosti pro chodce byla realizace nového podchodu pod ulicí Strakonická, který nahradil nebezpečný přechod přes pět jízdních pruhů v úseku napojení této komunikace na dálnici D4.

Celkové náklady na výstavbu podchodu dosáhly přibližně 125 mil. Kč a projekt byl spolufinancován ze Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI). V roce 2024 byla zahájena rekonstrukce podchodu v ulici Türkova, jejíž první etapa by měla být dokončena v průběhu roku 2025.

Mezi klíčové projekty, na nichž pokračovaly práce v roce 2024, patří výstavba Dvoreckého mostu, který je navržen primárně pro potřeby MHD, pěší dopravy a cyklistů. Dokončení stavby a její uvedení do provozu se předpokládá v březnu 2026. Celkové náklady na výstavbu jsou odhadovány na 1 447 mil. Kč bez DPH.

Zóny 30 a školní ulice

V Praze dochází k postupnému rozšiřování zón s maximální povolenou rychlostí 30 km/h, které by měly v budoucnu pokrýt většinu rezidenčních ulic. V průběhu monitorovaného období byly nové zóny 30 zavedeny v následujících lokalitách:

- Praha 2 – Vinohrady (2023): zóna 30 byla vymezena ulicemi Soběslavská, Šrobárova, Vinohradská a U Vinohradského hřbitova. V ulicích Květná a Votická byla navíc rychlost snížena na 20 km/h.
- Praha 14 – Černý Most (2023): zóna 30 byla zavedena v ulicích Bouřilova, Trytova, Ronešova, Bojčenkova, Paculova a Volkova.
- Praha 22 – Kolovraty (2024): zóny 30 byly zavedeny v ulicích Měsíčková, Bazalková a Nad Dvorem. V ulici U Jezů vznikla tzv. sdílená zóna se sníženou rychlostí na 20 km/h.
- Praha 3 – Žižkov (2025): zóna 30 byla zřízena v okolí Hartigovy ulice, mezi ulicemi Rokycanova a Jana Želivského, v rezidenční oblasti mezi Parukářkou a Vítkovem.
- Praha 6 – Stará Ruzyně (2025): zóna 30 zavedena v lokalitě mezi ulicemi Stochovská a Ruzyňská.

V Praze se postupně rozšiřuje zavádění tzv. školních ulic – úprav dopravního režimu v bezprostředním okolí škol a školek, které spočívá v dočasném zákazu vjezdu motorových vozidel v době ranní špičky, obvykle na jednu hodinu před začátkem vyučování. V roce 2023 se školní

ulice zavedly například u ZŠ Praha-Radotín, ZŠ Pod Žvahovem, ZŠ Františky Plamínkové, ZŠ a MŠ Letohradská, FZŠ Umělecká, MŠ Kostelní a MŠ U Studánky. V roce 2025 se k nim přidaly ZŠ Dědina, ZŠ Pod Marjánkou, ZŠ Solidarita, ZŠ Jílovská a ZŠ T. G. Masaryka.

39. Rozšíření zón placeného stání a zvyšování zpoplatnění parkování pro ne-rezidenty

Cílový stav: zóny placeného stání budou rozšířeny na další části města. Výše poplatku bude nastavována dynamicky dle poptávky. Zvýší se zpoplatnění parkování pro ne-rezidenty.

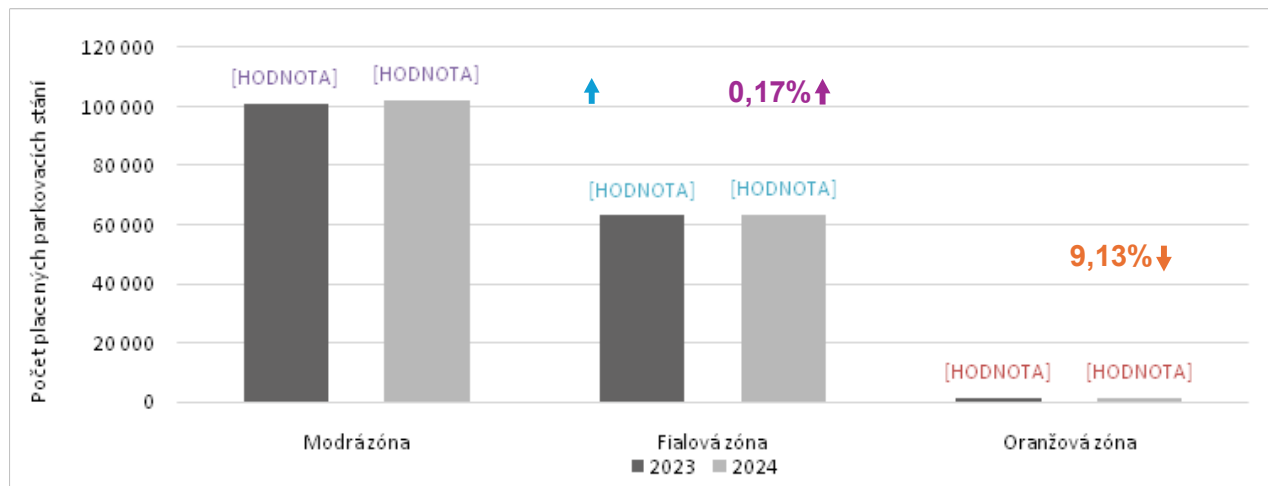
Monitorovací indikátor:

- Počet parkovacích míst v systému zón placeného stání podle jednotlivých kategorií – modrá, fialová, oranžová (nový indikátor).

Počet parkovacích míst v zónách placeného stání v modré a fialové zóně mezi roky 2023 a 2024 vykazuje mírně rostoucí trend.

Nejvýrazněji se zvýšil počet v modré rezidenční zóně, která přidala 768 míst (+0,78 %), drobný nárůst zaznamenala také fialová smíšená zóna s přírůstkem 110 míst (+0,17 %), zatímco oranžová návštěvnická ubyla o 116 míst (-9,13 %).

GRAF 9: Počet placených parkovacích stání podle zón (2023–2024)

Zdroj: TSK, Ročenka dopravy 2023 a 2024

V průběhu monitorovaného období proběhlo několik rozšíření zón placeného stání:

- Praha 8 (parkovací oblast 8.3): zóny vyznačeny v ulicích Trojská, Nad Hercovkou, Na Dlážďence, Pod Dlážďenkou, Přádova a dalších (2023); zóny vyznačeny v ulicích Nad Rokoskou, Na Úbočí, Kubišova, Gabčíkova, Rozšířená a dalších (2024).
- Praha 18 (parkovací oblast 18.2): rozšíření o ulice Kadečkové, Pavla Beneše, Škrábkových, Miroslava Hajna, Hlučkova, Štänderova a další (2023).

- Praha 6 (parkovací oblast 6): rozšíření o ulice či jejich části – Ankarská, Parlérova, Nad Lávkou, Diskařská, Maratonská a další (2024).
- Praha 9 (parkovací oblast 9.1): rozšíření o ulice Modrého a Ivana Hlinky (2024).
- Praha 8 (parkovací oblast 8.2): rozšíření ZPS pod ulicí V Holešovičkách (2025).

K 31. 12. 2024 byla na základě usnesení Rady hlavního města Prahy ukončena platnost přenosných parkovacích oprávnění. Bezplatné parkování pro elektromobily má skončit k 31. 12. 2025.

Reforma zón placeného stání

V roce 2023 byla předložena reforma zón placeného stání.

Městské části by podle ní získaly více pravomocí, zejména v oblasti rezidenčního parkování, a mohly by si stanovit vlastní část ceny rezidenční karty.

Reforma posiluje ochranu modré zóny, které by měly být vyhrazeny výhradně pro rezidenty; návštěvy by měly být řešeny prostřednictvím hodinového kreditu rezidenta.

Součástí návrhu jsou i další opatření, mimo jiné úprava cen parkovného pro carsharing, zavedení celoměstského oprávnění pro fialové zóny, nové zásobovací oprávnění a zvýhodněné podmínky pro elektromobily. Politická shoda na reformě však zatím nevznikla.

Nově by měl být zaveden hodinový kredit rezidenta pro pozvané hosty a speciální ceník pro carsharing. Počítá se také s celoměstským oprávněním pro fialové zóny a se zásobovacím oprávněním, u nichž budou mít elektromobily výhodnější podmínky. Politická shoda na návrhu zatím nevznikla.

40. Zpoplatnění tranzitu a vjezdu automobilové dopravy do centra města – mýtný systém

Cílový stav: zpoplatnění vjezdu do centrální části města; snížení intenzity automobilové dopravy o 15 % oproti roku 2010 díky postupnému zvyšování poplatků za automobilovou dopravu (nejprve rozšiřováním zón placeného stání a pak zavedením mýtného systému).

Monitorovací indikátory: stanovené indikátory zatím nelze vyhodnotit, protože jejich naplnění je podmíněno zavedením mýtného systému, na němž se pražská koalice dosud nedohodla.

1. Vývoj ve výkonech automobilové dopravy na území Prahy.
2. Výše počáteční investice.
3. Roční výše výnosů ze zpoplatnění automobilové dopravy.

V roce 2023 I. náměstek primátora hl. m. Prahy pro oblast dopravy představil návrh na zpoplatnění vjezdu do vybraných míst v historickém centru (Smetanovo nábřeží a část Malé Strany).

Návrh byl následně rozeslán k připomínkování všem 57 městským částem hl. m. Prahy, Ministerstvu dopravy ČR, Ministerstvu vnitra ČR, Policii ČR a všem odborům Magistrátu hl. m. Prahy.

Sazba poplatku za povolení k vjezdu do zpoplatněné oblasti by měla činit 200 Kč za každý započatý den. Návrh počítá s řadou výjimek, například pro rezidenty Prahy 1, osoby ZTP, zásobování či terénní sociální a zdravotní služby.

Koaliční shoda na návrhu však zatím nevznikla a k realizaci tohoto opatření dosud nebyly zahájeny další kroky.

41. Nákup nízkoemisních a bezemisních nákladních vozidel Pražských služeb pro svoz odpadů a vytríděných druhotných surovin + plnicí a dobíjecí stanice*

Cílový stav: postupná výměně vozového parku PSAS tak, aby alespoň 75 % spotřeby energie bylo nahrazeno BioCNG vyráběným v bioplynové stanici zpracovávající biologicky rozložitelný komunální odpad nebo elektřinou prioritně z vlastní kogenerační výroby elektřiny ve spalovně komunálního odpadu Malešice.

Monitorovací indikátory:

1. Počet pořízených vozidel s pohonem na alternativní paliva (nový indikátor).

2. Spotřeba paliva vozidly na alternativní paliva (nový indikátor).

Původně se počítalo s využíváním BioCNG z ÚČOV, v současnosti je však toto palivo vtlačováno do distribuční soustavy a není přímo využíváno svozovými vozidly. Současně mají Pražské služby 142 vozidel na CNG, 1 vozidlo na LPG a 8 vozidel na elektrický pohon. Celková spotřeba CNG činila 432 000 kg v roce 2023 a 429 000 kg v roce 2024. Informace o spotřebě jiných alternativních pohonných hmot nebyly dostupné.

V letech 2023–2024 Pražské služby testovaly elektrický samosběrný vůz značky RAVO 5 eSeries a vůz Mercedes-Benz eActros 300 s nástavbou Geesink pro svoz odpadu.

Přechod na bateriový pohon u menší techniky již probíhá, elektrifikace velkých svozových vozů však představuje výraznější výzvu, zejména kvůli vyšší pořizovací ceně, delší době dobíjení a omezené infrastruktuře.

42. Veřejně přístupné nabíjecí stanice a huby

Cílový stav: výstavba alespoň 10 000 veřejně přístupných dobíjecích stanic a hubů pro elektromobilitu na území města; především ve veřejně přístupných garážích, parkovištích P+R, parkovacích stáních u často navštěvovaných budov.

Monitorovací indikátory:

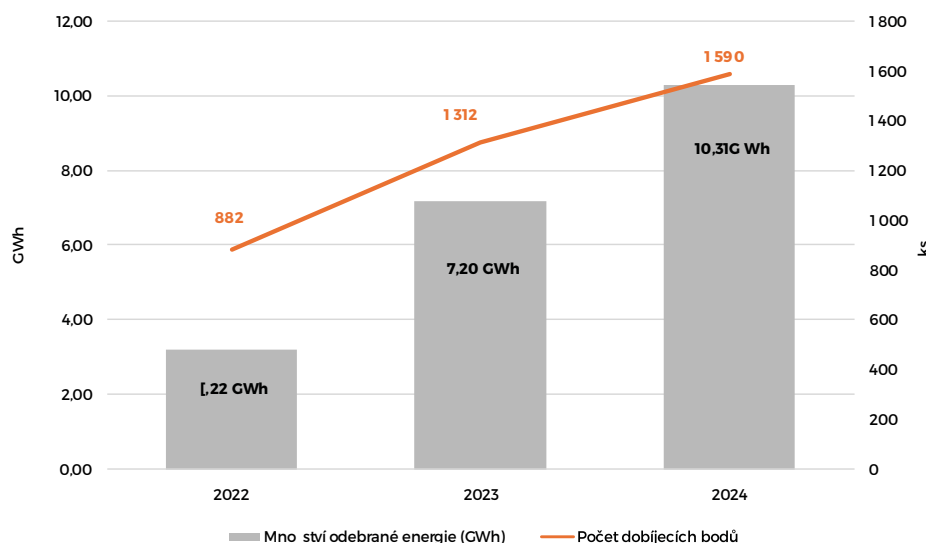
- Počet dobíjecích bodů na veřejně přístupných stanicích ve městě v členění na ty, jejichž výstavbu bude iniciovat město, a které budou realizovány třetími stranami (indikátor byl aktualizován; původně sledoval počet nabíjecích stanic, avšak protože jedna stanice může mít jeden či více dobíjecích bodů, je jejich počet přesnějším ukazatelem než počet stanic).
- Investiční náklady, které budou na výstavbu dobíjecích stanic vynakládány.
- Celkové roční množství elektrické energie, které je na těchto stanicích prováděno.

Ke konci roku 2024 bylo v Praze k dispozici přes 700 veřejných dobíjecích stanic od různých poskytovatelů s celkovým počtem 1 590 dobíjecích bodů.¹

Mezi lety 2022 a 2023 se počet bodů zvýšil o 430 (+49 %) a množství odebrané energie o 3,98 GWh (+124 %). V roce 2024 růst pokračoval, avšak pomalejším tempem – přibýlo 278 bodů (+21 %) a spotřeba elektřiny vzrostla o 3,11 GWh (+43 %).

¹ Zahrnuje rychlodobíjecí body (DC), běžné dobíjecí body (AC) a vysoce výkonné dobíjecí body (HPC).

GRAF 10: Množství elektřiny odebrané z veřejných nabíjecích stanic a počet dobíjecích bodů (2022–2024)

Zdroj: Komunikace s PRE, THMP, ČEZ, Innogy, MOL, Pražskou plynárenskou

Graf 11 uvádí přehled dobíjecí infrastruktury rozdělený na stanice provozované městskými společnostmi a na stanice provozované třetími stranami.¹

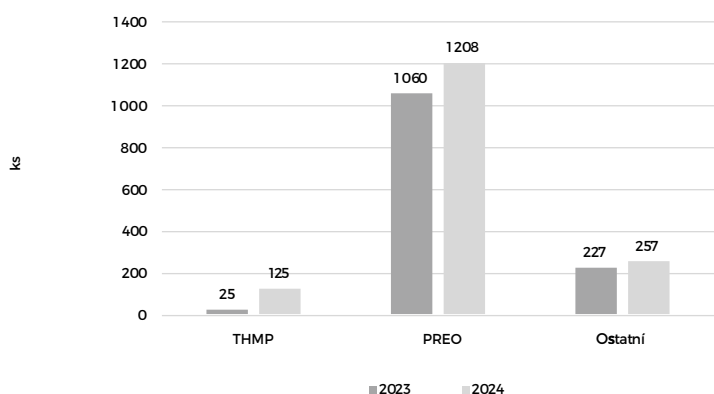
1 Zahrnuje data od společností ČEZ, E.ON, Innogy, MOL, Pražská plynárenská

Za dobíjecí stanice iniciované městem lze považovat ty, které budují a provozují městské společnosti – THMP a PRE.² Údaje v každé kategorii a za každý rok jsou uvedeny souhrnně za DC, AC i HPC dobíjecí body.

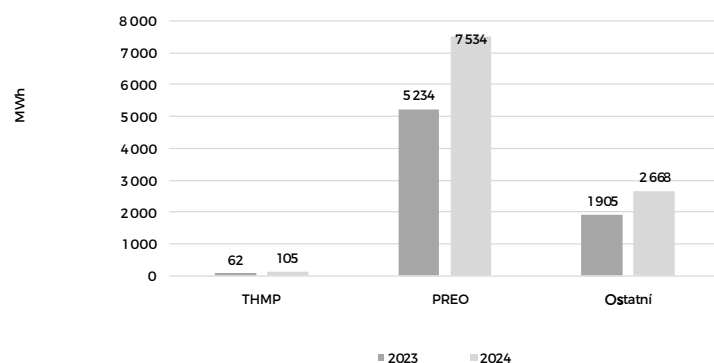
2 Většinovým vlastníkem PRE (58 %) je Pražská energetika Holding, v němž má majoritní podíl (51 %) HMP.

GRAF 11: Přehled dobíjecí infrastruktury a jejího využití podle poskytovatelů (vlevo nahoře: počet dobíjecích bodů; vlevo dole: dodaná elektřina; vpravo: počet transakcí)

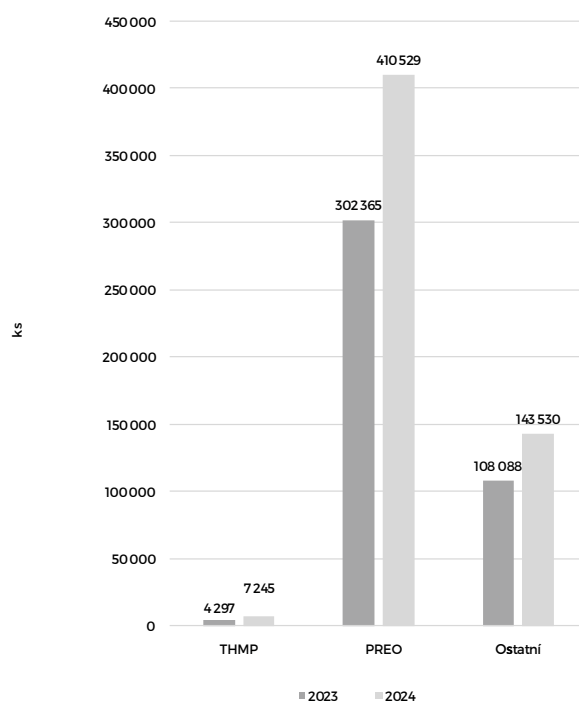
Počet dobíjecích bodů

Dodaná elektřina

Počet transakcí

Zdroj: Komunikace s PRE, THMP, ČEZ, Innogy, MOL, Pražskou plynárenskou

Významným projektem na úrovni města v oblasti rozvoje nabíjecí infrastruktury je záměr ODO, který počítá s instalací 1 500 nabíjecích stanic do roku 2027 při využití dotace z výzvy Ministerstva dopravy ČR. Projektový záměr byl schválen v dubnu 2024 a v srpnu 2025 Rada hlavního města Prahy schválila zahájení investiční akce na tento projekt ve výši 493 mil. Kč.

Dalším významným projektem je plán THMP na období 2024–2026, který počítá s instalací 154 nových stanic s odhadovanými náklady kolem 15 mil. Kč. Velká část investice bude kofinancována z dotačního programu Doprava 2021–2027 (OPD3). Z tohoto plánu THMP v roce 2024 realizovala a uvedla do provozu 50 nových stanic se 100 nabíjecími body.

43. Pilotní projekty výroby a užití vodíku (nejen) v dopravě

Cílový stav: iniciace pilotních projektů testujících různé způsoby výroby vodíku (environmentálně šetrným a nákladově efektivním způsobem) a jeho užití, především ve veřejné dopravě či v jiných k tomu vhodných dopravních prostředcích; testovány pak mohou být i jiné aplikace užití vodíku (např. v energetice pro aplikace power-to-gas či pro výrobu elektřiny a tepla).

Monitorovací indikátory: N/A

Vodíkové čerpací stanice

V roce 2023 byla v Praze na Barrandově otevřena první čerpací stanice na vodík, kterou zprovoznila skupina Orlen-Benzina za finanční podpory českého státu a Evropské unie.

Další čerpací stanici v Praze připravuje Pražská plynárenská, která v roce 2024 vypsal veřejnou zakázku na dodání komplexního vodíkového hospodářství pro svůj areál v Praze 4 – Michli.

Předmětem zakázky je vybudování uceleného systému zahrnujícího výrobu elektrické energie z fotovoltaické elektrárny s bateriovým systémem akumulace energie, dále elektrolyzátor pro výrobu vodíku, jeho skladovací kapacity a technologické zařízení veřejné vodíkové plnicí stanice.

Celkové náklady projektu činí 62,8 mil. Kč. Schválený příspěvek z fondů Evropské unie dosahuje výše 44 mil. Kč.

Pilotní projekt „Dekarbonizace hlavního města Prahy pomocí vodíkové mobility“

V roce 2024 schválili pražští radní pilotní projekt „Dekarbonizace hlavního města Prahy pomocí vodíkové mobility – pilotní projekty výroby a využití zeleného vodíku“. Cílem projektu je prověřit možnosti výroby a praktického využití zeleného vodíku.

Projekt zahrnuje vypracování studie zaměřené na výrobu a využití zeleného vodíku. Praha na něj získala podporu ve výši 60 tisíc eur z programu LIFE v rámci iniciativy European City Facility (EUCF).

Součástí projektu je příprava návrhu na instalaci fotovoltaické elektrárny, elektrolyzátoru a vodíkové plnicí stanice určené pro autobusy a vozidla komunálních služeb. Projekt zahrnuje také vypracování ekonomického posouzení a technické studie proveditelnosti. Realizace probíhá od 1. 09. 2024 do 31. 12. 2025.

Na podporu těchto aktivit podepsalo hlavní město memorandum o spolupráci s Pražskou plynárenskou a Pražskými službami. Společný rámec zahrnuje výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů, produkci a distribuci zeleného či nízkouhlíkového vodíku, jeho skladování a využívání jak v palivových článcích, tak i při spalovacích procesech. Memorandum se rovněž zaměřuje na rozvoj infrastruktury pro alternativní paliva, rozšíření flotily bezemisních vozidel a na celkové zavádění inovativních technologií do praxe.

Vozy na vodíkový pohon pražské hromadné dopravy

V roce 2023 DPP do operativního leasingu pořídilo vodíkový autobus s ročním nájmem ve výši 0,2 mil. Kč v roce 2023 a 0,45 mil. Kč v roce 2024 od společnosti ŠKODA ELECTRIC a.s., který byl nasazen na linku 170.

44. Částečná elektrifikace lodní dopravy na území Prahy

Cílový stav: podpora výstavby dobíjecí infrastruktury a využití dalších motivačních a regulačních nástrojů.

Monitorovací indikátory:

stanovené indikátory zatím nelze vyhodnotit, protože jejich naplnění je podmíněno realizací opatření, která dosud nebyla zahájena.

1. Počet dobíjecích stanic určených pro lodě kotvící na území Prahy a počet elektrifikovaných lodí.
2. Celkové investiční náklady vynaložené na výstavbu potřebné dobíjecí infrastruktury.
3. Celkové roční množství elektrické energie, které bude na těchto dobíjecích stanicích prováděno.

Elektrifikace lodní dopravy zatím není na území hlavního města Prahy rozšířeným trendem.

Jedním z důvodů je usnesení z roku 2018, které stanovilo povinnost remotorizace plavidel na motory splňující emisní normu Euro 5 a vyšší, a to s termínem do konce roku 2020. Od 1. ledna 2021 tak plavidla, která tuto podmínku nesplnila, nesmí využívat břehovou hranu Vltavy ve správě hlavního města Prahy.

Jelikož provozovatelé již investovali do nových motorů, nebylo efektivní požadovat po nich přechod na elektrické lodě před koncem životnosti těchto motorů. Vzhledem k tomu, že elektrická plavidla mají na území Prahy zatím jen minimální zastoupení, město dosud nepodniká aktivní kroky k rozvoji dobíjecí infrastruktury pro lodní dopravu.

45. Podpora transformace letecké dopravy na udržitelnou

Cílový stav: podpora snižování emisí z letecké dopravy nepřímo působením na Letiště Praha s cílem snížit produkci emisí v provozu letiště a nižšími letištními poplatky zvýhodnit přistávání strojů s nižší spotřebou fosilního paliva v přepočtu na přepravené cestující.

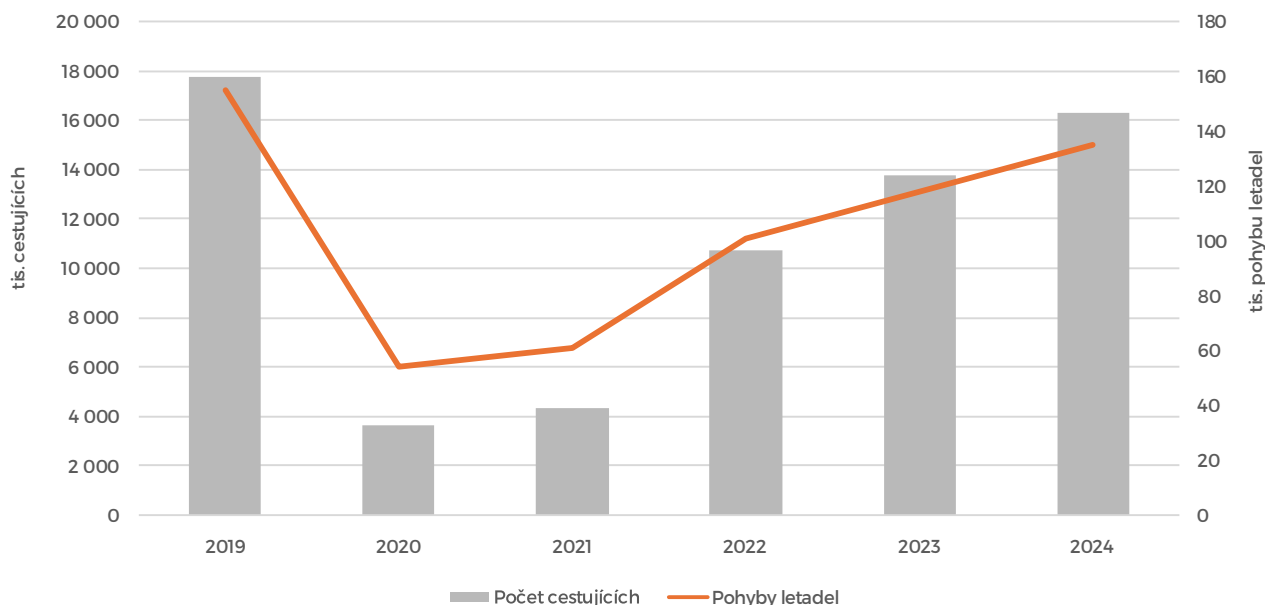
Monitorovací indikátory: naplnění indikátorů č. 2 a 3 je primárně v gesci leteckých dopravců, nikoli letiště nebo městských orgánů (v roce 2024 na Letišti Václava Havla působilo 76 dopravců). Současně není určeno, co přesně představuje „významně nižší emise“ či „významně nižší uhlíková stopa“, a chybí jasně definovaný přístup, který by umožnil tato kritéria jednotně vyhodnocovat a porovnávat v čase. Z těchto důvodů je vhodné uvedené indikátory z monitoringu klimatického plánu vypustit..

1. Intenzita letecké dopravy na Letišti Václava Havla.
2. Počet letadel, která budou vykazovat významně nižší uhlíkové emise (návrh na zrušení indikátorů).
3. Spotřeba pohonných hmot, které budou mít významně nižší uhlíkovou stopu (návrh na zrušení indikátorů).

V roce 2019 byl dosažen vrchol jak v počtu odbavených cestujících (téměř 18 milionů), tak v počtu pohybů letadel (přes 154 tisíc). Následně v letech 2020 a 2021 došlo v důsledku pandemie koronaviru k výraznému propadu – počet cestujících i letových pohybů se snížil na méně než třetinu původní úrovně. Od roku 2022 je patrný postupný návrat k vyšším hodnotám. V roce 2023 bylo na Letišti Praha odbaveno 13,8 milionu cestujících a zaznamenáno 118 tisíc pohybů letadel (+28,8 % počet cestujících a +17,3 % počet pohybů letadel oproti 2022). V roce 2024 bylo odbaveno 16,4 milionu cestujících a uskutečněno 134,6 tisíce pohybů letadel (+18,3 % počet cestujících a +14,0 % počet pohybů letadel oproti 2023).

Graf 12 ukazuje vývoj intenzity letecké dopravy v Praze v letech 2019–2024.¹

¹ Delší časový horizont (mimo hranice monitorovacího období) byl využit pro poskytnutí širšího kontextu k vývoji letecké dopravy v posledních dvou letech.

GRAF 12: Intenzita letecké dopravy v Praze (2019-2024)

Zdroj: TSK, Ročenka dopravy 2019-2024

Nový emisní poplatek v letištním ceníku

HMP spolupracuje s Letištěm Praha v různých oblastech, avšak za sledované monitorovací období neměla tato spolupráce vliv na opatření týkající se snižování emisí CO₂ z letecké dopravy. Od 30. března 2025 však Letiště Praha zavedlo nový letištní ceník, který obsahuje emisní poplatek za oxidy dusíku (NO_x).

Poplatek se vztahuje na letadla s maximální vzletovou hmotností nad 8 618 kg a účtuje se za každý přílet i odlet. Výše poplatku je stanovena podle množství emisí NO_x vypočteného z certifikovaných údajů motorů v LTO cyklu, případně náhradním výpočtem podle hmotnosti letadla, pokud dopravce potřebné údaje nedodá. Sazba činí 25 Kč za 1 kg NO_x.

46. Výstavba P+R záchytných parkovišť

Cílový stav: výstavba nových parkovišť P+R v Praze a po dohodě se Středočeským krajem také za jejími hranicemi (např. poblíž železničních zastávek).

Monitorovací indikátory:

- Počet a celková kapacita P+R parkovišť v Praze (nový indikátor).
- Počet P+R parkovišť na území Středočeského kraje zapojených do PID Lítačka (nový indikátor).

Ke konci roku 2023 se na území Prahy nacházelo 23 P+R parkovišť s celkovou kapacitou 4 703 stání. Oproti předchozímu roku došlo k nárůstu o 141 míst, který byl způsoben zprovozněním nově vybudované garáže Nové Butovice. Náklady na výstavbu tohoto parkoviště dosáhly zhruba 292,7 mil. Kč.

Ke konci roku 2024 se na území Prahy bylo 24 P+R parkovišť s celkovou kapacitou 4 803 stání. Nárůst o 100 parkovacích míst byl způsoben zprovozněním do provozu garáže v nově postavené administrativní budově Roztyly Plaz, kde je část kapacity v počtu 100 stání vyhrazena pro parkování P+R.

V roce 2025 začala výstavba P+R parkoviště na Opatově s kapacitou 495 míst, cena zakázky činí 663,8 mil. Kč bez DPH. Také byly vypsány veřejné zakázky na parkoviště P+R na Zličíně a v Hostivaři.

Celkem vznikne 1 243 parkovacích míst s plánovaným dokončením v roce 2028. Předpokládané náklady dosahují přibližně 1 250 mil. Kč bez DPH.

Tempo výstavby P+R parkovišť však výrazně zaostává za rostoucí intenzitou automobilové dopravy na vnějším kordonu (tj. na vstupech hlavních silnic a dálnic do souvisle zastavěného území metropole).

V roce 2023 bylo na vnějším kordonu zaznamenáno obousměrně 605 000 průjezdů automobilů, zatímco v roce 2024 již 634 000. Tento nárůst představuje přibližně 10 000 až 14 000 dodatečných vozidel, která by potřebovala odpovídající kapacitu parkovacích míst P+R.

P+R ve Středočeském kraji

V monitorovacím období Praha neuzavřela žádnou dohodu se Středočeským krajem na výstavbu P+R parkovišť na jeho území, realizace však probíhala v režii kraje a příslušných měst SČK.

V roce 2024 byla zahájena stavba P+R parkoviště v Olbramovicích se 151 parkovacími místy (26,3 mil. Kč), plánuje se také výstavba parkoviště v Hostivici s kapacitou 480 míst (372,9 mil. Kč) a v Kolíně s kapacitou 358 míst (271,9 mil. Kč). Všechna uvedená P+R parkoviště se budou nacházet poblíž železničních stanic. K březnu 2025 bylo do PID Lítačky integrováno 19 P+R parkovišť nacházejících se ve Středočeském kraji.

47. Rozvíjení carsharingu aj. bezemisních dopravních služeb

Cílový stav: podpora inovativních dopravních služeb (carsharing, transport-on-demand, mobility-as-a-service) využívajících bezemisní prostředky. Tyto služby budou začleněny do celoměstského systému veřejné dopravy prostřednictvím multimodálního plánování, jednotné registrace a platby přes platformu Lítačka.

Monitorovací indikátory: N/A

Projekt jednotné registrace a platby – MaaS APP

V letech 2022 a 2023 probíhala příprava projektu MaaS APP, jehož cílem bylo rozšířit aplikaci PID Lítačka o systém jednotné registrace a platby pro služby různých druhů mobility (bikesharing, carsharing, taxi, parkování i MHD) v Praze a její spádové oblasti. Víceúrovňová registrace měla zajistit sjednocené ověření identity uživatele pro všechny zapojené poskytovatele, přičemž celý proces by probíhal online a pouze prostřednictvím mobilního telefonu.

Po provedení analýzy zapojení jednotlivých dopravních subjektů a posouzení technické proveditelnosti bylo rozhodnuto projekt ukončit. Hlavními překážkami projektu byly dva faktory. Prvním byla neochota bikesharingových společností k integraci, protože upřednostňují využívání vlastních aplikací, v nichž uživatelům určují pravidla parkování a související sankce. Druhým problémem byla skutečnost, že provozovatelé sdílené dopravy nebyli ochotni nést implementační náklady potřebné pro integraci do MaaS APP.

Intermodální plánovač trasy (IPT)

V letech 2022–2023 byl pilotně testován intermodální plánovač tras, který je součástí mobilní aplikace PID Lítačka. Umožňuje vyhledat nejoptimálnější cestu kombinací různých druhů dopravy – městské hromadné dopravy, vlaků, taxi, chůze, vlastních i sdílených aut a kol – a zohledňuje také parkoviště či pěší přesuny. Oproti běžným vyhledávačům dokáže zahájit cestu z libovolné adresy a pracuje i s aktuálním zpožděním spojů. IPT obsahuje také proklik na poskytovatele dopravy, který uživatele přesměruje na stránku/mobilní aplikaci, kde si může daný dopravní prostředek rezervovat a zaplatit. Po úspěšném testování a vyhodnocení přešel projekt v roce 2024 do rutinního provozu.

Sdílená kola na Lítačku

Hlavní město Praha podporuje využívání sdílených kol. Každý držitel elektronické dlouhodobé jízdenky pro Prahu může dvakrát denně využít prvních 15 minut jízdy zdarma u provozovatelů Rekola a Nextbike. Náklady na tuto službu jsou hrazeny z městského rozpočtu.

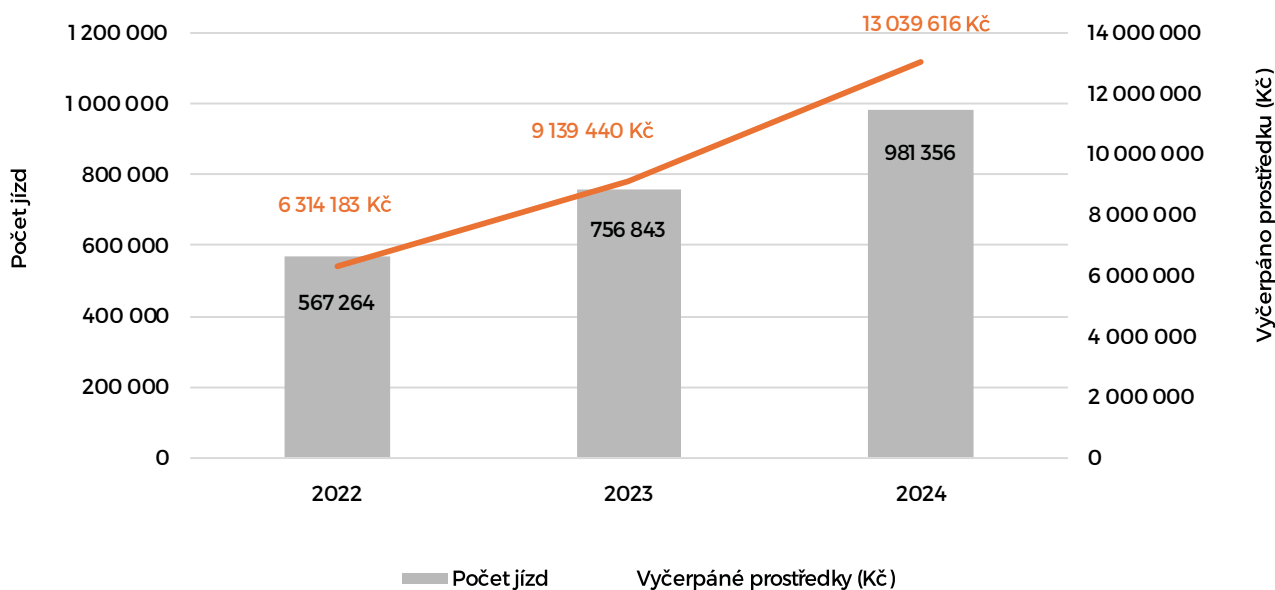
Zájem o tuto službu každoročně roste. V roce 2023 se počet jízd zvýšil oproti roku 2022 o 33,4 % a výdaje města na podporu služby vzrostly o 44,7 %.

V roce 2024 pokračoval růst – počet jízd se zvýšil meziročně o dalších 29,7 %, zatímco prostředky vynaložené městem vzrostly o 42,7 %. Také každoročně roste počet uživatelů této služby – v roce 2023 jich přibýlo 21 647 a v roce 2024 dalších 21 292.

Poptávková doprava PID Haló (transport-on-demand)

Poptávková doprava zatím nebyla zavedena v Praze, ale pilotní projekt probíhá ve Středočeském kraji. Cestující si mohou prostřednictvím aplikace PID Lítačka nebo infolinky objednat mimořádný spoj, pro který platí běžný tarif PID. Výsledky a zkušenosti z pilotního provozu budou následně sdíleny s hlavním městem Prahou i s dalšími kraji.

GRAF 13: Počet jízd na sdílených kolech a vynaložené prostředky HMP (2022-2024)

Zdroj: Dashboard Golemio „Benefitní program – čerpání prostředků“

Cirkulární ekonomika

48. Výstavba bioplynové stanice

Cílový stav: výstavba bioplynové stanice na zpracování bioodpadů (kuchyňské odpady z domácností a gastroodpady z restaurací), kapacita 30–50 tis. tun/rok, roční výroba biometanu cca 3 mil. m³ (30 tis. MWh).

Monitorovací indikátory: vyhodnocení indikátorů zatím není možné, protože jejich naplnění je podmíněno zprovozněním bioplynové stanice.

1. Zpracovatelská kapacita stanice v t/rok.
2. Množství zpracovaného bioodpadu v t/rok.
3. Celkové investiční náklady.
4. Roční produkce biometanu, případně v delším horizontu zeleného vodíku.
5. Roční produkce digestátu, resp. fugátu (nový indikátor).
6. Roční úspory fosilních paliv (nový indikátor).

Projekt je v realizaci a probíhá podle harmonogramu. Předpokládaná roční kapacita zařízení činí 21 tisíc tun. Hlavním výstupem má být biometan v objemu přes 2 miliony m³ ročně, který bude z velké části vtláčen do vysokotlakého plynovodu a následně využíván ve formě bioCNG jako palivo pro svozovou flotilu společnosti PSAS, případně pro vozidla městské hromadné dopravy, nebo obchodován v rámci distribuční sítě.

V roce 2022 byl za 159,2 mil. Kč zakoupen areál zemědělské BPS v obci Chrást u Poříčan.

V roce 2024 byl její provoz převeden z dceřiné společnosti přímo pod PSAS. V současnosti probíhá v rámci veřejné zakázky výběr projektanta pro zhotovení projektové dokumentace k přestavbě stanice na komunální BPS, která bude schopna zpracovávat bioodpad z domácností, gastroodpad z HORECA sektoru a gastroprovozů zapojených do systému HMP.

Projektová příprava, včetně (EIA), je plánována na 3Q 2026. Dokončení přestavby a spuštění provozu komunální BPS je předpokládáno ve 4Q 2027.

Odhadovaný rozpočet projektu činí 900 mil. Kč v závislosti na zvolené technologii. Financování bude zajištěno prostřednictvím dotačních titulů, private equity či formou joint venture MHMP/PSAS a dalších subjektů.

49. Výroba biometanu z čistírenských kalů

Cílový stav: zprovoznění jednotky pro získávání bioplynu vyráběného při anaerobní stabilizaci čistírenských kalů v Ústřední čistírně odpadních vod v Praze. Po ověření pilotního provozu lze výrobu a následné vtláčení biometanu do plynárenské sítě postupně rozšířit tak, aby pokrylo významnou část stávající produkce bioplynu čistírny. Vyrobený biometan může být využíván jako náhrada zemního plynu v dopravě a při výrobě tepla a elektřiny v kogeneračních jednotkách.

Monitorovací indikátory: vyhodnocení indikátorů zatím není možné, protože jejich naplnění je podmíněno zprovozněním bioplynové stanice.

1. Celkové investiční náklady (nový indikátor; indikátor byl splněn, není třeba jej dále sledovat).
2. Roční produkce biometanu (nový indikátor).

Opatření je realizováno prostřednictvím jednotky pro úpravu bioplynu, kterou provozují Pražské vodovody a kanalizace. V červnu 2023 zařízení úspěšně prošlo kolaudací.

Pilotní zařízení je navrženo na zpracování 2 milionů Nm³ bioplynu ročně, s předpokládaným výstupem přibližně 1,23 milionu Nm³ biometanu.

Technologie úpravy bioplynu na biometan je plně automatizovaná a vyžaduje pouze občasný dohled obsluhy.

Díky modulárnímu uspořádání je možné kapacitu zařízení v případě potřeby rozšířit. Vyrobený biometan je prostřednictvím nově vybudovaného těžebního plynovodu vtlačován do středotlaké plynovodní sítě.

Investiční náklady na realizaci stavby dosáhly 66,4 mil. Kč bez DPH. Projekt zajišťovala Pražská vodohospodářská společnost na základě Smlouvy o součinnosti pro hlavní město Prahu. Takto vyrobený biometan plnohodnotně nahrazuje ekvivalentní objem zemního plynu.

Společnost PVK získala k 31. 7. 2023 certifikát ISCC pro udržitelné palivo, a to jak pro bioplyn, tak pro biometan.

Dne 7. 9. 2023 dále obdržela licenci výrobce plynu, nezbytnou pro zahájení vtlačování biometanu do distribuční sítě.

Dodávky biometanu do plynárenské distribuční soustavy byly zahájeny 14. 9. 2023. Od tohoto data do konce roku 2023 se podařilo v ÚČOV vyrobit a do sítě dodat 60 313 Nm³ biometanu (přibližná úspora CO₂ oproti energetickému využití stejného množství zemního plynu je 120 t CO₂)¹.

V roce 2024 pak bylo do distribuční plynárenské sítě dodáno celkem 1 053 176 Nm³ biometanu (přibližná úspora CO₂ oproti energetickému využití stejného množství zemního plynu je 2 095 t CO₂)¹.

¹ Detaily výpočtu, použité předpoklady a emisní faktory jsou uvedeny v podkladovém excelovém souboru, který tvoří přílohu tohoto dokumentu.

50. Výstavba moderní dotřídovací linky na plasty, kovy a nápojové kartony

Cílový stav: dokončení linky v Chrástanech v roce 2022; dotřídění multikomoditního sběru a zajištění kontroly nad recyklací problematických materiálů, zejména plastů.

Monitorovací indikátory: indikátory jsou převzaty z projektové karty Akčního plánu cirkulární ekonomiky. Jejich vyhodnocení zatím není možné, protože jejich naplnění je podmíněno zprovozněním dotřídovací linky.

1. Celkové množství multikomoditního odpadu na vstup do třídící linky v t/rok.
2. Celkové množství vytríděných plastů, kovů, nápojových kartonů a papírů v t/rok.
3. Celkové množství výmetu v t/rok.

Projekt se dosud nepodařilo naplnit vinou původního dodavatele, který nebyl schopen splnit své závazky. Přestože byla linka fyzicky dodána, její funkčnost neodpovídala požadované kvalitě třídění, což vedlo k soudnímu sporu mezi dodavatelem a společností PSAS.

V 1Q 2025 proto PSAS vyhlásili veřejnou zakázku na dokončení a zprovoznění dotřídovací linky.

Dokončení modifikace je aktuálně plánováno na 4Q 2026 a spuštění ostrého provozu na 1Q 2027. Tyto termíny jsou však orientační a budou záviset na výsledku jednacího řízení s uveřejněním (JŘSU). Investiční náklady na modifikaci činí 250 mil. Kč.

Parametry dotřídovací linky

Zařízení je navrženo tak, aby v poloautomatickém režimu zpracovávalo plasty, kovy a nápojové kartony z multikomoditního sběru, přičemž součástí modifikace je i sekce určená pro třídění papíru. Díky těmto úpravám se zvýší podíl materiálů předaných k recyklaci a efektivně se využije i zbytkový plastový odpad. Linka s kapacitou 5 t/h a dvousměnným provozem ve všední dny dokáže zpracovat až 18 200 tun odpadu ročně. To umožní společnosti PSAS výrazně zvýšit podíl dotříděných druhotných surovin a zlepšit ekonomiku nakládání s plasty.

51. Zavedení multikomoditního sběru plastů, kovů a nápojových kartonů

Cílový stav: zajištění společného sběru plastů, kovů a nápojových kartonů do jedné nádoby.

Monitorovací indikátory: N/A

Multikomoditní sběr byl v Praze zaveden od roku 2023. Na území města existují dva typy stanovišť tříděného odpadu:

- Domovní (umístěná v domovním vybavení, na dvorcích apod.) – funguje systém společného sběru plastů, kovů a nápojových kartonů.
- Venkovní (volně přístupná) – je zaveden systém společného sběru plastů a nápojových kartonů.

V rámci tohoto opatření probíhal v letech 2022–2023 pilotní projekt zaměřený na využití RFID čipů umístěných na nádobách na tříděný odpad s horním výsypem. Technologie umožňuje automaticky zaznamenat každý výsyp nádoby: v okamžiku výsypu je čip bezkontaktně načten

RFID čtečkou instalovanou na svozovém vozidle. Cílem projektu bylo optimalizovat odpadové hospodářství, zlepšit kvalitu svozu, zpřesnit evidenci a zjednodušit fakturaci na základě aktuálních dat získávaných v reálném čase.

V pilotní fázi bylo osazeno 414 odpadových nádob na papír a plasty v městských částech Praha 2, 7 a 8 a šest svozových vozidel vybaveno RFID čtečkami. Získaná data o svozech se přenášely do městské datové platformy Golemio.

V letech 2024–2025 byl spuštěn navazující pilotní projekt zaměřený na umístění RFID čipů na městské odpadkové koše pro směsný odpad. Pilotní provoz probíhá na území Prahy 2 a zahrnuje přibližně 370 odpadkových nádob vybavených touto technologií.

52. Přesun většiny třídících míst z ulic do domovních dvorů (door-to-door)

Cílový stav: rozšíření pilotních projektů přesunu třídění odpadu do menších nádob v domovních dvorech a vnitroblocích.

Monitorovací indikátory: N/A

V roce 2023 se v rámci výstavby nových bytových domů podařilo prosadit praxi, kdy jsou místnosti s odpadovými nádobami umísťovány v blízkosti komunikací, což usnadňuje jejich svoz.

HMP aktuálně poskytuje tzv. domovní stanoviště pro bytové domy se 4 až 60 bytovými jednotkami. Po splnění stanovených podmínek jsou těmto domům umísťovány samostatné nádoby na třídění využitelných složek komunálního odpadu. Do budoucna je plánováno zapojení rodinných domů (do 4 bytových jednotek) do systému „door to door“, zejména se zavedením multikomoditního sběru plastů, nápojových kartonů a ko-

vů do jedné nádoby, dále pak sběru papíru a případně skla. V posledních letech byla navíc zavedena možnost získat nádobu na rostlinný bioodpad.

HMP plánuje systém „door to door“ dále rozšiřovat s předpokládaným ukončením projektu v roce 2030. Projekt je financován z rozpočtu hlavního města, přičemž přesná míra rozpočtového zatížení zatím není kvantifikována

53. Podpora „druhého života“ nábytku a dalších výrobků

Cílový stav: rozšíření sběrných dvorů na re-use dvory, kde lidé mohou odkládat nábytek a další věci určené k dalšímu využití; výstavba centrálního re-use centra, které bude zároveň sloužit jako prostor pro udržitelné projekty a osvětu.

Monitorovací indikátory:

1. Počet re-use pointů na sběrných dvorech HMP

Re-use pointy na sběrných dvorech umožňují občanům Prahy odložit nepotřebné, ale stále využitelné předměty, které jsou nabízeny k odvozu zdarma. Re-use point funguje jako kontejner s obsluhou, která předměty posoudí, zdokumentuje a nahraje do aplikace nebo webu. V roce 2024 občané odevzdali do re-use pointů přes 14 tisíc předmětů, z čehož více než 90 % našlo nové uplatnění. Nejvyužívanější re-use point se nachází na sběrném dvoře v ul. Generála Šišky, Praha 12 – Modřany, kde bylo přijato i vydáno téměř 3 400 předmětů.

Síť re-use pointů na území Prahy funguje od listopadu 2020.

V roce 2024 zahájil svůj provoz 9. re-use point na sběrném dvoře v ul. Perucká na Praze 2 – Vinohrady.

Ambicí je rozšiřovat síť o 2-3 re-use pointy ročně a rovnoměrně tak pokrýt území hlavního města s cílem zajistit dostupnost re-use pointů na všech sběrných dvorech do roku 2030.

Odhaduje se finanční zatížení 1,4 mil. Kč na re-use point za rok. Projekt je financován z rozpočtu hlavního města.

54. Přijetí strategie cirkulární ekonomiky Prahy a zajištění pravidelného implementačního plánu

Cílový stav: příprava strategie přechodu Prahy na cirkulární ekonomiku, která má hledat další možnosti předcházení zbytečným ztrátám surovin a energií ve veškeré hospodářské činnosti.

Monitorovací indikátory: N/A

Strategie Cirkulární Praha 2030 byla schválena usnesením Zastupitelstva HMP č. 33/17 dne 27. 1. 2022.

Cirkulární Praha 2030 – Strategie pro přechod na cirkulární ekonomiku představuje plán hlavního města, jak do roku 2030 systematicky zavádět principy oběhového hospodářství s cílem

snížit ekologickou a uhlíkovou stopu a přispět k dosažení uhlíkové neutrality v roce 2050. Zaměřuje se na čtyři klíčové oblasti s největším potenciálem úspor – stavebnictví, voda, zemědělství a potraviny, odpady a tři průřezová témata – veřejné zakázky, podpora podnikání/inovací/osvěty, řízení a implementace. Tyto oblasti jsou rozpracovány do 7 strategických cílů, dále členěných na 27 specifických cílů, 72 opatření a 37 projektových karet.

55. Tvorba personálních kapacit pro cirkulární ekonomiku ve strukturách MHMP

Cílový stav: zřízení personální kapacity na MHMP pro koordinaci a vyhodnocování cirkulárních projektů napříč městskými organizacemi a pro systematické zavádění principů cirkulární ekonomiky do fungování města.

Monitorovací indikátory: N/A

V roce 2024 byla na Magistrátu hl. m. Prahy zřízena pozice koordinátorky cirkulární ekonomiky, kterou zastává Pavla Antonínová, Ph.D. (dříve specialistka odpadového hospodářství na MHMP). Hlavní náplní této pozice je strategické řízení a metodická podpora rozvoje cirkulární

ekonomiky v rámci města, koordinace opatření zaměřených na předcházení vzniku odpadů a zajištění implementace cílů Strategie hl. m. Prahy pro přechod na cirkulární ekonomiku – Cirkulární Praha 2030.

56. Založení platformy Cirkulární Praha

Cílový stav: založení platformy, jejímž cílem je zapojovat firmy a využívat jejich potenciál i dobrovolné aktivity k přechodu Prahy na cirkulární ekonomiku.

Monitorovací indikátory: N/A

Platforma je inspirována obdobnými projekty v zahraničí, například Circular Amsterdam, Göteborg nebo Berlín, a slouží jako nástroj pro zapojování a propojování firem a využívání jejich potenciálu při přechodu Prahy na cirkulární ekonomiku. Projekt je realizován ve spolupráci s Pražským inovačním institutem (PII).

V letech 2023 a 2024 se projekt potýkal s problémy s financováním z důvodu chybějící finanční alokace ze strany města.

Od roku 2025 je projekt financován z rozpočtu OCP MHMP a současně i v rámci projektu PII Prague Smart Accelerator+, který je spolufinancován z evropských prostředků, konkrétně z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

V lednu 2025 v rámci Cirkulární platformy proběhl úvodní seminář a workshop pro aktéry pražského textilního ekosystému. Tato akce položila základy pro budoucí spolupráci města a soukromého sektoru při přechodu na cirkulární ekonomiku v textilním odvětví.

57. Zavádění cirkulárních principů ve stavebním a demoličním sektoru

Cílový stav: pravidla a principy, které přinese cirkulární strategie, budou uplatněny do způsobů nové výstavby, demolice i rekonstrukcí.

Monitorovací indikátory: N/A

Pražský manuál udržitelných čtvrtí

Projekt se zaměřuje na vytvoření a aplikaci Manuálu udržitelných městských čtvrtí (dále jen Manuál) pro plánování nové zástavby na území Prahy. Manuál bude sloužit jako pravidla udržitelné výstavby a zahrne také doporučení pro využívání cirkulárních principů při návrhu a realizaci nových čtvrtí.

Manuál bude mít čtyři hlavní funkce:

- identifikuje a specifikuje hlediska, faktory a terminologii komplexní udržitelnosti zasta-

vitelného území (urbánních celků) pro potřeby aktérů zapojených do plánování, výstavby či provozního managementu městských čtvrtí;

- popíše příklady konkrétních opatření pro naplnění hledisek udržitelného rozvoje v rámci urbánních celků, včetně jejich přínosů, negativních stránek, ekonomických nároků a způsobu jejich implementace v lokalitách s různým charakterem;
- stanoví požadavky na aktéry plánování nových urbánních celků (zpracovatelé územních studií, pořizovatele ad.) tak, aby budoucí výstavba či transformace a fungování těchto celků naplňovaly komplexní hlediska udržitelného rozvoje;

- navrhne metodiku hodnocení udržitelnosti rozvoje urbánních celků na základě určených indikátorů a hledisek.

Projekt je realizován interně v IPRu a je jím plně financován. Odhadovaný rozpočet činí 7,8 mil. Kč.

Aplikace cirkulárních principů u veřejných budov a občanské vybavenosti

V roce 2025 OCP MHMP připravilo doplňující metodický návod ve spolupráci s odborníky z veřejného i soukromého sektoru. Tento dokument stanoví kvalitativní parametry pro zadávací řízení při rekonstrukcích i nové výstavbě a nabízí výčet možných cirkulárních požadavků, jejichž uplatnitelnost bude nutné vždy posoudit v konkrétním případě.

Metodika vychází ze stávajících nástrojů a indikátorů, které lze pilotně využít, např. Life Cycle Cost, Life Cycle Assessment, materiálové pasporty, evropský rámec Level(s), normy EN a ISO pro stavebnictví či principy Design for Disassembly and Adaptability (ISO 20887) a zohledňuje také funkční využívání budov v čase, nízkonákladový a šetrný provoz, podporu třídění a recyklace odpadů. Tato metodika dosud neprošla schválením Radou HMP.

Pražská developerská společnost již připravila Manuál pro zadávání projektů veřejných budov se základními cirkulárními principy.

Cílem je tento manuál prakticky uplatnit a zajistit, aby cirkulární požadavky byly součástí zadávacích dokumentací, přičemž zadavatelé obdrží potřebnou metodickou podporu. PDS bude nový metodický návod s OCP MHMP konzultovat a následně testovat jeho aplikaci u připravovaných staveb a investičních akcí.

Evidence stavebního materiálu budov ve vlastnictví hl. m. Prahy

Praha usiluje o maximální využívání stavebních materiálů v souladu se zákonem o odpadech č. 541/2020 Sb. a metodickým návodem MŽP.

Při demolicích by proto mělo docházet k třídění odpadů a k posuzování možností jejich opětovného využití. Klíčovým nástrojem jsou předdemoliční audity a navazující selektivní demolice, které umožňují identifikovat znovupoužitelné prvky.

V současnosti však v Praze chybí systematický přehled o plánovaných demolicích i statistiky o množství materiálu dostupného z dekonstrukcí budov. Stavební firmy navíc hradí náklady na odvoz a odstranění odpadu, přičemž jeho znovu-využití by mohlo tyto výdaje snížit.

Řešením je vytvoření online mapy demolic s přehledem dostupných materiálů a kapacit recyklačních zařízení, ideálně začleněné do stávajících portálů Prahy.

Součástí systému by měla být také motivace majitelů budov k realizaci předdemoličních auditů prostřednictvím incentive a zvýhodnění při odvozu a likvidaci odpadu.

Milníky projektu:

- 4Q 2025 – tvorba metodiky předdemoličních auditů, která bude obsahovat požadavky na audit, kompetence auditorů, doporučení pro nakládání s materiály, přehled recyklační infrastruktury. Odhadovaný rozpočet aktivity je 400 000 Kč;
- 2Q-3Q 2026 – vytvoření vzdělávacího kurzu o předdemoličních auditech. Odhadovaný rozpočet aktivity je 200 000 Kč;
- 4Q 2026 – vytvoření materiálového katastru a online rozhraní na základě modelu ČVUT UCEEB. Model bude propojen s webovým rozhraním pro jednotlivé čtvrti a do budoucna rozšířen o data o plánovaných demolicích. Odhadovaný rozpočet aktivity je 1 200 000 Kč;
- 4Q 2026 – vytvoření online databáze demolic; pro realizaci bude nutné standardizovat formulář o plánované demolici budovy, proškolení pracovníky OCP, vytvořit informační podklady o systému pro předdemoliční audity, vytvořit online rozhraní. Odhadovaný rozpočet aktivity je 900 000 Kč.

58. Podpora udržitelné spotřeby a předcházení vzniku odpadů

Cílový stav: Praha přijala pravidla, která omezí používání jednorázových obalů a výrobků při městem pořádaných či městem podpořených akcích.

Monitorovací indikátory: N/A

Na základě Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2019/904 ze dne 5. 6. 2019 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí přijala Rada hlavního města Prahy v roce 2020 usnesení č. 2957.

Příloha tohoto usnesení obsahuje přehled doporučených opatření pro předcházení vzniku odpadů a minimalizaci používání jednorázových, zejména plastových výrobků a obalů (např. zákaz používání plastových brček, nahrazení

jednorázového plastového nádobí nádobím keramickým, porcelánovým či skleněným, nebo zajišťování cateringu respektujícího principy předcházení vzniku odpadů a další).

Součástí jsou také požadavky na pořádání sportovních, kulturních, vzdělávacích a společenských akcí pořádaných hl. m. Prahou, například třídění odpadů přímo na místě, minimalizace vzniku odpadů, používání prioritně vratných obalů (případně obalů z recyklovaného či recyklovatelného materiálu) a podávání nebalených nápojů v rámci cateringu.

59. Ekologické a cirkulární zadávání veřejných zakázek

Cílový stav: rozšíření odpovědného zadávání veřejných zakázek do dalších oblastí. Do zadávacích dokumentů na městské zakázky bude vkládáno efektivní zvýhodnění služeb, produktů a řešení, které zohledňují principy cirkulární ekonomiky.

Monitorovací indikátory: N/A

Byla vytvořena metodika k implementaci Strategie odpovědného veřejného zadávání, která stanoví základní principy, k nimž se hl. m. Praha hlásí, a určuje způsoby jejich uplatnění.

Zaměřuje se zejména na:

- uzavírání materiálových a energetických cyklů, včetně zvyšování používání výrobků s obsahem druhotných surovin a recyklátů, obnovitelných surovin a materiálů s nízkou uhlíkovou stopou, úspora neobnovitelných primárních materiálů a snižování energetické náročnosti,
- šetrné nakládání s odpady v rámci celého životního cyklu, a to zejména u stavebních veřejných zakázek a
- prodloužení životnosti produktů a staveb, včetně využívání delších záručních lhůt a „práva na opravu“.

Při zadávání veřejných zakázek zohlední hlavní město Praha rovněž prvky sociálně odpovědného zadávání a využívání inovací s environmentálním dopadem. Na přípravě metodiky se podíleli zejména odbor OCP MHMP, Mgr. Havlová z advokátní kanceláře HAVEL & PARTNERS a Mgr. Ryant-Klárová (vedoucí odboru VEZ MHMP), doplnkově rovněž Institut Cirkulární Ekonomiky.

Milníky projektu:

- 4Q 2024 – vznik pracovní skupiny (VEZ, OCP MHMP);
- 1Q 2025 – tvorba metodiky;
- 2Q 2025 – vznik Strategie odpovědného zadávání;
- Strategie odpovědného zadávání a metodika k její implementaci dosud nebyly schváleny Radou HMP.

Odhadovaný rozpočet na vznik Metodiky je 450 tis. Kč. Projekt byl financován z rozpočtu hlavního města.

Adaptační opatření

Adaptace na změnu klimatu je v hl. m. Praze realizována jak prostřednictvím vlastních investičních projektů Odboru ochrany prostředí MHMP, tak prostřednictvím plnění tzv. Implementačních plánů ke **Strategii adaptace hl. m. Prahy na změnu klimatu**. Tento plán, schvalovaný vždy na časové období (2018-2019, 2020-2024, nyní je schválen plán na roky 2025-2029) funguje jako rámec pro konkrétní opatření v ulicích a veřejných prostranstvích města, která jsou realizovatelná v průběhu krátkého časového období, ale i pro střednědobé a dlouhodobé projekty, například systematické změny v navrhování projektů, posuzování investičních akcí, tvorba standardů, metodik a doporučení, strategie krizového řízení v případě vln vedra či přívalových srážek, tvorba map a datových sad, testování nových technologií a koordinace technických a servisních organizací města směrem k potřebné spolupráci na tvorbě modrozelené infrastruktury města.

Opatření v ulicích a veřejných prostranstvích města jsou realizována v podobě průběžného zásobníku projektů, které jsou každoročně shromážděny napříč městskými částmi a přispěvkovými organizacemi města, které mají ve své agendě péči o veřejná prostranství.

Na seznamu projektů se v současné době podílí desítky subjektů. Principem tohoto živého zásobníku je každoroční analýza projektů, ve které se vyhodnotí jejich přínos, přidají se projekty nové a vyřadí se hotové. Jedná se o otevřené a experimentální prostředí. V současné fázi čítá zásobník kolem tří set realizovaných, probíhajících a připravovaných projektů. Výběr a hodnocení projektů podléhá v první fázi hodnocení ze strany gesčního odboru (OCP MHMP) a schválení odborníků – členů pracovní komise pro adaptaci Komise pro klima hl. m. Prahy. Tento dvouúrovňový mechanismus zajišťuje, že vybrané projekty jsou relevantní, efektivní a v souladu s celkovou klimatickou strategií města. Pro období 2025-2029 jsou ze strany OCP MHMP nově nastoleny parametry výběru projektů tak, aby v nejvyšší možné míře naplňovaly tzv. **ekosystémové služby modrozelené infrastruktury**.

„Praktická“ adaptace na změnu klimatu je v hl. m. Praze realizována pomocí systému velkého množství konkrétních opatření lokálního rozsahu. U těchto jednotlivých projektů nelze jednoznačně stanovit jejich přímý dopad na snížení emisí CO₂ v hl. m. Praze, ale jejich cíl z hlediska Klimatického plánu je velmi podstatný – pomoci obyvatelům Prahy k lepším životním podmínkám v době klimatických změn.

Na konci roku 2024 bylo v zásobníku 172 probíhajících projektů v celkové výši zhruba 2 200 mil. Kč. Seznam projektů městských částí, podpořených ze strany Magistrátu hl. m. Prahy v letech 2023-2025, je jmenovitě uveden na konci kapitoly.

Dále v rámci Strategie adaptace na změnu klimatu, realizované v rámci OCP MHMP, probíhá rozšiřování znalostní základny. Strategie adaptace na změnu klimatu hl. m. Prahy byla v roce 2024 aktualizována z hlediska klimatologických údajů.

Podle nejnovější **aktualizace klimatických dat** je centrum hlavního města Prahy vůbec nejteplejším místem v České republice. V průměru je zde o 3 °C víc než ve zbytku území ČR. V centru města působí efekt městského tepelného ostrova (během letních vln veder centrum přes noc nevychladne, asfalt a beton vedou k hromadění vedra – výsledkem jsou tropické noci, kdy teplota neklesne pod 20 °C). Po roce 2030 už takových nocí má ročně být více než třicet.

Dalším takovým negativním dopadem jsou například přívalové srážky, které v kombinaci s nevhodným vodním hospodařením způsobují v městském prostředí povodně; opačným pólem stejného jevu je, že po příliš rychlém odtoku vody nastává ve městě sucho. V neposlední řadě pak nastává výrazný úbytek sněhové pokrývky v zimě a posun teplot v jarních měsících, který má zejména negativní dopady na úrodu.

V předchozích obdobích byly zpracovány Zásadní mapy hl. m. Prahy, veřejně dostupné na **Atlase životního prostředí**.

V rámci zásobníku projektů jsou implementovány dva zásadní praktické manuály pro management Prahy, správcovské organizace, projektanty, developery, ale samozřejmě i pro obyvatele hlavního města – **Standardy hospodaření se srážkovými vodami** a Městský standard pro plánování, výsadbu a péči o uliční stromořadí v Praze. Jsou platné pro objekty, plochy a prvky v soukromém i veřejném vlastnictví, přebírané do správy hl. m. Prahy.

Klíčové je propsání nastavených norem do Pražských stavebních předpisů tak, aby potřebné normy mohly být vyžadovány stavebními úřady, a nebylo možné tyto modrozelené principy jednoduše obejít. Některé normy již do stavebních předpisů byly zapracovány – norma aktuálně požaduje, aby nové stavby nebo větší rekonstrukce počítaly s nízkoemisním řešením dodávky tepla do objektu, umístěním zelené střechy, často i jako náhrady za ztracenou zeleň na povrchu. Zároveň stanovují limity na odtok dešťové vody z pozemku – určují, kolik vody smí z pozemku odtéct do kanalizace, a veškerý zbytek vody je nutno zasáknout, retenovat či akumulovat, tedy podpořit zadržování vody přímo tam, kde spadne a její využití pro zavlažování anebo ochlazování výparem přes stromy.

V současné době OCP MHMP připravuje mapu chladných míst města, tzv. oáz chladu, inspirovanou New Yorkem, Paříží, či Barcelonou. Na mapě budou vyznačená místa, kde se dá i během veder zchladit – zastíněné zastávky hromadné dopravy, klimatizované budovy, parky, nebo třeba hřbitovy, které v tomto ohledu mohou mít skvělou funkci. Mají vzrostlé stromy a je tam pocitově opravdu chladněji.

V druhé fázi by Praha chtěla i otevírat nové „oázy“. Ve spolupráci s městskými částmi nebo službami plánujeme připravit výběr veřejně dostupných chlazených prostor, kde by byla k dispozici pitná voda (úřední budovy, knihovny, magistrátní objekty). I ty by se pak propsaly do připravované mapy. Podobný plán má město např. pro osoby bez domova pro zimní měsíce, kdy mohou přečkat noc na vyhřátých lodích, kde si dají teplý pokrm nebo nápoj. Podobnou službu pro letní horka ale zatím nemá žádné z českých měst.

Nejdůležitější je ale třetí fáze připravovaného konceptu – vytvoření krizového plánu hlavního města, do jehož přípravy postupně zapojujeme odbor bezpečnosti a krizového řízení, dále potom budou osloveny všechny složky integrovaného záchranného systému. Cílem je reagovat na predikci vlny veder, která povede ke spuštění krizového plánu.

Podobně jako krizový plán pro vlny veder připravujeme také plán aktivace ochrany proti zátopám, způsobeným extrémními srážkami. OCP MHMP v tomto kontextu připravuje tzv. srážkoodtokový model města, jehož cílem je ochránit Prahu před povodněmi z přívalových dešťů, a to i s ohledem na změnu klimatu a vodu přitékající z okolí. V rámci studie se určí nejvíce ohrožené oblasti a klíčová infrastruktura, navrhnou se vhodné dešťové scénáře a úroveň ochrany pro různé části města. Projekt také definuje potřebné technologie, data a postupy pro simulaci toku vody, včetně zapojení klimatických scénářů a časových horizontů. Na závěr se stanoví celkový harmonogram a rozpočet řešení, s důrazem na optimalizaci ochranných opatření.

OCP MHMP společně s IPR Praha připravuje multidisciplinární aplikaci systém zelené infrastruktury města, který si klade za úkol zmapování zelené sítě města a její aktuální stav (jaké služby, např. ochlazování města, poskytuje), a dále vytíkování míst, kde tuto zelenou síť potřebujeme více, nebo lépe funkční a kde by měla vzniknout nová. Dlouhodobým cílem je vytvoření propojeného systému modrozelené infrastruktury, který by byl občanům dobře dostupný z hlediska informačního, a kterým by se lidé mohli pohybovat napříč celou Prahou – pěšky, na kole, a přitom zůstat v kontaktu s přírodou a ve stínu stromů. Propojená zelená síť pomáhá město ochlazovat, zadržuje vodu, čistí vzduch a vytváří prostředí pro více druhů rostlin i živočichů a napomáhá k rozvoji městské biodiverzity.

Budoucností adaptace pražských ulic jsou vzrostlé vitální stromy, zasazené v systému optimálního hospodaření se srážkovou vodou, zadržovanou v místě dopadu, která je ke stromům přivedena a je zajištěno správné a dostatečné množství stromové závlahy.

Stávající druhy stromů v ulicích jsou ovšem postupující klimatickou změnou ohroženy a do budoucna mohou z ulic částečně nebo zcela zmizet, případně budou ohroženy na plnění ekosystémových funkcí. Cílem nového projektu Výběr, pěstování a výsadby klimaticky odolných druhů stromů pro ulice hl. m. Prahy, zkráceně označovaného jako „Klimastromy“, je vysadit a v náročných městských podmínkách testovat 30 nových druhů stromů, které mohou tradiční druhy zastoupit. Ty, které se osvědčí jako nejodolnější vůči klimatickým změnám, se stanou základem budoucí městské vegetace. Projekt počítá s testovacím vzorkem 900 stromů vysazených přímo do pražských ulic. Tyto stromy poskytnou unikátní data k výběru nejvhodnějších druhů. Tento projekt je jedinečný a v tomto rozsahu zatím nemá v ostatních evropských městech obdoby.

60. Výsadba, obnova a údržba stromů a stromořadí

Cílový stav: výsadba stromů a jejich údržba; vytvoření závazných Standardů péče a obnovy stromořadí na území hl. m. Prahy; výsadba jednoho milionu stromů do roku 2026.

Monitorovací indikátory:

1. Počet vysazených stromů

Město se soustředí jednak na vlastní výsadbu stromů, ale také na kvalitní péči a údržbu dle schváleného materiálu Městský standard pro plánování, výsadbu a péči o uliční stromořadí, který je závazný pro městské orgány a organizace, doporučen je k využití městským částem i soukromým subjektům.

Výsadba jednoho milionu stromů

Akční plán výsadby jednoho milionu stromů do roku 2026 město realizuje ve spolupráci s městskými částmi a městskými společnostmi. Za období 2019-2024 (do 31. 5. 2025) bylo vysazeno 653 317 stromů (z toho OCP MHP 623 826). Jde o výsadbu nových lesů, ovocných stromků na mezích polí, stromů v parcích a ulicích. V rámci projektu „Klimastromy“ byly doposud realizovány výsadby na Strossmayerově náměstí (17 kusů rychle rostoucích stromů druhu břestovec Juliin (*Celtis julianae*). Tento druh byl vybrán pro

svou odolnost, schopnost snášet městské prostředí a dlouhou životnost. Na Ovocném trhu byly vysazeny rychle rostoucí velkokorunné jilmy *Ulmus Lutece*. V příštím období (2025-2026) se plánuje další výsadba v cca 20 pražských ulicích, pro které již byly vytvořeny tzv. „pěstební cíle“ (např. Nad Okrouhlíkem, Peroutkova, Dukelských hrdinů a další).

Zakládání nových lesů a lesoparků

V průběhu sledovaného období 2023-2024 byla dokončena další etapa výsadeb v lese Polník jako budoucí bariéra proti přeložce komunikace I/12 v Běchovicích. V roce 2024 proběhla rozsáhlá výsadba v rámci lesa Robotka II. etapa (6,27 ha), výsadba nového remízku v lánu orné půdy poblíž Mlynářské cesty v Dubči (0,3 ha) a proběhly též krajinářské úpravy v polích u Třeboradic, kdy došlo k zatravnění více než 5 ha původně orné půdy a k výsadbě několika remízků a menších lesíků. Celkově bylo vysazeno v tomto období na nových plochách zeleně více než 93 000 stromků a byla revitalizována plocha téměř 15 ha.

61. Revitalizace parků, zelených ploch a výsadba zeleně

Cílový stav: zakládání nových a revitalizace současných parkových ploch, které již neplní své funkce; přeměna nepropustných cest na propustné; revitalizace trávníků; zřízení závlah; výsadba stromů a kvalitní péče a údržba zeleně s cílem snižovat negativní vlivy extrémních teplot, vln veder, dlouhodobého sucha a efektu městského tepelného ostrova na obyvatele.

Monitorovací indikátory: N/A

Mezi významné projekty realizované přímo městem v posledních letech patří obnova Královské obory Stromovka, úprava Letenských sadů (včetně nové vodní plochy a plánované výsadby cca 200 stromů v období 2025/2026), revitalizaci parku Vítkov, dokončení Centrálního parku na Jižním Městě, příprava revitalizace Karlova náměstí, celkové úpravy Císařského ostrova.

Komplex zahrad na Petříně – Růžový sad

Celková obnova Růžového sadu, úpravy povrchů na stávajících cestách v parku, vytvoření podmínek pro další rozvoj parku včetně základů pro kvalitní a efektivní údržbu, obnova a doplnění závlah, mobiliáře a vegetační úpravy.

Součástí projektu je rekonstrukce zpevněných ploch a komunikací v rámci předprostoru a vyhlídky u letohrádku. Obnova trávníků, letničkového záhonu na parteru, trvalkových záhonů,

dosadby stromů, obnova živého plotu, mobiliáře, včetně veřejného osvětlení. Reprezentační plochy zeleně nově vybaveny automatickým závlahovým systémem.

Obnova parku na Vítkově

Celková obnova centrální aleje s vrcholovou promenádou, od prostoru kašny a prostoru před památníkem, dále v linii páteřní komunikace po tunel podchodu pod promenádou. Realizace 2023-2025.

Výkupy pozemků

OCP MHMP vykupuje pozemky stávající zeleně za účelem zajištění jejího stavu, revitalizace, nebo v rámci připravovaných realizací nových ploch zeleně, pozemků určených k zalesnění nebo ozelenění. Příklady: výkup pozemků v k.ú. Vinoř, spoluvlastnické podíly u rozsáhlých pozemků v k.ú. Velká Chuchle – pole a les mezi Slivencem a Chuchelským hájem, pozemky veřejné zeleně v Šáreckém údolí a další.

62. Revitalizace a obnova vodních toků a nádrží

Cílový stav: obnova meandrujících potoků s tůňemi, soustavy drobných vodních ploch, obnova luk a výsadba lesních porostů, výstavba cestní sítě s cílem zadržet vodu v krajině, vytvořit ekologicky příznivý stav vodních toků, podpořit biodiverzitu, zvětšit plochy zeleně a zvýšit rekreační potenciál městské krajiny.

Monitorovací indikátory: N/A

Mezi významnými projekty, realizovanými přímo městem v posledních letech, patří: vodní plochy ve Stromovce, revitalizaci potoků Rokytka, Botič, Běchovického potoka, odtrubnění Litovicko-Šáreckého potoka, revitalizaci vodní nádrže Džbán, přehrady Hostivař, vznik Krajiného parku Lítožnice, krajinářské úpravy soutoku

Rokytka a Říčanky, včetně revitalizace celé údolní nivy potoka, která navázala na zdařilou revitalizaci Říčanky pod Lítožnickým rybníkem a osetí původního pole travní směsí květnatých luk.

Rybník Bubec v Řeporyjích

Rybník byl odbahněn, vystavěno nové vypouštěcí zařízení a bezpečnostní přeliv a část břehu

bude obložena kamenem. Součástí akce byla revitalizace koryta Ořešského potoka nad rybníkem, který byl místy zpevněn těžkou balvanitou rovinaninou.

Revitalizace jezírka v Prokopském údolí

Projekt řeší celkovou rekonstrukci nátoky a odtoku vody z Prokopského jezírka. Dosavadní systém neumožňoval udržení konstantní hladiny a hladina v jezírku kolísá. V rámci stavby bylo vybudováno nové vypouštěcí zařízení, díky kterému jde jezírko z větší části vypustit. Dále bylo vybudováno přepouštění vody do Dalejského potoka, aby se dal přítok do jezírka zavřít a jezírko se dalo vyčistit.

Řešení havarijního stavu koryta Botiče u Folimanky

Koryto Botiče na Folimance je v současné době zcela zpevněno kamennou dlažbou a betonem. Betonové konstrukce dna jsou již v havarijním stavu. Oprava opevnění bude spočívat ve vybourání starých betonových konstrukcí a jejich nahrazení těžkou balvanitou rovinaninou vymodelovanou do tůň a brodů.

Kunratický potok – revitalizace koryta 0,4 - 0,72 ř. km

Koryto Kunratického potoka bylo ve spodní části opevněno betonovým opevněním, které je v současné době již v havarijním stavu. V rámci stavby dojde k odstranění stávajícího degradovaného prizmatického opevnění z kamenné dlažby do betonu a jeho nahrazení kamennou rovinaninou skládanou na sucho vytvarovanou do profilu tůň a brodů. Úprava umožní i ozelenění koryta vodního toku.

Revitalizace Pitkovického potoka nad mostem Květnového povstání, k.ú. Benice

Jedná se o revitalizaci technicky upraveného koryta Pitkovického potoka. Původní opevnění je poškozené. Projekt řeší výstavbu nových nábrežních zdí, náhradu části zdí za balvanité rovinaniny.

Litovicko-Šárecký potok – otevření zatrubněného potoka v Ruzyni

Jedná se o další etapu revitalizace a otevření Litovicko-Šáreckého potoka v zastavěné části Ruzyně. Otevřením potoka dojde jednak ke zkapacitnění koryta na cca 20letou vodu a zároveň ke zpřírodnění koryta potoka. Díky otevření a revitalizaci několika úseků předchozích letků došlo ke zlepšení kvality vody v potoce a následně i ve vodním díle Džbán. Projekt je významný z hlediska protipovodňové ochrany města a zároveň přispěje ke zlepšení mikroklimatu v daném území. Projekt má platné stavební povolení.

Revitalizace Dalejského potoka v Hlubočepích

Jedná se o odstranění poškozeného betonové opevnění koryta nad ústím do Vltavy a nahrazení balvanitou rovinaninou vytvarovanou tak, aby zde vzniklo trdliště pro ryby a soustava tůň a peřejnatých úseků. Součástí akce bude i oprava nátoky potoka do Vltavy.

Revitalizace Dalejského potoka v ulici Holyňská

Odstranění poškozeného opevnění koryta potoka a jeho nahrazení balvanitou rovinaninou vytvarovanou tak, aby zde vznikla soustava tůň a peřejnatých úseků.

Letenské sady

V Letenských sadech, v proláklíně mezi Hanavským pavilonem a Pražským metronomem, byla dokončena výstavba nového rybníka – vodní plochy o rozloze cca 7 hektarů. Část břehů je kolmá a opatřená zábradlím, další úseky jsou pozvolné, aby se návštěvníci parku mohli dostat až k vodní hladině. Součástí rybníka je i ostrůvek, na který lze dojít po dřevěném molu. Rybník je po vzoru štol, napájejících nedalekou Střemovku, rovněž pomocí čerpadla napojen vodou z Vltavy, doplňován bude výhledově zejména dešťovou vodou, svedenou ze zpevněné plochy kolem metronomu, dále probíhají jednání o svodu dešťové vody z území Pražského Hradu.

Dále byly v Letenských sadech vybudovány závlahy, navazující na výstavbu závlahové nádrže na Letné, vybudovány dvě fontány a vodní prvek na západním rameni bývalého Stalinova pomníku.

Revitalizace Vesteckého potoka v k.ú. Kunratice, Praha - Kunratice

Revitalizace cca 500 m původně narovnaného koryta potoka, vytvoření meandrů, tůní a zlepšení přístupů k vodě v úseku navazujícím na zástavbu Kunratic.

Výstavba tůní u Počernického rybníka, Praha - Dolní Počernice

Nové tůně v zadní části zátopy Velkého Počernického rybníka

Výkupy rybníků a vodních ploch

Finanční prostředky, určené na výkupy pozemků vodních ploch, rybníků nebo ploch určených k rozšíření nebo revitalizaci vodních toků, jsou často jedinou reálnou možností, jak zajistit odpovídající stav vodních ploch nebo realizaci tolik žádané revitalizace vodních toků.

Předběžně je dohadován výkup pozemků v k.ú. Lipence, Horní Počernice a Dolní Počernice.

63. Vytvoření Standardů hospodaření s dešťovou vodou

Cílový stav: tvorba standardů, které budou obsahovat návrhy jednotlivých technických řešení vztahujících se k typickému místu realizace.

Monitorovací indikátory: N/A

Standardy hospodaření se srážkovými vodami na území hl. m. Prahy byly vytvořeny a jsou platné a závazné pro objekty, plochy a prvky v soukromém i veřejném vlastnictví, přebírané do správy hl. m. Prahy.

64. Podpora recyklace a využití odpadní vody pro splachování, čištění veřejných míst, závlahy a odpar - ochlazování města

Cílový stav: využití recyklované vody pro různé účely, například na splachování či ochlazování střech, fasád a veřejného prostoru; využití odpadní vody z kanalizace v umělých mokřadech, mokřadních záhonech, zelených střechách či kořenových čistírnách.

Monitorovací indikátory: N/A

Město vybudovalo retenční nádrže na zachytávání vody z kolektorů na Uhelném trhu, podzemní jímka je nově na pražském Výstavišti. Podzemní nádrž na dešťovou vodu je připravována v rámci celkové přestavby Václavského náměstí.

Dále v současnosti probíhá rekonstrukce náměstí Jiřího z Poděbrad v Praze 3 (realizace 2024–2026) Projekt za přibližně 500 mil. Kč zahrnuje revitalizaci náměstí, včetně výsadby více než 100 stromů, zavedení systému hospodaření s dešťovou vodou, modernizaci dětského hřiště a další úpravy povrchů, zeleně a trávníků.

65. Vytvoření Standardů hospodaření s dešťovou vodou

Cílový stav: instalace mlžítok, pítek a vodních prvků ve veřejném prostoru.

Monitorovací indikátory: N/A

Město ve spolupráci s PVK, a.s. od roku 2019 pravidelně v letních měsících spouští provoz mlžítok, pítek a „osvěžitek“ ve veřejném prostoru. V roce 2025 byly tyto prvky instalovány v 11 městských částech hl. m. Prahy (28 mlžítok, 15 osvěžitek). Mlžitka se aktivují automaticky v předem stanoveném časovém intervalu za předpokladu, že okolní teplota přesáhne 23 °C. Osvěžítka jsou samoobslužná. Jedná se o kombinaci mlžítka a pítko v jednom stojanu.

Obě funkce se na rozdíl od klasického mlžítka spouští tlačítkem. Takových osvěžitek je zatím od roku 2023 nainstalováno dohromady 11 na území městských částí Prahy 5 a 6. Pražané a návštěvníci metropole se mohou osvěžit například na Staroměstském náměstí, Újezdu, Ovocném trhu, Pohořelci, Mariánském náměstí, Karlínském náměstí či před kulturním domem Ládví. Přesné rozmístění mlžítok a osvěžitek lze najít Google Maps nebo na Mapy.com (dříve Mapy.cz) pomocí klíčového slova „mlžitko“ nebo „pítka“.

66. Postupná přeměna zpevněných nepropustných ploch na plochy s propustným povrchem

Cílový stav: výměna nepropustných povrchů vybraných hřišť, cest, parkovacích ploch a jiných povrchů za travní dlaždice, štěrkové či mlatové cesty z důvodu snížení povrchového odtoku vody, zvýšení vsakování, a tak zvýšení zásob podzemních vod v lokalitě.

Monitorovací indikátory: N/A

Kromě výše zmíněného Výstaviště, kde byl odstraněn beton a nahrazen štěpkovým, mlatovým nebo travnatým povrchem na ploše téměř 20 000 m², jsou mlatové cesty součástí většiny revitalizovaných parkových ploch. Nově jsou mlatové cesty instalovány v Letenských sadech, v parku U Kněžské louky na Praze 3, součástí úpravy hřbitova v Praze 16, a realizovaných

projektů v Satalicích, Štěrboholech, Újezdě nad lesy, Čakovicích, Kolodějích, Kolovratech a další.

Letenské sady

Celková úprava povrchů dětského hřiště Pod kašany – výměna stávajícího povrchu za nový více propustný pro vodu, vytvoření nových prokořenitelných prostorů pro stávající stromy včetně strukturálního substrátu.

67. Adaptační opatření na budovách

Cílový stav: realizace adaptačních projektů na obvodových pláštích budov (materiály, barvy, zelené střechy, zelené fasády, vertikální zeleň vně i uvnitř budov, tvorba zastínění, důraz na provětrávání, využití IT technologií pro optimalizaci tepelného komfortu v budovách, instalace PVE, akumulace dešťových vod, systémy využití šedé vody, rekuperace vzduchu aj.).

Monitorovací indikátory: N/A

Zelenou střechu má nově budova úřadu v MČ Praha – Kolovraty, extenzivní zelená střecha je v areálu Pražských služeb, a.s., a mnoha dalších objektech. Nově se připravuje též svod srážkové

vody, vertikální zahrada, výstavba vodních prvků a výsadba zeleně v Kampusu Hybernská, Praha 1. Speciální dokument **Metodika Adaptace školských budov na změnu klimatu** byl vytvořen ve spolupráci s UCEEB ČVUT a věnuje se mimo jiné procesu participativního rozhodování.

68. Vytváření vegetačních prvků ve veřejném prostoru (zelené stěny, mobilní zeleň, péče o vnitrobloky)

Cílový stav: tvorba vegetačních prvků v okolí liniových staveb s cílem redukovat efekt městského tepelného ostrova.

Monitorovací indikátory: N/A

OCP MHMP se nově věnuje také problematice **popínavých rostlin**. V následujícím období se připravuje rozšíření dotačního programu **Čistá energie Praha** také o prvky adaptace budov – odpevnění povrchů, zelené střechy, zelené fasády a projekty hospodaření se srážkovými vodami.

V rámci péče o vnitrobloky MHMP spolupracuje se spolkem Bieno, z.s. na participaci potřeb občanů a nastavení procesů realizace adaptačních opatření na majetku soukromých subjektů.

Přehled možných opatření a procesů je uveden v metodice **Živé vnitrobloky**.

69. Podpora udržitelného ekologického zemědělství a zakládání komunitních zahrad

Cílový stav: uzavírání pachtů za podmínky dodržování **Zásad ekologického hospodaření na zemědělské půdě**; péče o vnitrobloky a komunitní zahrady v souladu s **Metodikou zakládání komunitních zahrad** a Metodikou Živé vnitrobloky.

Monitorovací indikátory: N/A

Aktuálně jsou uzavřeny pacht s podmínkou ekologického hospodaření na cca 410 ha. Vzorovým polem, kde takto hospodaří samo město, je oblast Plužiny o velikosti 6 ha, kde proběhlo zároveň členění pozemku remízy, alejemi a mezemi a místní výpěstky jsou distribuovány do škol a dalších městských zařízení. Zásady šetrného zemědělství na svých pozemcích vyžaduje např. MČ Praha12.

Zkoumat a podporovat rozvoj městského zemědělství dává smysl zejména s ohledem na nárůst populace ve městech. Jeden z modelů nárůstu počtu obyvatel hl. m. Prahy do roku 2050 počítá s 42 % přírůstkem obyvatel, na 1,82 mil., 1 tedy nárůst o více než 400 000 obyvatel. Hlavní argumenty pro pěstování ve městech se soustředí na logistiku. Krátká vzdálenost od produkce ke spotřebiteli snižuje náklady a energetickou náročnost na transport a chlazení.

Metropole dále navázala na přerušenu tradici

pastvy ovcí a koz. Pastva patří mezi historické způsoby obhospodařování stepí a luk a napomáhá ke zvýšení druhové pestrosti území. Smíšená stáda ovcí a koz se budou pohybovat především po stepních lokalitách Prokopského a Šáreckého údolí, v Trojské kotlině. Pastva dvěma stády začala na jaře 2023 mezi suchým polem Čihadla a čtvrtěmi Kyje a Dolní Počernice, druhé svou letošní pouť začalo v Oboře Hvězda.

Adaptterra Awards

Hl. m. Praha se každoročně zapojuje do národní soutěže adaptačních projektů **Adaptterra Awards**. Ve vlastní pražské kategorii nahlašují své projekty předkladatelé ze soukromé i veřejné sféry, jediným kritériem je realizace projektů na území hl. m. Prahy. V ročníku 2024 byly přihlášeny např. projekty například Pavilon environmentálních studií ČZU, Vybudování vodního biotopu v ulici Za mlýnem, revitalizace Kostnického náměstí, Krajina před paneláky, Vazárna květin v Malešické Botanické zahradě, Rezidenční soubor Císařská vinice.

V minulých ročnících byly oceněny i projekty realizované OCP MHMP: Ekologické hospodaření v lokalitě Plužiny a Krajinný park Litožnice. Vyhlášení vítězů dalšího ročníku soutěže proběhne v listopadu 2025.

Dotační program ke zlepšení stavu životního prostředí (OCP MHMP)

Hl. m. Praha každoročně poskytuje dotace v rámci **Programu na podporu projektů ke zlepšení stavu životního prostředí hl. m. Prahy**. V rámci programu mohou jednotliví žadatelé získat příspěvek na své projekty na zlepšení životního prostředí v Praze, přičemž pro vzdělávací projekty je možné žádat maximálně 0,9 mil. Kč, opatření na adaptaci a mitigaci klimatické změny až 0,6 mil. Kč a u zbývajících opatření byl limit stanoven na 0,45 mil. Kč. Ke schválení jsou vybírány projekty v celkové výši 40 mil. Kč pro rok 2023, 42 mil. Kč pro rok 2024.

Dotační podpora projektů městských částí

Finanční prostředky pro naplňování cílů Strategie adaptace hl. m. Prahy na změnu klimatu a podporu cílů Klimatického plánu poskytuje Praha městským částem od roku 2019 každý rok.

Kritéria výběru projektů spočívala doposud v připravenosti projektu k realizaci, míře relevance k plnění cílů Adaptační strategie, obecné kvalitě projektu dle jeho popisu dodaným městskou částí. Seznam vhodných projektů je prostřednictvím gesčního radního předložen radnímu pro finance RHMP a schválen Usnesením RHMP.

V období 2025–2029 budou projekty nově hodnoceny prostřednictvím systému kvalitativního hodnocení projektů pomocí exaktně stanovených kritérií (detail popisu projektu, míra připravenosti, kvalita, adaptační dopad) tak, aby MČ měly k dispozici jasný popis toho, jaké typy projektů a v jaké kvalitě budou v následujícím roce podporovány.

Pro následující období jsou preferovány následující typy projektů:

Zelená a modrozelená infrastruktura:

- Parky a další multifunkční vegetační plochy a prvky, stromořadí a nové výsadby stromů dle městských standardů a další vegetační plochy a prvky s HDV.
- Nové vodní plochy a prvky, rekonstrukce stávajících.
- Hospodaření se srážkovou vodou v ulicích, parcích a krajině – přírodě blízká řešení a integraci do nové výstavby či rekonstrukcí.
- Podpora biodiverzity a odolnosti městského ekosystému.
- Městské zemědělství, komunitní zahrady a péče o půdu.

Technické prvky:

- Stínění a pasivní ochlazování veřejných budov a veřejných prostranství, zlepšování energetické náročnosti budov.
- Vodní prvky na veřejných prostranstvích, změna povrchů.
- Opatření na zvládání přívalových srážek.
- V rámci zásobníku projektů je každoročně schvalována monitorovací zpráva na základě pravidelných reportů o stavu projektů.

Přehled podpořených projektů městských částí 2023 (usnesení RHMP č. 2334 ze dne 23.10.2023):

MČ Praha 4, vnitroblok Halasova (2 mil. Kč): vegetace, travní porost, zelené střechy přístřešků, mlatové cesty, vodní prvek.

MČ Praha 4, Vnitroblok Halasova (2 mil. Kč): vegetace, travní porost, zelené střechy přístřešků, mlatové cesty, vodní prvek.

MČ Praha 7, výsadba stromů Ortenovo náměstí (1,8 mil. Kč): 6 ks stromů s použitím principů modrozelené infrastruktury, pěstební opatření.

MČ Praha 13, revitalizace vnitrobloků na sídlišti Nové Butovice (0,5 mil. Kč): revitalizace vnitrobloku Petržílkova – Nušlova, zrušení asfaltu, založení trávníku, výsadba stromů.

MČ Praha 19, úprava parkovací plochy na vsakovací povrch (2 mil. Kč).

MČ Praha 20, obnova Nolčova parku a parku Chvaly (2 mil. Kč): obnova dvou parků – dřevin a zeleně, stavební práce.

MČ Praha 21, cyklotrasa Dubinská (1 mil. Kč): oprava cesty pro pěší se současným rozšířením pro umožnění cyklodopravy.

MČ Praha – Čakovice, revitalizace břehu Mratínského potoka (0,6 mil. Kč): revitalizace topolové aleje, nová stromová a keřová výsadba.

MČ Praha – Dolní Chabry, revitalizace území třešňového sadu (2 mil. Kč): projektová dokumentace a kompletní realizace přeměny sadu Třešňovka.

MČ Praha – Křeslice, centrální plocha náměstí Křeslice (0,3 mil. Kč): odstranění panelů z Centrální plochy, vytvoření mlatového prostoru a cest pro pěší – ideová studie.

MČ Praha – Libuš, větrolam s pěší a cyklistickou trasou (3 mil. Kč): obnova polní cesty k lesoparku Na Musile, biodiverzita, výsadba větrolamu.

MČ Praha – Libuš, historické studny v majetku MČ (0,5 mil. Kč).

MČ Praha – Satalice, založení květinového záhonu K Radonicům (0,2 mil. Kč).

MČ Praha – Vinoř, rehabilitace předpolí Vinořského hřbitova (4 mil. Kč): kompletní parkové úpravy, komunikační síť, mobiliář, vodní prvek, vegetační úpravy.

Přehled podpořených projektů 2024 (usnesení RHMP č. 645 ze dne 15.4.2024):

MČ Praha 3, výsadba stromů v ulici Za Žižkovskou vozovnou (1,3 mil. Kč): vybudování nových rabat pro výsadbu stromořadí – 7 ks stromů, opatření k vsakování vody.

MČ Praha 4, revitalizace zahrady Ústavu sociálních služeb (2,0 mil. Kč): pobytová zahrada Jílovská – vytvoření kvalitní přírodní plochy s ekosystémovými funkcemi.

MČ Praha 6, dočasné řešení zelených ploch na Vítězném náměstí (1,5 mil. Kč): záchrana a zachování maximálního množství zelených ploch, rehabilitace kořenových prostor.

MČ Praha 6, nakládání se srážkovými vodami – odvodnění chodníku Baba (0,4 mil. Kč): opatření k hospodaření se srážkovými vodami.

MČ Praha 12, obnova sídelní zeleně (0,8 mil. Kč): revitalizace a údržba sídelní zeleně.

MČ Praha 12, krajinářské úpravy pietního místa u ul. Branišovské (0,5 mil. Kč): úprava pietního prostoru s prvky zeleně.

MČ Praha 13, přepojení dešťové kanalizace do rybníku v Panské zahradě (2 mil. Kč): hospodaření s dešťovou vodou, zlepšení retenční schopnosti území.

MČ Praha 15, výsadby stromů a keřů, úprava sídlištní zeleně (0,8 mil. Kč): doplnění vegetace a úpravy sídlištní zeleně.

MČ Praha 16, revitalizace parku v ul. Věštínská (2,0 mil. Kč): obnova parku a zelených ploch.

MČ Praha 18, revitalizace vnitrobloku ulic Šumperská a Vítkovická (3,0 mil. Kč): úpravy vnitrobloku, zeleň a pobytové plochy.

MČ Praha 19, revitalizace Náměstí Fr. Strašila jako zeleného ostrova (1,7 mil. Kč): přírodní prvky, doplnění zeleně.

MČ Praha 20, řešení odvodu dešťových vod ÚMČ v ul. Jívanská (0,8 mil. Kč): odvodnění a hospodaření s dešťovou vodou.

MČ Praha 20, obnova stromořadí v Běchorské ulici (0,8 mil. Kč): výsadba a obnova stromořadí.

MČ Praha 21, podzemní nádrže na dešťovou vodu na pozemcích MŠ a ZŠ (2 mil. Kč): jímání a využití dešťové vody.

MČ Praha 22, úprava povrchů Husovo náměstí (0,35 mil. Kč): úprava povrchů včetně prvků zeleně.

MČ Praha-Čakovice, revitalizace části břehu Mratínského potoka (0,95 mil. Kč): břehové úpravy, vegetace.

MČ Praha-Dubeč, revitalizace dětského hřiště U Lipové aleje (1,1 mil. Kč): obnova hřiště a okolní zeleně.

MČ Praha-Kolovraty, zakládání travobylinných porostů (0,25 mil. Kč): nové travobylinné porosty.

MČ Praha-Kolovraty, hospodaření s dešťovou vodou V Tehovičkách (0,5 mil. Kč): vsakovací a retenční opatření.

MČ Praha-Kunratice, regenerace dřevin na hřbitově v Kunraticích (0,55 mil. Kč): péče o dřeviny a jejich obnova.

MČ Praha-Satalice, revitalizace trávníků - založení lučních porostů (0,2 mil. Kč): přeměna trávníků na luční porosty.

MČ Praha-Slivenec, doplnění vegetačních prvků (0,07 mil. Kč): nové vegetační prvky.

MČ Praha-Újezd, regenerace a údržba zeleně na Milíčovských kopcích (0,3 mil. Kč): revitalizace a péče o zeleň.

Přehled podpořených projektů 2025 (usnesení RHMP č. 813 ze dne 22.4.2025):

MČ Praha 4, nový vodní prvek v parku Jezerka (3 mil. Kč): vybudování vodního prvku a souvisejících krajinářských úprav.

MČ Praha 6, výsadba zeleně před hotelem Internacional (0,5 mil. Kč): doplnění zeleně a zlepšení vegetačních prvků v okolí.

MČ Praha 7, výsadba stromů v ulici Milady Horákové (2 mil. Kč): výsadba stromů na frekventované městské třídě.

MČ Praha 10, založení květnatých luk a posílení biodiverzity (0,3 mil. Kč): vytvoření květnatých ploch a podpora městské biodiverzity.

MČ Praha 10, výsadba stromů v rámci veřejných prostranství (0,5 mil. Kč): výsadba nových stromů v ulicích a parcích.

MČ Praha 11, revitalizace velkého sídlištního vnitrobloku mezi ulicemi Matúškova, Schulhofova a Brechtova (3 mil. Kč): úpravy veřejného prostoru, zeleň a pobytové plochy.

MČ Praha 12, založení květnatých luk a informační stezky (0,4 mil. Kč): vytvoření přírodních ploch a doplnění edukativní stezky.

MČ Praha 13, přepojení dešťové kanalizace do rybníku v Panské zahradě (2 mil. Kč): hospodaření s dešťovou vodou a zvýšení retenční kapacity území.

MČ Praha 13, revitalizace vnitrobloků na sídlišti Nové Butovice (3 mil. Kč): úpravy vnitrobloků, zeleň a pobytové zóny.

MČ Praha 18, revitalizace vnitrobloku mezi ulicemi Šumperská a Vítkovická (2 mil. Kč): obnova zeleně a prostoru pro obyvatele.

MČ Praha 20, obnova stromořadí v Běchorské ulici (1 mil. Kč): výsadba a doplnění stromořadí.

MČ Praha-Čakovice, revitalizace vnitrobloku bytových domů Svitavská (2 mil. Kč): úpravy zeleně a veřejného prostoru.

MČ Praha-Koloděje, výsadba aleje Bohdašínská a revitalizace zeleně (1 mil. Kč): nová alej a krajinářské úpravy.

MČ Praha-Kolovraty, revitalizace návesního rybníka a jeho okolí (2 mil. Kč): obnova rybníka, břehů a přilehlé zeleně.

MČ Praha-Libuš, revitalizace rybníku Obecňák a jeho okolí (1 mil. Kč): obnova vodní plochy a úpravy okolní vegetace.

Závěr

Klimatický plán původně obsahoval 69 opatření, z nichž 65 pokračuje v plnění. Nově k nim přibýlo opatření zaměřené na využití geotermální energie v souvislosti se stavbou metra D.

Během monitorovacího období byla čtyři opatření zrušena, protože se ukázala jako neproveditelná v podmínkách Prahy, ekonomicky neudržitelná nebo již neodpovídala aktuálním prioritám města – například v případě opatření souvisejících se zemním plynem, od jehož využívání se Praha i celá ČR začaly odklánět až po schválení Klimatického plánu.

Část opatření se potýká se zpožděním, a to převážně z důvodů vnějších okolností. Patří mezi ně například zdržení výstavby metra D v souvis-

losti se zrušením výběru dodavatele Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže, problémy s nekvalitně dodanou technologií na dotřídovací lince v Chrástanech či potřeba nejprve dokončit Strategii teplárenství hl. m. Prahy před zahájením výstavby Energocentra.

Opatření Klimatického plánu byla navržena tak, aby vedla ke snížení emisí přibližně o 4 mil. t CO₂. Zrušení či opoždění realizace některých z nich však může způsobit, že tohoto cíle nebude možné dosáhnout, případně dojde k jeho odložení.

Při plánování nových opatření i pokračování těch stávajících je proto nutné tento deficit zohlednit a chybějící kapacitu kompenzovat v jiných oblastech.

Přílohy

Příloha č. 1: **01_Stav_plneni_opatreni_a_zdroje** - Excel dokument shromažďující informace použité pro vypracování monitorovací zprávy a uvádějící zdroje.

Příloha č. 2: **02_SECAP_HMP_MEI_StacZdr** - Metodologie výpočtu energetické a emisní bilance hl. m. Prahy ze stacionárních zdrojů.

Příloha č. 3: **03_SECAP_HMP_MEI_Mobil** - Metodologie výpočtu energetické a emisní bilance hl. m. Prahy z mobilních zdrojů.

Příloha č. 4: **04_SEAP_HMP_MEI** - Excel dokument s výpočtem energetické a emisní bilance hl. m. Prahy s rozpadem dle jednotlivých kategorií.

Příloha č. 5: **05_Vypocet_usetrenych_emisi** - Excel dokument s výpočtem úspor emisí CO₂ z realizace vybraných opatření v letech 2023 a 2024.